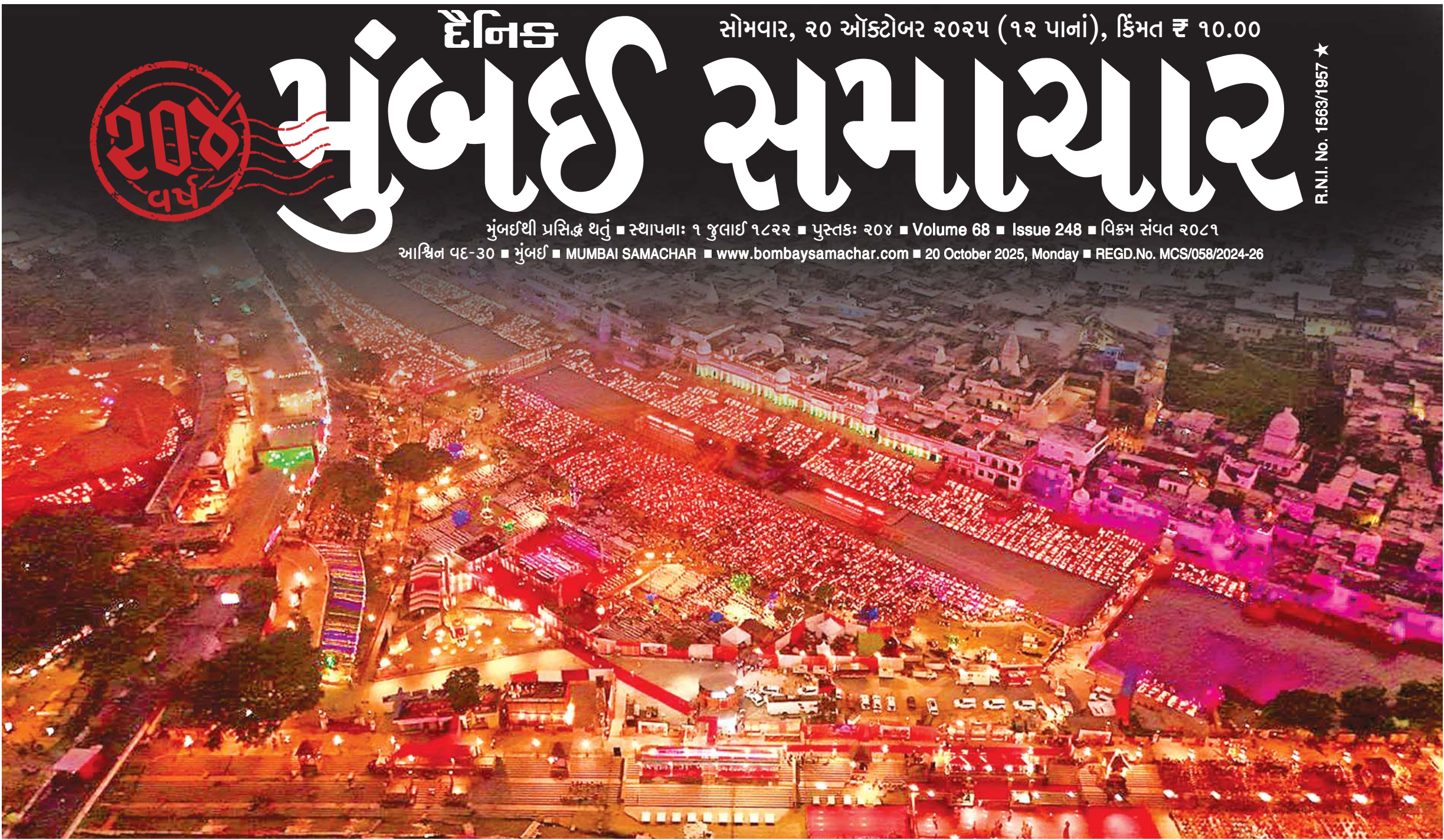

SCAN FOR TODAY'S GOLD RATE

જુના સોનાના ઘરેણા એક ભાવે ખરીદીશું

ANTARA GOLD & DIAMONDS

DADAR 022 4041 5565 BORIVALI 022 6811 5565

અયોધ્યા વિક્રમજનક લાખો દીવાથી ઝળહળ્યું

અયોધ્યા: રામજન્મભૂમિ અયોધ્યામાં દિવાળીની પૂર્વસંધ્યાએ સરયૂ નદીના કિનારે (ઘાટ પર) વિશ્વ વિક્રમજનક ૨૬,૧૭,૨૫૩ દીવા પ્રગટાવાયા હતા, રામાયણ પર આધારિત ‘મીણ’ના પ્રથમ સંગ્રહાલય (વેક્સ મ્યુઝિયમ)નું ઉદ્ઘાટન કરાયું હતું, દેશવિદેશથી આવેલા

રામલીલા, શ્રીડી લાઈટ શો યોજાયા, રામનાં ભજનો ગવાયાં

રામાયણના કલાકારોએ રામલીલા ભજવી હતી, શ્રીડી લાઈટ ઇફેક્ટ્સ સાથેનો શો યોજાયો હતો, ‘રામ તારક મંત્ર’ અને ‘રામનાં ભજનો’ ગવાયા હતા, રામ કી પોડી ખાતે પ્રોજેક્શન મેપિંગ,

લેસર ઇફેક્ટ્સથી સંગીત સાથે રામાયણને લગતા ૪૫ મિનિટના શોનું આયોજન કરાયું હતું. ઉત્તર પ્રદેશના મુખ્ય પ્રધાન યોગી આદિત્યનાથે વેક્સ મ્યુઝિયમનું ઉદ્ઘાટન કર્યું

હતું. રામાયણના સંગ્રહાલયનું નિર્માણ અયોધ્યાના ચોદ્દલ કોસી પરિક્ષા માર્ગ ખાતે રૂપિયા છ કરોડના ખર્ચે કરાયું છે. બે માળનું આ મ્યુઝિયમ ૯,૮૫૦ ચોરસ ફૂટમાં

પથરાયેલું છે અને તે સંપૂર્ણ વાતાનુકૂલિત છે તેમ જ તેમાં રામાયણ પર આધારિત પૂર્ણ માનવ-કદની મીણની પચાસ પ્રતિમા રખાઈ છે. મીણની આ પ્રતિમાઓમાં ભગવાન રામ, સીતા, લક્ષ્મણ, હનુમાન અને રાવણનો (જુઓ પાનું ૨) ►►

જીએસટીઆર-શ્રીબી ફાઈલિંગની મુદત લંબાવાઈ

નવી દિલ્હી : સરકારે રવિવારે માસિક જીએસટીઆર-શ્રીબી ટેક્સ પેમેન્ટ ફોર્મના ફાઈલિંગની મુદત પાંચ દિવસ એટલે ૨૫ ઓક્ટોબર સુધી લંબાવી હતી. સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ ઇન્ડસ્ટ્રીઅલ ટેક્સ એન્ડ કસ્ટમ્સ (સીબીઆઈસી)એ એક જાહેરનામામાં સાપ્ટેમ્બર અને જુલાઈ-સપ્ટેમ્બર ત્રિમાસિક માટે જીએસટીઆર-શ્રીબી ટેક્સ ફાઈલર્સ ૨૫ ઓક્ટોબર સુધી વેરો ભરી શકશે. સીબીઆઈસીએ મુદત લંબાવી છે.

જીએસટીઆર-શ્રીબી એ માસિક અને ત્રિમાસિક સમરી રીટર્ન છે જે રજિસ્ટર્ડ કરદાતાઓ દરેક મહિનાની ૨૦, ૨૨ અને ૨૪ તારીખે વિવિધ કેટેગરી માટે ભરવાનું હોય છે. ૨૦ ઓક્ટોબરે દિવાળી હોવાથી સમય લંબાવવામાં આવશે એ અપેક્ષિત હતું. (એજન્સી)■

મેડિકલ કોલેજો અને સીટ વધારાઈ

નવી દિલ્હી : વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી દ્વારા સ્વતંત્રતા દિવસ ૨૦૨૪ના રોજ પાંચ વર્ષમાં ૭૫,૦૦૦ નવી મેડિકલ બેઠક બનાવવાના વચનને અનુરૂપ એક મહત્વપૂર્ણ પગલું ભરતા નેશનલ મેડિકલ કમિશન (એનએમસી) એ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માટે ૧૦,૬૫૦ નવી એમબીબીએસ બેઠકને મંજૂરી આપી છે. આ વધારો ભારતમાં તબીબી શિક્ષણની પહોંચ વધારવા માટેની એક વ્યાપક વ્યૂહરચનાનો એક ભાગ છે.

એનએમસીના વડા ડૉ. અભિજાત શેટે જણાવ્યું હતું કે ૪૧ નવી મેડિકલ કોલેજો વધવાથી દેશમાં તબીબી સંસ્થાઓની કુલ સંખ્યા ૮૧૬ થઈ ગઈ છે. તેમણે જણાવ્યું હતું કે કુલ ૧૦,૬૫૦ એમબીબીએસ બેઠકને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

આનાથી શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માટે એમબીબીએસ બેઠકોની કુલ સંખ્યા વધીને ૧,૩૭,૬૦૦ થશે, જેમાં રાષ્ટ્રીય મહત્વની સંસ્થાઓની બેઠકોનો પણ સમાવેશ થાય છે. અનુસ્નાતક (પીજી) અભ્યાસક્રમો માટે એનએમસીને નવી અને નવીકરણ કરાયેલ બેઠકો માટે ૩૫૦૦થી વધુ અરજીઓ મળી છે.

ડૉ. શેટે જણાવ્યું હતું કે કમિશન આશરે ૫,૦૦૦ પીજી બેઠક વધારવાની અપેક્ષા રાખે છે, જેનાથી દેશભરમાં પીજી બેઠકની કુલ સંખ્યા ૬૭,૦૦૦ થશે. આ વર્ષે યુજી અને પીજી બંને બેઠકોમાં કુલ વધારો આશરે ૧૫,૦૦૦ થશે. અંતિમ મંજૂરી પ્રક્રિયા ગઈ છે. તેમણે જણાવ્યું હતું કે કુલ અને પરામર્શમાં કેટલાક વિલંબ થયા છે. જોકે અધિકારીઓએ ખાતરી આપી (જુઓ પાનું ૨) ►►

ગુજરાતમાં નોટરીની સંખ્યા વધારીને ૬,૦૦૦ કરાઈ

નવી દિલ્હી : કેન્દ્ર સરકારે નિયમોમાં સુધારો કરીને ચાર રાજ્યોને વધુ નોટરી નિમણીની છૂટ આપી છે. ગુજરાતને હવે ૬,૦૦૦ નોટરીની નિમણીની છૂટ આપવામાં આવી છે.

કાયદા પ્રમાણે નોટરી એ અધિકારી છે જેને દસ્તાવેજની સહીમાં સાક્ષી બનવાનો અને સંભવિત બનાવટને રોકવા દસ્તાવેજોને પ્રમાણભૂત કરવાનો અધિકાર ધરાવે છે. કાયદા મંત્રાલયે ૧૯ ઓક્ટોબરે નોટરીઝ રૂલ્સ, ૧૯૫૬માં સુધારો કર્યો હતો. આ સુધારાને લીધે ગુજરાત, તમિલનાડુ, રાજસ્થાન અને નાગાલેન્ડની સરકાર મહત્તમ નોટરી નિમી શકશે. ગુજરાત સરકાર હાલના ૨,૯૦૦ નોટરીના સ્થાને હવે ૬,૦૦૦ નોટરી નિમી શકશે. તમિલનાડુ સરકાર ૨,૫૦૦ને બદલે ૩,૫૦૦ નોટરી નિમી શકશે. રાજસ્થાન સરકાર ૨,૦૦૦ને બદલે ૩,૦૦૦ નોટરી નિમી શકશે. નાગાલેન્ડમાં આ સંખ્યા ૨૦૦થી વધીને ૪૦૦ થશે. (એજન્સી)■

મુંબઈથી બિહાર જતી ટ્રેનમાંથી ત્રણ જણ પડ્યા

મુંબઈ/નાશિક: દિવાળીના તહેવારમાં તત્કાલે જવા માટે લાખો પ્રવાસીઓએ વતનની રાહ પકડી લીધી છે, પરંતુ હજુ ત્રણેયની ટ્રેનોમાં ભયંકર ભીડનો સામનો કરવો પડી રહ્યો છે ત્યારે આજે મુંબઈ-લોકમાન્ય ટિળક ટર્મિનસ (એલટીટી)થી બિહાર જઈ રહેલી કર્મભૂમિ એક્સપ્રેસમાંથી પ્રવાસીઓ પડતા જીવલેણ અકસ્માત સર્જાયો છે. આ અકસ્માતમાં બે પ્રવાસીના ઘટનાસ્થળે એવો સૂત્રોએ દાવો કર્યો હતો. રેલવે પોલીસે એક્સિડેન્ટલ કેસ નોંધીને તપાસ હાથ ધરી છે. તપાસના નક્કર નિષ્કર્ષ પછી ચોક્કસ કારણ આપી શકાય, એમ રેલવે અધિકારીએ જણાવ્યું હતું.

છઠ્ઠા-દિવાળીને કારણે ટ્રેનોમાં અસામાન્ય ભીડ રહે છે. પ્રવાસીઓ તહેવાર યા યુટીજી નિમિત્તે ટ્રાવેલ કરી રહ્યા હતા તેની જાણ નથી. જનરલ વચ્ચે થયો હતો. બંને યુવાનની ઉંમર ૩૦થી ૩૫ વર્ષ વચ્ચેની છે, જ્યારે અકસ્માતનો શિકાર બન્યા હોવાનું ત્રીજા પ્રવાસીને નજીકની હોસ્પિટલમાં કહેવાય છે.

અમેરિકામાં ટ્રમ્પની નીતિના વિરોધમાં લાખો લોકોનો દેખાવ

વોશિંગ્ટન (અમેરિકા) : અમેરિકામાં ‘નો કિંગ્સ’ વિરોધ પ્રદર્શનમાં ૭૦ લાખ દેખાવકારો જોડાયા હતા એવો અહેવાલ સીએનએન આયોજકોને ટાંકીને આપ્યો હતો. દેખાવમાં ૨,૭૦૦ શહેર અને નગરના લોકો જોડાયા હતા અને લોકોએ અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પના વહીવટીતંત્ર અને નીતિ સામે જોરદાર વિરોધ વ્યક્ત કર્યો હતો.

આ વર્ષના જૂનમાં વિરોધ પ્રદર્શનનો પહેલો રાઉન્ડ યોજાયો હતો અને એમાં ૨૦ લાખ લોકો જોડાયા હતા. સીએનએનના જણાવ્યા પ્રમાણે આ વખતે આંકડો એનાથી ઘણો વધારે હતો. પોલીસના જણાવ્યા પ્રમાણે વ્યાપક રેલીઓ મોટે ભાગે શાંત રહી હતી અને હિંસાના કે ઘરપકડના (જુઓ પાનું ૨) ►►

સાસરિયાંની નામરજી છતાં પુત્રવધૂનો સાસરામાં રહેવાનો હક: કોર્ટ

નવી દિલ્હી : દિલ્હી હાઈ કોર્ટે એવો ચુકાદો આપ્યો છે કે માતાપિતાએ પુત્રને ત્યજી દીધો હોય તો પણ પુત્રવધૂને લગ્ન પછી જે ઘરમાં રહેવા આવી હોય એ ઘરમાં રહેવાનો અધિકાર છે. જસ્ટિસ સંજય નરુલાએ આ નિરીક્ષણ મહિલાની સાસુ અને દિવંગત સસરાએ કરેલી અરજી ફગાવી દઈને કર્યું હતું. જજે ૧૬ ઓક્ટોબરે આપેલા હુકમમાં કહ્યું હતું કે પુત્રવધૂને કાયદેસર પ્રક્રિયા વિના બેઠમલ ન કરી શકાય.

એડવોકેટ સમવેદના વર્માએ પુત્રવધૂ વતી દલીલ કરી હતી, જ્યારે સાસરિયા તરફથી કાજલ ચંદરાએ દલીલ કરી હતી. અરજી પ્રમાણે પુત્રવધૂએ ૨૦૧૦માં (જુઓ પાનું ૨) ►►

દિલ્હીના અક્ષરધામ વિસ્તારમાં હવા સૌથી વધુ પ્રદૂષિત

નવી દિલ્હી: દિલ્હી અને એનસીઆરમાં દિવાળી પહેલા હવાની ગુણવત્તા સતત બગડી રહી છે. પરિણામે પ્રદૂષણ ખતરનાક સ્તરે પહોંચી ગયું છે. કેન્દ્રીય પ્રદૂષણ નિયંત્રણ બોર્ડ (સીપીસીબી) અનુસાર રવિવારે સવારે દિલ્હીના અક્ષરધામ વિસ્તારમાં હવા ગુણવત્તા સૂચકાંક(એક્યૂઆઈ) ૪૨૬ નોંધવામાં આવ્યો હતો, જે ગંભીર શ્રેણીમાં આવે છે.

પરિણામ સ્વરૂપ સમગ્ર વિસ્તારમાં ખરાબ હવાને લીધે શ્વાસ લેવામાં તકલીફ પડી રહી છે. ગ્રેટર નોઇડા વેસ્ટ અને ગાઝિયાબાદના વિજયનગરમાં પણ પ્રદૂષણ ગંભીર સ્તરે પહોંચ્યું છે. ધુમાડો અને ધુમ્મસની જાડી ચાદર આખા એનસીઆર પર છવાઈ ગઈ છે, જેના કારણે વિઝિબિલિટી ઘટી ગઈ છે. સીપીસીબીના આંકડા અનુસાર (જુઓ પાનું ૨) ►►

કેરળમાં ભારે વરસાદ

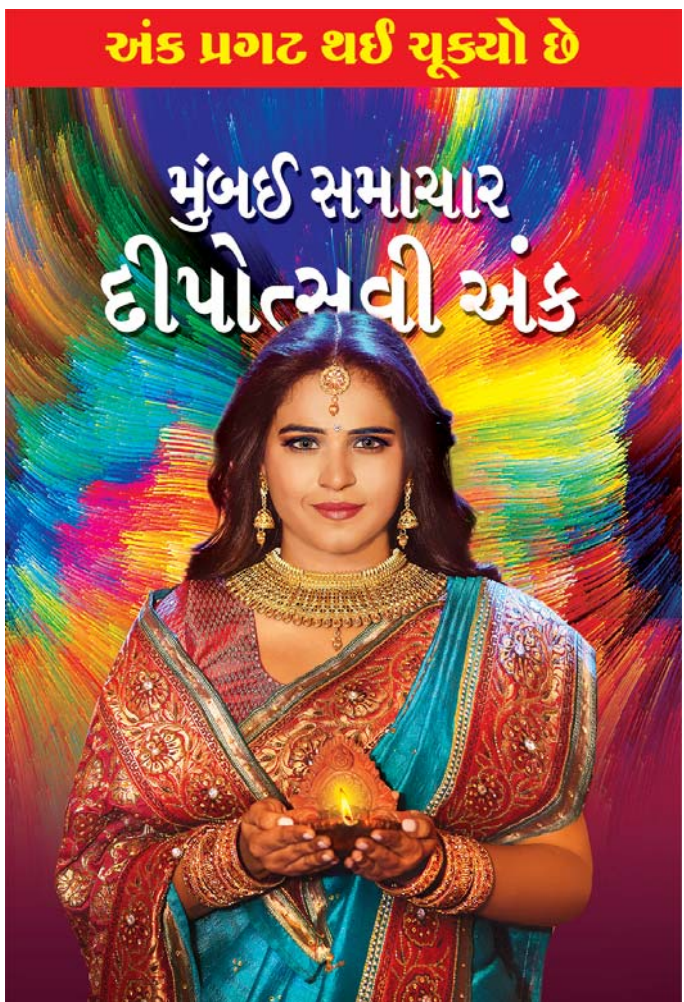
તિરુવંતપુરમ: ભારે વરસાદે કેરળના અનેક જિલ્લાના ઊંચાઈવાળા વિસ્તારોને ધમરોળી નાખ્યા હતા અને નીચાણવાળા વિસ્તારોમાં પાણી ભરાઈ ગયા હતા. ઈન્ડિયન મીટીયોરોલોજિકલ ડિપાર્ટમેન્ટે એરનાકુલમ, ઈદુક્કી, માલપુરમ, કોઝીકોડ, કન્નુર અને કાસરગોડ માટે ઓરેન્જ એલર્ટ જાહેર કરી હતી.

બાકીના આઠ જિલ્લામાં યલો એલર્ટ જાહેર કરાઈ હતી. હવામાન ખાતાએ લક્ષદ્વીપમાં ઓરેન્જ એલર્ટ જાહેર કરી હતી. ઓરેન્જ એલર્ટ એટલે ‘અતિ ભારે વરસાદ’ (૨૪ કલાકમાં ૧૧થી ૨૦ સેન્ટિમીટર), યલો એલર્ટ એટલે ‘ભારે વરસાદ’ (છથી ૧૧ સેન્ટિમીટર) થાય છે. ઈદુક્કી જિલ્લાની હાલત સૌથી ખરાબ હતી. ત્યાં શનિવાર રાત્રે અને રવિવારે ભારે વરસાદ, પૂર અને ભૂસ્ખલનના અહેવાલો આવ્યા હતા. (એજન્સી)■

મહારાષ્ટ્ર અને કર્ણાટકને પૂર રાહત માટે મળ્યા રૂ ૧૯૫૦ કરોડ

નવી દિલ્હી : કેન્દ્રીય ગૃહપ્રધાન અમિત શાહે ૨૦૨૫-૨૬ માટે કર્ણાટક અને મહારાષ્ટ્ર સરકારોને સ્ટેટ ડિઝાસ્ટર રિસ્પોન્સ ફંડ (એસડીઆરએફ)ના કેન્દ્રીય હિસ્સાના બીજા હપ્તા તરીકે ૧,૯૫૦.૫૦ કરોડ રૂપિયાની એડવાન્સ રકમ મંજૂર કરી છે.

એક સત્તાવાર નિવેદનમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે, કુલ રકમમાંથી કર્ણાટક માટે ૮૮૪.૪૦ કરોડ રૂપિયા અને મહારાષ્ટ્ર માટે ૧૫૬૬.૪૦ કરોડ રૂપિયાની સહાય મંજૂર કરવામાં આવી છે જેથી બંને રાજ્યો આ વર્ષે દક્ષિણ પશ્ચિમ ચોમાસા દરમિયાન ભારે

પાકિસ્તાનમાં ધામા નાખીને પડેલા અફઘાનોથી અંકરદ્રા અફેર

ભરત ભારદ્વાજ

feedback@bombsamachar.com

છુટકારો શક્ય જ નથી

એક તરફ પાકિસ્તાન અને અફઘાનિસ્તાન વચ્ચે જંગ જામ્યો છે અને પાકિસ્તાનની સરકારે પાકિસ્તાનમાં થઈ રહેલા આતંકવાદી હુમલા માટે અફઘાનોને જવાબદાર ગણાવીને અફઘાનિસ્તાન પર હલ્લાબોલ કરી દીધું છે ત્યારે બીજી તરફ પાકિસ્તાનના સંરક્ષણ પ્રધાન ખ્વાજા આસિફ ફરી એકવાર પાકિસ્તાનમાં ધામા નાખીને પડેલ અફઘાનોનો મુદ્દો છોડી દીધો છે. ખ્વાજા આસિફે જાહેર કર્યું છે કે પાકિસ્તાનમાં રહેતા તમામ અફઘાનોએ પોતાના દેશમાં પાછા ફરવું જોઈએ કેમ કે અફઘાનિસ્તાન સાથે સારા સંબંધોનો યુગ સમાપ્ત થઈ ગયો છે.

આસિફે તો પાકિસ્તાનમાં થઈ રહેલા હુમલા માટે ભારત પર દોષારોપણ પણ કર્યું છે. અફઘાનિસ્તાનના તાલિબાન શાસકો ભારતના ઈશારે પાકિસ્તાનમાં હિંસા આચરી રહ્યા છે અને પાકિસ્તાન આર્મીને નિશાન બનાવી રહ્યા છે એવો દાવો પણ આસિફે કર્યો છે. ખ્વાજા આસિફે દિલ્હીથી તાલિબાનના નિર્ણયો લેવાય છે અને અફઘાનિસ્તાન ભારત માટે પ્રોક્સી યુદ્ધ લડે છે એવો આક્ષેપ પણ કર્યો છે.

આસિફે કટાક્ષ પણ કર્યો છે કે, અફઘાનિસ્તાન અને ભારત વચ્ચે ઘણાં વર્ષોથી સારા સંબંધ છે પણ પાકિસ્તાન સાથે અફઘાનિસ્તાનના સંબંધો ક્યારેય સારા રહ્યા નથી છતાં લાખો અફઘાનોએ પાકિસ્તાનમાં આશરો લીધો છે. અફઘાનિસ્તાનના ભારત સાથે આટલા સારા સંબંધો છે એ જોતાં પાકિસ્તાનમાં રહેતા અફઘાનોને ભારતમાં ખસેડી દેવા જોઈએ.

આસિફે ભારત પર કટાક્ષ કરવા જતાં એક સારી ને સાચી વાત એ કહી દીધી કે, પાકિસ્તાન અફઘાનોનો બોજ ઉઠાવી શકે તેમ નથી. પાકિસ્તાન પાસે પોતાનાં લોકો માટે પૂરતાં સંસાધનો નથી તો પછી અફઘાનોને કઈ રીતે નિભાવી શકે?

આસિફની આ વાત સાચી છે કેમ કે ભૂખડી ભારસ પાકિસ્તાન અફઘાનોનો બોજ ઉઠાવી શકે તેમ નથી પણ આસિફનું નિવેદન પાકિસ્તાનની લુચ્ચાઈને પણ છતું કરે છે. આસિફ જે અફઘાનોની વાત કરે છે એ અફઘાનો કંઈ બે દિવસ પહેલાં પાકિસ્તાનમાં આવ્યા નથી. આ અફઘાનો વરસોથી પાકિસ્તાનમાં જ અડિંગા જમાવીને બેઠા છે પણ પાકિસ્તાને વરસો લગી તેમને કશું ના કર્યું કે, આ અફઘાનોના બહાને અમેરિકાને ખંભેરી શકાતું હતું. અમેરિકા અફઘાનિસ્તાનમાંથી ખસ્યું ને મદદ મળતી બંધ થઈ એટલે પાકિસ્તાનને અફઘાનો બોજ લાગવા

માંડ્યા છે.

અમેરિકાએ નાઈન ઈલેવનના હુમલા પછી અફઘાનિસ્તાન પર આક્રમણ કરતાં અફઘાનિસ્તાનમાં અંધાર્યૂંધી અને અરાજકતા સર્જાઈ ત્યારે અફઘાનિસ્તાન છોડીને જઈ રહેલા લોકોને પાકિસ્તાને લીલા તોરણે આવકારેલા ને તેમને રાખ્યા હતા કેમ કે અમેરિકાનું તેમને સાચવવાનું ફરમાન હતું. અમેરિકાનું ટાર્ગેટ ઓસામા બિન લાદેન અને અલ કાયદા હતાં. તાલિબાન અલ કાયદાને મદદ કરતું હતું તેથી તેમને સત્તામાંથી ઉખાડી ફેંકવા અમેરિકાએ હુમલો કર્યો.

આ હુમલાના કારણે અફઘાનિસ્તાનના નાગરિકોએ વેઠવું ના પડે એટલે અમેરિકાના કહેવાથી અફઘાનિસ્તાનથી આવતા લોકોને પાકિસ્તાને આશ્રય જ નહોતો આપ્યો પણ સત્તાવાર રીતે તેમની નિરાશ્રિતો તરીકે નોંધણી કરી હતી. આ નિરાશ્રિતોને મદદ કરવા માટે અમેરિકા પાસેથી જંગી રકમ પડાવી હતી. અમેરિકાને તેમાં વાંધો નહોતો કેમ કે અમેરિકાને વરસે બસો-પાંચસો અબજ ડૉલર વેડફાઈ જાય તો પણ કશું એડ તેમ નથી. કાનખજૂરાનો એક પગ ઓછો થાય તો કશો ફરક ના પડે એવી હાલત છે.

અમેરિકાનું લશ્કર અફઘાનિસ્તાનમાંથી ૨૦૨૨માં વિદાય થયું ત્યાં સુધી પાકિસ્તાન અમેરિકાની મદદ લેતું હતું. નિરાશ્રિતોને નામે પાકિસ્તાને મુસ્લિમ રાષ્ટ્રોને પણ બરાબરના દોહીને બહુ નાણાં પડાવ્યાં હતાં તેથી પાકિસ્તાનને આ અફઘાનો અકારા નહોતા લાગતા અમેરિકા પણ વેપારી દેશ છે ને ગરજ સરી એટલે વૈદ વેરી એ સિદ્ધાંતમાં માને છે તેથી જેવું અફઘાનિસ્તાનમાંથી તેનું લશ્કર વિદાય થયું કે તરત પાકિસ્તાનને અપાતી તમામ મદદ બંધ કરી દેવાઈ.

અમેરિકાની મદદ બંધ થઈ એટલે પાકિસ્તાનને નિરાશ્રિતો બોજરૂપ લાગવા માંડ્યા. આ કારણે છેલ્લા બે વર્ષથી પાકિસ્તાન તેમને તગેડી મૂકવા માગે છે. ૨૦૨૩માં તો પાકિસ્તાને પાકિસ્તાનમાં રહેતા તમામ અફઘાનોને ૧ નવેમ્બર સુધીમાં અફઘાનિસ્તાન પાછા જતા રહેવા અલ્ટિમેટમ પણ આપી દીધેલું પણ અફઘાનો ચસક્યા જ નહીં ને પાકિસ્તાન તેમને બળજબરીથી ખસેડવા જાય તો અફઘાનિસ્તાન સાથે તો પછી પણ એ પહેલાં અફઘાન નિરાશ્રિતો સાથે જ યુદ્ધ છેડાઈ જાય.

આ યુદ્ધ પાકિસ્તાનને ભારે પડે કેમ કે પાકિસ્તાનમાં

લાખોની સંખ્યામાં અફઘાનો રહે છે. આ અફઘાનો પાછા દયામાણા ને બિચારા લોકો નથી પણ મશીનગનો ને બંદૂકો લઈને ફરનારા છે તેથી પાકિસ્તાનની ફાટે છે. યુનાઈટેડ નેશન્સના આંકડા પ્રમાણે, અત્યાર સુધીમાં ૧૩ લાખ અફઘાનો પાકિસ્તાનમાં રાજ્યાશ્રય લઈને સત્તાવાર રીતે નિરાશ્રિત તરીકે રહે છે.

આ સિવાય ૮.૮૦ લાખ લોકોએ રાજ્યાશ્રય માગ્યો છે પણ એ અંગે પાકિસ્તાન સરકાર દ્વારા નિર્ણય લેવાયો નથી. અલબત્ત યુનાઈટેડ નેશન્સે તેમને પણ નિરાશ્રિત તરીકે માન્યતા આપી હોવાથી કાનૂની રીતે એ લોકોને પણ પાકિસ્તાનમાં રહેવાનો અધિકાર મળેલો છે. તેમાંથી ૬ લાખ લોકો એવા છે કે જે અમેરિકાનું લશ્કર અફઘાનિસ્તાન છોડીને ગયું ને તાલિબાનનું શાસન આવ્યું પછી પાકિસ્તાન આવ્યા છે. આ રીતે કુલ લગભગ ૨૨ લાખ અફઘાનો તો પાકિસ્તાનમાં સત્તાવાર રીતે જ રહે છે.

પાકિસ્તાનનું કહેવું છે કે, તાલિબાન ફરી સત્તામાં આવ્યા પછી બીજા ૧૭ લાખ અફઘાન પાકિસ્તાનમાં ઘૂસ્યા છે. આ અફઘાનો બિલકુલ ગેરકાયદેસર રીતે પાકિસ્તાનમાં ધામા નાખીને પડ્યા છે. પાકિસ્તાનનો દાવો છે કે, આ અફઘાનો તાલિબાનના માણસો છે અને પાકિસ્તાનમાં આતંકવાદને ભડકાવવા માટે ઘૂસ્યા છે. પાકિસ્તાનની વાત કેટલી સાચી છે એ ખબર નથી પણ આ વાત સાચી હોય તો પાકિસ્તાનનો ફફડાટ યોગ્ય કહેવાય.

આતંકવાદને ભડકાવવા ઘૂસેલા લોકો કડછી-તવેથા ને તપેલીઓ લઈને ના જ આવ્યા હોય. એ લોકો બધી રીતે સજજ થઈને આવ્યા જ હોય તેથી પાકિસ્તાન તેમને છંછેડવાની હિંમત ના જ કરે. બીજી તરફ પાકિસ્તાન કોઈ પગલાં ના લે તો આ અફઘાનોને પાછા વાતન જવામાં રસ નથી એ જોતાં આસિફ ભલે ગમે તેટલું થ્રુંડ ઉડાડે પણ લગભગ ૪૦ લાખ અફઘાનો પાકિસ્તાનના ગળાનો ઘંટ બનીને પાકિસ્તાનમાં જ રહેવાના છે એ નક્કી છે.

આ અફઘાનો પાકિસ્તાનમાં રહીને છોકરાં પેદા કરશે ને વસતી વધારશે એ જોતાં પાકિસ્તાન પરનો બોજ વધ્યા જ કરશે. તેમાંથી ઘણા તાલિબાન માટે કામ કરતા પણ થશે કેમ કે પાકિસ્તાનમાં તો કોઈ કામ નથી. આ સંજોગોમાં પાકિસ્તાન માટે અફઘાનોથી છુટકારો શક્ય જ નથી.

પાકિસ્તાન અને અફઘાનિસ્તાન યુદ્ધવિરામ માટે સહમત

ઈસ્લામાબાદ : કતારના વિદેશ મંત્રાલયે રવિવારે જણાવ્યું હતું કે અફઘાનિસ્તાન અને પાકિસ્તાન તાત્કાલિક યુદ્ધવિરામ માટે સંમત થયા છે. આ નિર્ણય એક અઠવાડિયાથી વધુ સમય સુધી ચાલેલી લડાઈ બાદ લેવામાં આવ્યો છે જેમાં ડઝનેક લોકો માર્યા ગયા છે અને સંકડો ઘાયલ થયા છે.

કતારે એક નિવેદનમાં કહ્યું હતું કે બંને પક્ષો સ્થાયી શાંતિ અને સ્થિરતાને મજબૂત કરવા અને આગામી દિવસોમાં સ્થાયી યુદ્ધવિરામ સુનિશ્ચિત કરવા માટે આગામી વાટાઘાટો કરવા માટે સંમત થયા છે. અફઘાનિસ્તાન અને પાકિસ્તાનના પ્રતિનિધિમંડળો વર્ષોમાં તેમની વચ્ચેના સૌથી ભયંકર કટોકટીના ઉકેલ માટે વાટાઘાટો માટે દોહામાં હતા. એક અઠવાડિયાથી વધુ સમય સુધી ચાલેલી લડાઈમાં બંને પક્ષોના ડઝનેક લોકો માર્યા ગયા અને સંકડો ઘાયલ થયા હતા. વાટાઘાટો કતાર અને તુર્કી દ્વારા મધ્યસ્થી કરવામાં આવી હતી.

બંને સરકારોએ બેઠકોનું નેતૃત્વ કરવા માટે તેમના સંરક્ષણ પ્રધાનોને મોકલ્યા હતા, જે અંગે પાકિસ્તાને કહ્યું હતું કે “અફઘાનિસ્તાનમાંથી ઉદ્ભવતા સરહદ પાર આતંકવાદને સમાપ્ત કરવા અને સરહદ પર શાંતિ અને સ્થિરતા ફરીથી સ્થાપિત કરવા માટે તાત્કાલિક પગલાં પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરશે. અફઘાન અધિકારીઓએ જણાવ્યું હતું કે કાબુલ પ્રતિનિધિમંડળનું નેતૃત્વ સંરક્ષણ પ્રધાન મુલ્લા મુહમ્મદ યાકુબે કર્યું હતું, જ્યારે પાકિસ્તાનના સંરક્ષણ પ્રધાન ખ્વાજા આસિફે તાલિબાન પ્રતિનિધિઓ સાથેની વાતચીતમાં ભાગ લીધો હતો.

મને ‘નમકહરામ’ લોકોના મત નથી જોઈતા: ગિરિરાજ સિંહ

પટના : કેન્દ્રીય મંત્રી ગિરિરાજ સિંહે લઘુમતી સમુદાય પર કરેલી ટિપ્પણીને લઈને રાજકીય વિવાદ પેદા થયો છે, જેમાં તેમણે કહ્યું હતું કે તેમને “નમકહરામ” ના મતોની જરૂર નથી. તેમણે આ ટિપ્પણી શનિવારે બિહારના અરવલ જિલ્લામાં એક જનસભાને સંબોધતા કરી હતી.

બેગુસરાયના ભાજપ સાંસદે કહ્યું હતું કે, મેં એક મૌલવીને પૂછ્યું હતું કે શું તેમની પાસે આયુષ્માન ભારત આરોગ્ય કાર્ડ છે. તેમણે કહ્યું, ‘હા.’ મેં પૂછ્યું કે શું આ કાર્ડ હિન્દુઓ અને મુસ્લિમોના આધારે વહેંચવામાં આવ્યા છે, અને તેમણે કહ્યું, ‘ના.’ તેમણે કહ્યું હતું કે, જ્યારે મેં તેમને પૂછ્યું કે શું તેમણે મને મત આપ્યો છે, ત્યારે તેમણે કહ્યું, ‘હા.’ પરંતુ જ્યારે મેં કહ્યું, ‘તમને ખુદાની કસમ,’ ત્યારે તેમણે કહ્યું હતું કે, ‘ના, મેં મત આપ્યો નથી.’ મુસ્લિમો અમારી બધી કેન્દ્રીય યોજનાઓનો લાભ લે છે પણ અમને મત આપતા નથી. આવા લોકોને ‘નમકહરામ’ કહેવામાં આવે છે. “મેં મૌલવીને કહ્યું હતું કે મારે નમકહરામના મત નથી જોઈતા.”

ભાજપના નેતાએ એમ પણ કહ્યું હતું કે તેમણે મૌલવીને પૂછ્યું હતું કે શું વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ ક્યારેય તેમનું અપમાન કર્યું છે અથવા તેમણે (ગિરિરાજ સિંહ) આતું કંઈ કર્યું છે, અને તેમણે જવાબ આપ્યો, ‘ના.’ ગિરિરાજ સિંહે કહ્યું હતું કે, “પછી મેં પૂછ્યું કે મારો વાંક શું છે કે તમે મને મત

ન આપ્યો, જે કોઈ ઉપકારને ઓળખતો નથી તેને નમકહરામ કહેવામાં આવે છે.” તેમણે દાવો કર્યો કે એનડીએ સરકારે બિહારના સર્વોચ્ચ વિકાસ માટે અસંખ્ય માળખાકીય પ્રોજેક્ટ્સ હાથ ધર્યાં છે.

સિંહે કહ્યું હતું કે, “બિહારમાં રસ્તાઓ ફક્ત એનડીએ નેતાઓ અને કાર્યકર્તા માટે જ નહીં, પરંતુ સામાન્ય લોકો માટે બનાવવામાં આવ્યા છે. બિહાર હવે બદલાઈ ગયું છે. એનડીએ સરકાર સમાજના દરેક વર્ગ માટે કામ કરે છે, પરંતુ મુસ્લિમો ભાજપને મત આપતા નથી.”

ગિરિરાજ સિંહના નિવેદન પર પ્રતિક્રિયા આપતા રાષ્ટ્રીય જનતા દળ (આરજેડી)ના પ્રદેશ પ્રવક્તા મૃત્યુંજય તિવારીએ પીટીઆઈ વીડિયોને જણાવ્યું હતું કે, “એ વાત જાણીતી છે કે ભાજપના નેતાઓ હિન્દુ-મુસ્લિમ મુદ્દાઓ સિવાય બીજું કંઈ બોલી શકતા નથી. તેઓ બેરોજગારી, મોંઘવારી, શિક્ષણ કે આરોગ્ય જેવા વાસ્તવિક મુદ્દાઓ પર ચર્ચા કરતા નથી. “જ્યારે તમે તેમની સાથે વિકાસ વિશે વાત કરો છો ત્યારે તેઓ ધર્મનો મુદ્દો ઉઠાવીને લોકોનું ધ્યાન ભટકાવવાનો પ્રયાસ કરે છે.”

ગિરિરાજ સિંહ તેમના વિવાદાસ્પદ નિવેદનો માટે પહેલા પણ ઘણી વખત ચર્ચામાં રહી ચૂક્યા છે. નોંધનીય છે કે બિહાર વિધાનસભાની ૨૪૩ બેઠક માટે મતદાન ૬ અને ૧૧ નવેમ્બર બે તબક્કામાં થશે, જ્યારે મતગણતરી ૧૪ નવેમ્બરે થશે.

મથુરામાં બાકે બિહારી મંદિરનો ખજાનો ૫૪ વર્ષ પછી ખોલાયો

મથુરા (ઉત્તર પ્રદેશ) : મથુરા સ્થિત બાકે બિહારી મંદિરનો ખજાનો સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા રચાયેલી ઉચ્ચ સ્તરીય સમિતિના આદેશથી શનિવારે ખોલવામાં આવ્યો હતો. ‘તોષપાના’ એ મંદિરના ગર્ભગૃહની બાજુમાં આવેલો એક ઓરડો છે. સુપ્રીમ કોર્ટે ઓગસ્ટ ૨૦૨૫ના પોતાના આદેશમાં મંદિરના રોજિંદા કામકાજની દેખરેખ માટે અલ્હાબાદ હાઈ કોર્ટના નિવૃત્ત ન્યાયાધીશ અશોક કુમારની અધ્યક્ષતામાં ૧૨ સભ્યોની વચગાળાની ઉચ્ચસ્તરીય સમિતિની રચના કરી હતી.

એડીએમ (નાણાં અને બેંકસુલ) ડેક્ટર પંકજ કુમાર વર્માએ કહ્યું હતું કે “ સિવિલ જજ જૂનિયર ડિવિઝનની દેખરેખ હેઠળ ચાર ગોસ્વામી સભ્યો સહિત અન્ય સભ્યો સાથે રૂમ ખોલવામાં આવ્યો હતો. રૂમ ખોલવામાં થોડી મુશ્કેલી પડી હતી. પ્રક્રિયા બપોરે ૧ વાગ્યે શરૂ થઈ અને સાંજે ૫ વાગ્યે પૂર્ણ થઈ છે. રૂમ ફરીથી સીલ કરવામાં આવ્યો છે. કેટલાક પિત્તળના વાસણો અને લાકડાની વસ્તુઓ મળી આવી અને કોઈ કિંમતી ધાતુ મળી આવી

નહોતી. કેટલાક લાકડાના બોક્સ પણ મળી આવ્યા છે.”

એડીએમએ કહ્યું હતું કે મોટાભાગનું

કામ પૂર્ણ થઈ ગયું છે, બાકીનું કામ પૂર્ણ કરવા માટે સિવિલ જજ જૂનિયર ડિવિઝન દ્વારા નક્કી કરાયેલી આગામી તારીખે રૂમ ખોલવામાં આવી શકે છે.

ઓડિટરની ટીમે રૂમમાંથી મળી આવેલી વસ્તુઓની યાદી બનાવી છે.

ગોસ્વામી સમુદાય આ પગલાનો વિરોધ કરી રહ્યો હતો. ઉચ્ચસ્તરીય સમિતિના એક સભ્ય શૈલેન્દ્ર ગોસ્વામીએ કહ્યું હતું કે રૂમ શરૂઆતમાં જ ખોલવો જોઈતો ન હતો. મેં આ પગલાનો વિરોધ કર્યો છે અને પત્રો પણ લખ્યા છે. આ એક વચગાળાની સમિતિ છે, કાયમી સમિતિ નથી. સુપ્રીમ કોર્ટે ફક્ત ભક્તોને ‘દર્શન’ની સુવિધા સુનિશ્ચિત કરવા માટે તેની રચના કરી છે. સમિતિએ અન્યત્ર દખલ ન કરવી જોઈએ. તેઓ અનુચિત લાભ લઈ રહ્યા છે અને સત્તા છીનવી રહ્યા છે. તેઓ રૂમ શા માટે ખોલી રહ્યા છે અને તેઓ શું સાબિત કરવા માંગે છે?

પોતાની ચિંતા વ્યક્ત કરતા સુપ્રીમ

ગઈ હતી.

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

કાઉન્ટરની ભીડ ઘટાડવા પશ્ચિમ રેલવેનો નવતર પ્રયોગ

બસના કન્ડક્ટરની જેમ હેન્ડ મશીનથી વેઇટિંગ એરિયામાં જ મળશે ટિકિટ

મુંબઈ: તહેવારોમાં મુંબઈ જ નહીં, પરંતુ પાટનગર દિલ્હી સહિત તમામ શહેરોમાંથી પોતાના વતન જવા માટે નાગરિકો દોટ મૂકી રહ્યા છે ત્યારે સસ્તા પરિવહનને કારણે રેલવે સ્ટેશનો પર પ્રવાસીઓની હડોડઠ ભીડ જોવા મળે છે, પરંતુ રિઝર્વેશનની ટિકિટ મેળવવામાં પ્રવાસીઓને નાકે દમ આવી રહ્યો છે, ક્યારેક પ્રવાસીઓ જનરલ કોચમાં દ્રાવેલ કરતા હોય છે, પરંતુ કાઉન્ટર પરનું ભારણ ઘટાડવાના ભાગરૂપે રેલવેએ હવે નવો નુસખો અજમાવ્યો છે, જ્યાં બસના કન્ડક્ટરના માફક સ્ટેશન પરના બુકિંગ

અધિકારી પ્રવાસીઓ પાસે જઈને હેન્ડ મશીન મારફત ટિકિટ આપશે. મળતી માહિતી અનુસાર બુકિંગ અધિકારી વેઈટિંગ એરિયામાં જઈને ટિકિટ આપશે. આ મશીનમાં કેશ એન્ડ ઓનલાઈન બંને ટિકિટ આપવાની સુવિધા ઉપલબ્ધ હશે. હાલના તબક્કે મુંબઈમાં મુંબઈ સેન્ટ્રલ, બાંદ્રા ટર્મિનસ, ભોરીવલી, સુરત અને ઉધના સ્ટેશન પર શરૂ કરવામાં આવી છે. બાંદ્રા ટર્મિનસ પર નવ બુકિંગ સ્ટાફને આ કામકાજ માટે તાલીમ પણ આપવામાં આવી છે. હાલના તબક્કે બાંદ્રા ટર્મિનસ ખાતે ટેમ્પરરી વેઈટિંગ એરિયા પણ બનાવ્યો

દીકરીની હત્યા અને પત્નીને ગંભીર ઈજા પહોંચાડનારો બિહારમાંથી પકડાયો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: વજનદાર વસ્તુ ફટકારીને દીકરીની નિર્દયતાથી હત્યા અને પત્નીને ગંભીર ઈજા પહોંચી ફરાર થઈ ગયેલા આરોપીને કાઈમ પ્રાન્ત્યે બિહારમાં પકડી પાડ્યો હતો.

કાઈમ બ્રાન્ચ યુનિટ-૮ના અધિકારીઓએ પકડી પાડેલા આરોપીની ઓળખ મોહમ્મદ સુલેમાન રઝાક કુજરા (૪૦) તરીકે થઈ હતી. વધુ તપાસ માટે આરોપીને વાકોલા પોલીસના તાબામાં સોંપાયો હતો.

પોલીસના જણાવ્યા મુજબ ઘટના બુધવારની રાત્રે સાંતાક્રુઝ પૂર્વમાં કિનારા વિસ્તારમાંની શિવનગર ચાલમાં બની હતી. આરોપી કુજરા પત્ની અને સંતાનો સાથે ભોડીનું ડ્રમમાં રહેતો હતો અને પેઈન્ટિંગનું કામ કરતો હતો.

ફરિયાદમાં જણાવાયું હતું કે ૨૦૦૨માં આરોપીનાં લગ્ન નસીમા સાથે થયાં હતાં. લગ્ન બાદ નસીમા વતનમાં રહેતી હતી, જ્યારે આરોપી

મુંબઈમાં રહીને પેઈન્ટિંગનું કામ કરતો હતો. ત્રણ વર્ષ પહેલાં જ આરોપી પત્ની અને સંતાનોને સાંતાક્રુઝમાં રહેવા લઈ આવ્યો હતો. દાડૂ પીવાનું વ્યસન હોવાથી આરોપી વારંવાર ઝઘડા કરી પત્ની અને સંતાનોની મારઝૂડ કરતો હતો. કહેવાય છે કે ઘટનાની મોડી રાત્રે દંપતી વચ્ચે જોરદાર ઝઘડો થયો હતો. ગુસ્સામાં આરોપીએ પત્ની અને દીકરી અસગરી (૧૪) પર વજનદાર વસ્તુથી પ્રહાર કર્યા હતા. આ ઘટનામાં અસગરી ઘટનાસ્થળે જ મૃત્યુ પામી હતી, જ્યારે પત્ની નસીમાને સારવાર માટે હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવી હતી. તેની હાલત ગંભીર હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. ઘટના બાદ આરોપી મોબાઈલ ફોન સ્વિચ ઓફ કરીને ફરાર થઈ ગયો હતો. તપાસ દરમિયાન આરોપી બિહારમાં તેના વતનમાં ગયો હોવાની માહિતી મળતાં પોલીસની ટીમ બિહાર પહોંચી હતી.

બેસ્ટની બસને વિદાય

મુંબઈ: મુંબઈગરાઓની જીવાદોરી તરીકે ઓળખાતી બેસ્ટ બસના કાફલામાં જવાહરલાલ નહેરુ રાષ્ટ્રીય શહેરી પુનર્વિકાસ યોજના હેઠળ ૧૫ વર્ષ પહેલા ખરીદાયેલી છેલ્લી ખાનગી માલિકીની અશોક લેલેન્ડ સીએનજી બસોમાંથી એકને વિદાય આપવામાં આવી. આ બેસ્ટ બસને ૧૧ ઓક્ટોબરના રોજ માલવાણી બસ ડેપો ખાતે વિદાય આપવામાં આવી હતી.

બેસ્ટના કાફલામાં નોત-રેસી બસો હવે ઓછી લાગ લાગી છે અને હવે તેનું સ્થાન ઇલેક્ટ્રિક વાહનો દ્વારા લેવામાં આવી રહ્યું છે. માલવણી ડેપોની બસ નંબર ૧૮૬૪, બેસ્ટ સેવામાં ૧૫ વર્ષ પૂર્ણ કરી રહી છે. હવે આ બસ ૨૫ ઓક્ટોબરથી રસ્તાઓ પર દોડશે નહીં. જોકે, બસ નંબર ૧૮૬૪ માં છેલ્લી ધડીએ એન્જિનમાં સમસ્યા ઊભી થતાં, બેસ્ટ ગેરાઈ ડેપોમાંથી વૈકલ્પિક બસ નંબર ૧૮૪૮ ની વ્યવસ્થા કરી હતી. બસ નંબર ૧૯૪૮ ૧૩ ઓક્ટોબરે નિવૃત્ત થઈ, જ્યારે સિરીઝની બીજી બસ નંબર ૧૯૪૯ શુક્રવાર, ૧૭ ઓક્ટોબરે નિવૃત્ત થઈ રહી છે.

આ બસને હાર, ફૂલી અને રિબનથી સજાવવામાં આવી હતી. નાળિયેર ફોરીને, કેક કાપીને ડેપોના કર્મચારીઓએ આ બસને વિદાય આપી. માલવણીથી આ બસની છેલ્લી ફેરી શરૂ થઈ અને આરે કોલોની, મુંબઈ ઇન્ટરનેશનલ અને ડોમેસ્ટિક એરપોર્ટ, બાંદ્રા-વરલી સી લિંક અને નવા શરૂ કરાયેલા સ્વરાજયસ્ક ધર્મવીર છત્રપતિ સંભાજી મહારાજ કોસ્ટલ રોડ થઈને બસ મંત્રાલય બસ સ્ટેન્ડ પર પહોંચી હતી.

વિકલાંગ વ્યક્તિઓના કલ્યાણ માટે કામ કરતી એનજીઓ અને સંસ્થાઓ માટે મહારાષ્ટ્ર સરકારની એસઓપી જાહેર

મુંબઈમાં મહારાષ્ટ્ર સરકારે વિકલાંગ વ્યક્તિઓના કલ્યાણ, વિકાસ અને પુનર્વસન માટે કામ કરતી બિન-સરકારી સંસ્થાઓ (એનજીઓ) અને અન્ય સંસ્થાઓ માટે એક એસઓપી જાહેર કરી છે. આ પગલુ વિકલાંગ અધિકાર અધિનિયમ, ૨૦૧૬ના વિભાગો ૪૯થી ૫૩ અનુસાર ફરજિયાત નોંધણીને ધ્યાનમાં રાખીને લેવામાં આવ્યું છે. આ એસઓપીથી આ ક્ષેત્રમાં કાર્યરત સમાજસેવી સંસ્થાઓમાં એકઠુમતા, પારદર્શિતા અને જવાબદારી વધશે તેવી અપેક્ષા છે.

વિકલાંગ કલ્યાણ વિભાગ દ્વારા જારી કરાયેલા સરકારી દસ્તાવેમાં આ જા્યક્ષી વિગતો આપવામાં આવી છે. વિકલાંગ કલ્યાણ કમિશનરને અધિનિયમ હેઠળ અધિકૃત અધિકારી તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા છે. આ નવી માર્ગદર્શિકા અનુસાર, સંસ્થાઓએ સોસાયટી રજિસ્ટ્રેશન એક્ટ, બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટ અથવા કંપનીઝ એક્ટની કલમ ૮ હેઠળ નોંધણી કરાવી હોવી જરૂરી છે. તેમના ઉદ્દેશ્યોમાં વિકલાંગ વ્યક્તિઓના સશક્તિકરણ, તાલીમ, સંશોધન અને

પુનર્વસન જેવા ક્ષેત્રો સ્પષ્ટપણે સમાવિષ્ટ હોવા જોઈએ. સંસ્થાઓએ પર્યાપ્ત કર્મચારીઓ, આર્થિક ક્ષમતા, સુલભતા અને અન્ય નિર્ધારિત ધોરણોનું પાલન કરવું પડશે. નોંધણી માટે અરજીઓ જિલ્લા-સ્તરના અધિકારીને સોંપવી પડશે, જે પ્રાથમિક તપાસ બાદ તેને કમિશનરને મોકલવાની રહેશે. જિલ્લા તપાસ સમિતિ ૩૦ દિવસમાં અહેવાલ આપવો પડશે, અને મંજૂરી બાદ સંસ્થાને એક વર્ષનું નોંધણી પ્રમાણપત્ર અને અન્ય આઈડી આપવામાં આવશે. સંસ્થાઓએ નોંધણીની મુદત પૂરી પામતા ઓછામાં ઓછા ૬૦ દિવસ પહેલા નવીકરણ માટે અરજી કરવી પડશે અને દર વર્ષે વાર્ષિક અહેવાલ તેમ જ ઓડિટેડ નાણાકીય વિવરણો સોંપવા પડશે. દરેક નોંધાયેલી સંસ્થાનું વર્ષમાં ઓછામાં ઓછું એક વખત તપાસ કરવામાં આવશે. સરકારી અથવા અદાલતી આદેશોનું ઉલ્લંઘન, ભંડોળનો દુરુપયોગ, વિકલાંગ વ્યક્તિઓને લાભ ન પહોંચાડવો, આર્થિક અનિયમિતતા અથવા શોષણના કિસ્સામાં નોંધણી રદ કરવામાં આવશે.

દિવાળીની રજાઓમાં મુંબઈથી મુખ્ય રૂટ પરના હવાઈ ભાડામાં તોતિંગ વધારો

મુંબઈ: દિવાળીને ગણતરીના દિવસો બાકી છે ત્યારે મુંબઈથી મુખ્ય ટાયર-ટૂ શહેરોના વિમાન ભાડા રહેંકેટની જેમ ઊંચે પહોંચી ગયા છે, કેટલાક રૂટ પર ₹ ૧૮,૦૦૦ ને વટાવી ગયા છે. ભારે માંગ અને મર્યાદિત સીટ ઉપલબ્ધતાને કારણે ઘણા સ્થાનિક ક્ષેત્રોમાં ટિકિટના ભાડામાં ૩૦-૩૫ ટકાનો વધારો થયો છે. તહેવારોની રજાઓ દરમિયાન ઘરે

જતા અથવા પરિવારને મળવા જતા હજારો મુંબઈવાસીઓ માટે મુસાફરીનું આયોજન મોંઘું થઈ ગયું છે. ડેટા દર્શાવે છે કે મુંબઈથી પટના, લખનઉ, વારાણસી અને રાંચી સુધીની ફ્લાયટ્સના ભાડામાં સૌથી વધુ વધારો જોવા મળી રહ્યો છે. સપ્ટેમ્બરમાં મુંબઈ-પટનાની એર તરફની ટિકિટ, જે લગભગ ₹૯,૦૦૦ હતી,અત્યારે તેની કિંમત

છે, જ્યાં પ્રવાસીઓ માટેની બેઝિક ફેસિલિટીઝ લાઈટ, પંખા અને પાણીની વ્યવસ્થાનો સમાવેશ થાય છે. ઉપરાંત, પ્રવાસીઓની દર વર્ષે વધતી ભીડને જોતા કાયમી સેટઅપ પણ તેષાર કરવામાં આવ્યું છે, જેથી જરૂરિયાત વખતે ઉપયોગ કરી શકાય. નવા વેઈટિંગ એરિયા પણ એકાદ દિવસમાં શરુ કરવામાં આવશે, જ્યાં પ્રવાસીઓ માટે બેઝિક સુવિધા પૂરી પાડવામાં આવશે.

અધિકારીએ કહ્યું હતું કે દિવાળી અને છઠ્ઠના તહેવાર નિમિત્તે પશ્ચિમ રેલવેના મુંબઈ સેન્ટ્રલ ડિવિઝનમાં

ફટાકડા ફોડતી વખતે ધ્યાન રાખો: ફાયરબ્રિગેડ

મુંબઈ: દિવાળીને ગણતરીના દિવસો બાકી છે ત્યારે પાલિકા અને ફાયર વિભાગે નાગરિકોને ઉજવણી કરતી વખતે વૃક્ષો, હાઇ-વોલ્ટેજ પાવર લાઇનો અને એર ડક્ટસ પાસે ફટાકડા ફોડવાથી બચવા અપીલ કરી છે. સાથે આગ કે તેના જેવી કોઈ ઘટનામાં તાત્કાલિક ૧૦૧ અથવા સિવિલ એઇડ સર્વિસના સંપર્ક નંબર ૧૯૧૬ પર સંપર્ક કરવા સલાહ આપી છે.

દિવાળી દરમિયાન દર વર્ષે આગ લાગવાની ઘટનાઓ ઘટે છે. તેથી મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અને ફાયર વિભાગ સમયાંતરે નાગરિકોને તહેવારની યોગ્ય રીતે ઉજવણી અંગે માર્ગદર્શન આપે છે. આ વર્ષે પણ, નગરપાલિકાએ તહેવાર દરમિયાન ફટાકડા ફોડતી વખતે

સૌથી વધુ અનારક્ષિત ટ્રેન બાંદ્રા ટર્મિનસથી દોડાવવામાં આવી રહી છે, જેથી સૌથી વધુ સુરક્ષા કર્મચારીઓને તહેનાત પણ કરવામાં આવી છે. રુટિન અધિકારીઓ સિવાય પીક સિઝનમાં ૩૦ આરપીએફ, ૩૫ જીઆરપી (સરકારી રેલવે પોલીસ) અને ૧૫ હોમગાર્ડને તહેનાત કરવામાં આવે છે. ટ્રેન આવ્યા પહેલા અને પછી બુકિંગ સ્ટાફ અને સુરક્ષા કર્મચારી પણ તમામ લોકોને ચેક કરીને અંદર મોકલવામાં આવે એની પણ તહેદારી રાખવામાં આવી રહી છે, જેથી ભાગદોડ થાય નહીં.

ફટાકડા ફોડતી વખતે ધ્યાન રાખો: ફાયરબ્રિગેડ

સાચવેત રહેવાની અપીલ કરી છે. ઇમારતો, સીડીઓ કે ટેરેસ પર ફટાકડા ન ફોડવા અને ફટાકડા ફોડવા માટે માચીસ કે લાઇટરનો ઉપયોગ કરવાનું ટાળવું. વૃક્ષો, ઉપરના વીજળીના તાર કે ઊંચી ઇમારતો પાસે હવામાં ઉડતા ફટાકડા ન ફોડવા. બારીના પડદા પાસે દીવા/લેમ્પ ન પ્રગટાવવા. ઇલેક્ટ્રિક વાયર, ગેસ પાઇપલાઇન, વાહનોની નજીક અથવા પોલીસી જગ્યામાં ફટાકડા ન ફોડવા. ઘર, ઇમારત, પરિસર વગેરેમાં ઇલેક્ટ્રિકલ લાઇટિંગ લગાવતી વખતે અધિકૃત ઇલેક્ટ્રિશિયનની મદદ લેવી.

નગરપાલિકાએ નિર્ધારિત ક્ષમતા કરતાં વધુ વિદ્યુત ભાર (ઓવરલોડ) ન થાય તેની ખાતરી કરવા માટે પણ સૂચનાઓ જારી કરી છે.

પાલિકાના કર્મચારીઓની દિવાળી: ₹ ૩૧,૦૦૦ એક્સ-ગ્રેશિયા મળશે

મુંબઈ: બૃહદ્-મુંબઈ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશને ગુરુવારે દિવાળી પર તેના સ્ટાફ માટે રૂ.૩૧,૦૦૦ની એક્સ-ગ્રેશિયા મળશે. શિક્ષણ સેવકો અને શિક્ષક તાલીમ સંસ્થાઓના કર્મચારીઓ (સહાયિત અને બિન-સહાયિત)ને પણ એક્સ-ગ્રેશિયા આપવામાં આવશે, બીએમસીના એક પ્રકાશનમાં જણાવાયું છે. આ ઉપરાંત સમુદાય આરોગ્ય સહાયકો અને શિક્ષણ સેવા

બીજ’ ભેટ આપવામાં આવશે, જ્યારે ફિન્સગાર્ટન શિક્ષકો અને સહાયકોને રૂ.૫,૦૦૦ મળશે, એમ પ્રકાશનમાં ઉમેરવામાં આવ્યું છે. મહારાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસ, નાયબ મુખ્યપ્રધાન એકનાથ શિંદે અને અજિત પવારે તમામ બીએમસી અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓને દિવાળીની શુભેચ્છા પાઘવી છે, એમ તેમાં જણાવાયું છે.

ભ્રષ્ટ સરકારની નજીવી સહાય; ખેડૂતોની ‘કાળી દિવાળી’: વિપક્ષનો આક્ષેપ

મુંબઈ : વરસાદ અને પૂરને કારણે થયેલા પાકના નુકસાનને પગલે સંકટનો સામનો કરી રહેલા મહારાષ્ટ્રના ખેડૂતો માટે આ ‘કાળી દિવાળી’ હશે એવો દાવો વિપક્ષી કોંગ્રેસ અને એનસીપી (એસપી)એ શુક્રવારે કર્યો હતો. ખેડૂતોને નજીવી સહાય કરવા બદલ ‘ભ્રષ્ટ’ મહાયુતિ સરકાર પર ટીકાની ઝડી વરસાવી હતી.

રાષ્ટ્રવાદી કોંગ્રેસ પક્ષ (એનસીપી – એસપી)ના પ્રદેશ અધ્યક્ષ શશીકાંત શિંદેએ જણાવ્યું હતું કે ભાજપની આગેવાની હેઠળની સરકારે ખોટા આપવાસનો આપીને ખેડૂતોની આશાઓ અને આકાંક્ષાઓને ખતમ કર્યા હોવાથી પૂર અને વરસાદથી અસરગ્રસ્ત લોકો માટે આ વર્ષે ‘કાળી દિવાળી’ બની રહેશે.

સત્તાના નશામાં ચૂર મહાયુતિ ગઠબંધનનો વિરોધ કરવા અને શાસકોને ખેડૂતોની કુદૃષ્ટા વિશે જાગૃત કરવા અને તેમની માંગણીઓ પ્રત્યે ધ્યાન દોરવા દરેક જિલ્લામાં એનસીપી (એસપી) કાર્યકો અને નેતાઓ દ્વારા કલેક્ટર કાર્યાલયની

બહાર દિવસભર ભૂખ હડતાલ કરવામાં આવી હતી. શનિવારે ધનતેરસથી શરૂ થતા દિવાળીના તહેવારની પૂર્વસંધ્યાએ વિરોધ પ્રદર્શન કરવામાં આવ્યું હતું. પશ્ચિમ મહારાષ્ટ્રમાં સાતારા જિલ્લા કલેક્ટરની ઓફિસની બહાર ભૂખ હડતાળમાં ભાગ લેનારા શિંદેએ જણાવ્યું હતું કે રાજ્યવ્યાપી વિરોધ પ્રદર્શનોને હેતુ ખેડૂતોની ઉપેક્ષા કરવા બદલ મહાયુતિ સરકારની નિંદા કરવાનો હતો. મહારાષ્ટ્રની ત્રણ પક્ષીય સરકારે સૌથી પ્રગતિશીલ રાજ્યની નામના ધરાવતા રાજ્યના અન્ન પ્રદાતાઓ માટે ’નજીવી સહાય’ને તેમણે મજાક ગણાવી છે.

કોંગ્રેસ વિધાયક દળ (સીએલપી) ના નેતા વિજય વેહ્ડીવારે નોંધ્યું હતું કે દેવેન્દ્ર ફડણવીસની આગેવાની હેઠળની સરકારે ખેડૂતો માટે ૩૧ હજાર કરોડ રૂપિયાથી વધુના રાહત પેકેજની જાહેરાત કરી છે, પરંતુ વાસ્તવિક રાહત ૧ હજાર ૮૦૦ કરોડ રૂપિયા સુધી મર્યાદિત છે.

(પીટીઆઈ) ■

ઔરંગાબાદ રેલવે સ્ટેશનનું નામ બદલાયું

ઔરંગાબાદ: મહારાષ્ટ્રના ઔરંગાબાદ રેલવે સ્ટેશનનું નામ બદલીને હવે છત્રપતિ સંભાજીનગર રેલવે સ્ટેશન કરવામાં આવ્યું છે. આ નિર્ણય મહારાષ્ટ્ર સરકાર દ્વારા જાહેર કરવામાં આવેલી ગેઝેટ નોટિફિકેશન દ્વારા લેવામાં આવ્યો છે. આ ફેરફાર શહેરનું નામ ઔરંગાબાદથી બદલીને છત્રપતિ સંભાજીનગર કરવાના લગભગ ત્રણ વર્ષ પછી થયો છે, જેનો હેતુ ઐતિહાસિક અને સાંસ્કૃતિક મહત્વને ઉજાગર કરવાનો છે.

અધિકારી સૂત્રો પ્રમાણે, ભાજપની આગેવાની હેઠળની મહાયુતિ સરકારે ૧૫ ઓક્ટોબરે ઔરંગાબાદ રેલવે સ્ટેશનનું નામ બદલવા માટે ગેઝેટ નોટિફિકેશન જારી કર્યું હતું. આ પહેલ ઉદ્ભવ ઠાકરેની આગેવાની હેઠળની એમવીએ સરકાર દ્વારા શરૂ કરવામાં આવી હતી, અને તે પછી એકનાથ શિંદેની સરકારે શહેરનું નામ બદલીને છત્રપતિ સંભાજીનગર કર્યું હતું. આ નામ મરાઠા રાજા છત્રપતિ શિવાજી મહારાજ ના પુત્રના સન્માનમાં રાખવામાં આવ્યું છે, જે પહેલાં મુઘલ બાદશાહ ઔરંગઝેબના નામ પરથી

ઓળખાતું હતું. રેલવે સ્ટેશનનો ઇતિહાસ ઔરંગાબાદ રેલવે સ્ટેશનની સ્થાપના ૧૯૦૦માં હૈદરાબાદના ડામ નિઝામ મીરો એસ્ટામન અલી ખાન દ્વારા કરવામાં આવી હતી. આ સ્ટેશન કાયેયુઝા-મનમાડ સેશનન પર સ્થિત છે અને મુખ્યત્વે છત્રપતિ સંભાજીનગર શહેરને સેવા આપે છે. આ સ્ટેશન દક્ષિણ મધ્ય રેલવે ઝોનના નાંટેડ ડિવિઝન હેઠળ આવે છે, અને દેશના મુખ્ય શહેરો સાથે રેલવે જોડાણ ધરાવે છે. છત્રપતિ સંભાજીનગર શહેર એક પર્યટન કેન્દ્ર તરીકે પ્રખ્યાત છે, જે યુનેસ્કો વર્લ્ડ ઔરગેટ જ સાઈટસ એવા અજંતા એલોરા ગુફાઓથી ઘેરાયેલું છે. આ શહેરને ‘દરવાજાઓનું શહેર’ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે, જેમાં મુઘલ યુગ દરમિયાન બનેલા અનેક દરવાજા છે, જેમની પોતાની સ્થાનિક ઇતિહાસની વાર્તા છે. આ ઉપરાંત, શહેરમાં બીબી કા મકબરા અને ઔરંગાબાદ ગુફાઓ જેવા બે એએસઆઈ-સંરક્ષિત સ્મારકો છે, તેમજ અન્ય ઘણા ઐતિહાસિક સ્થળો પણ શહેરની હદમાં આવેલા છે.

ભીડવાળા બની ગયા છે. રિંકેટરોટ જનરલ ઓફ સિવિલ એવિએશન (ડીજીસીએ) એ હસ્તક્ષેપ કર્યો છે અને તહેવારોના સમયગાળા દરમિયાન ભાડા વાજબી મર્યાદામાં રાખવા એરલાઇન્સને અપીલ કરી છે. ઉડ્ડયન નિયમનકારે એરલાઇન્સને વધુ ભાવો ટાળવા અને વધુ માંગવાળા રૂટ પર ભાડાનું નિયમન કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે.

પારસી મરણ

રોડા જહાંબજી જીજ્ઞાને તે મરહુમ જહાંબજી રતનશા જીજ્ઞાના ધણીયાની. તે મરહુમો આલામાય તથા ફરામરોઝ શાપુરજી કુપરના દીકરી. તે દીલનવાઝ જે. શેઠના ને ફરઝાદ જે. જીજ્ઞાના મમ્મી. તે જમશેદ મી. શેઠનાના સાસુ. તે આબાન એ. કાથાવાલા તથા મરહુમ બખ્તાવર એસ. હાંસોટીયાના બહેન. તે કમ્પી જે. શેઠનાના મમસજી. (ઉ. વ. ૮૭) રે. ડે. સી-૧૪, સેન્ટ્રલ બેન્ડ હાઉસિંગ સોસાયટી, દાદાભાઈ કોંસ લેન નં-૩, ઇસ્લા વિલેપાલ, મુંબઈ-૪૦૦૦૫૬. ઉકમણાની કિચા: તા. ૨૧-૧૦-૨૫ને બપોરે ૩.૪૫ વાગે મુંબઈ ગુંગરગી પર ઉપરની બેનેટ બંગલી નં-૬માં.

ગુલ જાલ ગઝદર તે જાલ સોરાબજી ગઝદરના ધણીયાની. તે મરહુમો ભાનુ તથા નરીમાન ઝવેરીના દીકરી. તે દીનાઝ પી. તલાટી, ફરનાઝ વાઘીયા ને મુશરૂફ જે. ગઝદરના મમ્મી. તે પરસી ડી. તલાટી ને મુશનાઝ કે. ગઝદરના સાસુ. તે ઝરીન એન. પાતરાણા, સાધરસ એન. ઝવેરી, અમ્મી. એન. ઝવેરી તથા મરહુમો ઝરીન દેગામવાલા ને રોહિનિ-એન. એન. ઝવેરીના બહેન. તે પાકઝીન, ટીયાના, ટવીશા ને આતીસ્તાના મમસજી. (ઉ.વ. ૬૮) રે. ડે. પી-૧૦, ભરૂચા બાગ, ભાંચતળિયે, એસ.વી. રોડ, શોર્સર્સ સ્ટોપની સામે, અંધેરી (પશ્ચિમ), મુંબઈ-૪૦૦૦૫૮. ઉકમણાની કિચા : તા. ૨૦-૧૦-૨૫ને બપોરે ૩.૪૫ કલાકે અંધેરી મધે અંધેરી પટેલ અગિયારીમાં.

જેરુ નોશીર ભરૂચા (ઉ. વ. ૮૬) તા. ૧૮-૧૦-૨૫એ ગુજરી ગયા. તે નોશીરના વાઘક મરહુમ મંબેરશા અને મરહુમ નાજાભાઈ કાટકીના દીકરી. જેરોઝ અને ફેડીના મધર. કાશ્મીરા અને પરીઝાહના સાસુ. દાનેશના દાદી. ઉકમણું તા. ૨૦-૧૦-૨૫એ.

અમેદિકા

મરહુમ એરવદ ફરામરોઝ (ફલી) એચ અંબ્યા (કરોબીના રહેવાસી) તે રોશનના ખાવીંદ. એરવદ એચય તથા શહેરા આંબ્યાના બેટા. તે એરવદ બહુમનશા તથા ઓરતી. હોમાય કલીયાના જમાલ. તે અનાહીતા સરોષ કોંબા, મીરા જમશેદ પાયાલાવાના પિતાજી. તે જમશેદ તથા મરહુમ સરોખમાં સસરાજી. તે ઝાહના મમાવાજી. તે મરહુમ મહેરે મલબારીના ભાઇ. (ઉ. વ. ૮૩) ઉકમણું : તા. ૨૦-૧૦-૨૫ના સોમવારે બપોરે કામાબાગ અગિવાળીમાં થયેજી.

બીજ’ ભેટ આપવામાં આવશે, જ્યારે ફિન્સગાર્ટન શિક્ષકો અને સહાયકોને રૂ.૫,૦૦૦ મળશે, એમ પ્રકાશનમાં ઉમેરવામાં આવ્યું છે. મહારાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસ, નાયબ મુખ્યપ્રધાન એકનાથ શિંદે અને અજિત પવારે તમામ બીએમસી અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓને દિવાળીની શુભેચ્છા પાઘવી છે, એમ તેમાં જણાવાયું છે.

મુંબઈ: બૃહદ્-મુંબઈ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશને ગુરુવારે દિવાળી પર તેના સ્ટાફ માટે રૂ.૩૧,૦૦૦ની એક્સ-ગ્રેશિયા મળશે. શિક્ષણ સેવકો અને શિક્ષક તાલીમ સંસ્થાઓના કર્મચારીઓ (સહાયિત અને બિન-સહાયિત)ને પણ એક્સ-ગ્રેશિયા આપવામાં આવશે, બીએમસીના એક પ્રકાશનમાં જણાવાયું છે. આ ઉપરાંત સમુદાય આરોગ્ય સહાયકો અને શિક્ષણ સેવા

બીજ’ ભેટ આપવામાં આવશે, જ્યારે ફિન્સગાર્ટન શિક્ષકો અને સહાયકોને રૂ.૫,૦૦૦ મળશે, એમ પ્રકાશનમાં ઉમેરવામાં આવ્યું છે. મહારાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસ, નાયબ મુખ્યપ્રધાન એકનાથ શિંદે અને અજિત પવારે તમામ બીએમસી અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓને દિવાળીની શુભેચ્છા પાઘવી છે, એમ તેમાં જણાવાયું છે.

મુંબઈ: બૃહદ્-મુંબઈ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશને ગુરુવારે દિવાળી પર તેના સ્ટાફ માટે રૂ.૩૧,૦૦૦ની એક્સ-ગ્રેશિયા મળશે. શિક્ષણ સેવકો અને શિક્ષક તાલીમ સંસ્થાઓના કર્મચારીઓ (સહાયિત અને બિન-સહાયિત)ને પણ એક્સ-ગ્રેશિયા આપવામાં આવશે, બીએમસીના એક પ્રકાશનમાં જણાવાયું છે. આ ઉપરાંત સમુદાય આરોગ્ય સહાયકો અને શિક્ષણ સેવા

મુંબઈ: બૃહદ્-મુંબઈ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશને ગુરુવારે દિવાળી પર તેના સ્ટાફ માટે રૂ.૩૧,૦૦૦ની એક્સ-ગ્રેશિયા મળશે. શિક્ષણ સેવકો અને શિક્ષક તાલીમ સંસ્થાઓના કર્મચારીઓ (સહાયિત અને બિન-સહાયિત)ને પણ એક્સ-ગ્રેશિયા આપવામાં આવશે, બીએમસીના એક પ્રકાશનમાં જણાવાયું છે

મંનન

હેમંત વાળા

feedback@bombay
samachar.com

કાળી ચૌદશ

મોરારિબાપુ

feedback@
bombaysamachar.com

દિવાળી એ તહેવારોનો સમૂહ છે. અમાસના દિવસને દિવાળી ગણવામાં આવે છે અને એના પછીના સુપ્રભાતથી નવું વર્ષ શરૂ થાય છે. દિવાળીના એક દિવસ પહેલાનો, મહાકાળીની ઉપાસના માટેનો દિવસ એટલે કાળી ચૌદશ. આમ તો આ મહિનામાં જ શક્તિની આરાધના માટેનું પર્વ નવરાત્રી આવે છે. આ નવ દિવસોમાં પણ માતાની – શક્તિની આરાધના તો થતી જ હોય છે. પરંતુ નવરાત્રીમાં શક્તિના જે સ્વરૂપની આરાધના કરાતી હોય છે એનાથી કાળી ચૌદશ માટેની આરાધનાનું સ્વરૂપ સાવ ભિન્ન જણાય છે. નવરાત્રીમાં જાણે સમગ્ર માનવ સમુદાય માતાની ભક્તિમાં જોડાઈ જાય છે જ્યારે કાળી ચૌદશની વિશેષ આરાધના વિશેષ દરજ્જાના સાધકો માટે જ ઈચ્છનીય છે. એક તરફ માતાજીનું શાંત સ્વરૂપ છે તો અન્ય તરફ માતાજીની રોદ્રતા પ્રગટ થાય છે. આ બંને સ્વરૂપને માતાનો જ દરજ્જો મળ્યો હોવાથી બેમાંથી કોઈ પણ કે બંને સ્વરૂપની આરાધનાથી માતા પોતાના ભક્ત પ્રત્યે – પોતાના સંતાન પ્રત્યે કરુણા દર્શાવે એ સ્વાભાવિક છે.

દિવાળીના દિવસે લક્ષ્મીની પૂજા થાય છે જ્યારે કાળીચૌદશે કાલિકાની. તેની સાથે શારદીય નવરાત્રીમાં શારદાની પૂજા થાય છે. આમ માતાજીના ત્રણેય સ્વરૂપની આ મહિનામાં પૂજા અર્ચના સંભવ બને છે. પોતાની રચિ પ્રમાણે વ્યક્તિને જે સ્વરૂપમાં વધુ શ્રદ્ધા હોય તે માટેની તેની આરાધના વધુ દ્રઢ રહે, અહીં બધા માટે સરખી સંભાવના છે. ભારતીય સંસ્કૃતિનું આ એક અનોખું સત્ય છે. અહીં દરેક વ્યક્તિને પોતાની શ્રદ્ધાની શ્રેણી પ્રમાણે આધ્યાત્મના માર્ગમાં આગળ વધવાની તક મળે છે.

આ મહાકાલીની પૂજા – અર્ચના – આરાધના – સાધનાનો દિવસ છે. ચોક્કસ પ્રકારની સામગ્રીના ઉપયોગથી, ચોક્કસ સમયગાળામાં – મુદુર્ત્તમાં, ચોક્કસ પ્રકારની ક્રિયાકાંડની આ પૂજા છે. પણ આ બધામાં શ્રદ્ધા વધારે જરૂરી છે. શ્રદ્ધાથી માતાને જે અર્પણ કરવામાં આવે તે તે સ્વીકારી લે. માતા સાથેના વ્યવહારમાં પ્રેમ સભર છૂટછાટ માન્ય છે. પણ જેઓ વિશેષ હેતુથી, વિશેષ સાધના કરવા માગતા હોય તેમણે નિયમોને આધીન સ્થાન વિશેષ પર પૂજા કરવાનું સૂચન છે. કુળદેવીની ઉપાસના માટે પણ આ દિવસ અગત્યનો છે. આ દિવસે કુળદેવીને નૈવેદ્ય ધરાવવામાં આવે છે, જેમાં મુખ્યત્વે મેથીના ગોટા, દાલવડા તથા દહીંવડાનો સમાવેશ કરાય છે. આ સાથે કોઈ મીઠાશ ભરેલી વાની તો હોવી જ જોઈએ. નૈવેદ્યને નજીકના ચાર રસ્તા પર પદ્ધતિસર મૂકી આવીને કુટુંબમાંથી કકળાટ કાઢવાની પ્રથા પણ પ્રચલિત છે. એમ માનવામાં આવે છે કે અશુભ શક્તિઓને આ પ્રકારનું નૈવેદ્ય પસંદ હોવાથી તે ઘરની સ્ત્રી સાથે બહાર જાય છે અને જ્યાં નૈવેદ્ય રાખવામાં આવે છે તે સ્થાન સાથે બંધાઈને પછી ત્યાં જ રહી જાય છે.

આમાં ક્યાંક કોઈકને અંધશ્રદ્ધા દેખાશે. અર્વાચીન મનોવિજ્ઞાન પણ એમ કહે છે કે મન જેવી ભાવના કરે તેવું પરિણામ સામે આવે. વ્યક્તિ જો એમ વિચાર્યા કરે કે પોતે નિષ્ફળ થશે તો તેની નિષ્ફળ થવાની સંભાવનાઓ વધી જાય. આધુનિક મનોવિજ્ઞાનની આ વાત કકળાટ કાઢવાની બાબતમાં પણ લાગુ પાડી શકાય. જો કુટુંબની દરેક વ્યક્તિ એ પ્રમાણે ભાવના રાખે તો ચોક્કસ કુટુંબમાંથી અમુક સમયગાળા માટે તો કંકાસ દૂર થવાની સંભાવના વધી જ જાય. આને કોઈ ધાર્મિક રંગ પણ આપી શકે અને કોઈ મનોવૈજ્ઞાનિક રીતે પણ સિદ્ધ કરી શકે. સાથે કાળી ચૌદશના દિવસે ધર્મરાજ યમની પણ પૂજા કરવામાં આવે છે.વળી હનુમાનજીને આપણે રક્ષક માનીએ છીએ, તેથી અશુભથી મુક્તિ માટે હનુમાનજીની પૂજા પણ આ દિવસે કરાતી હોય છે.

નરકથી મુક્તિ માટેનો આ દિવસ છે. આ દિવસ નરક ચતુર્દશી તરીકે પણ ઓળખાય છે. કેટલાક આને રૂપ ચૌદશ કે ભૂત ચતુર્દશી તરીકે પણ ઓળખે છે. અમુક વિસ્તારમાં આ દિવસને નરક નિર્વાણ ચતુર્દશી તરીકે પણ ઉજવવામાં આવે છે. નામ ગમે તે હોય, ઉપાસના મહાકાળીની થતી હોય છે, અને ઉપાસના પાછળની મુખ્ય પ્રાર્થના અશુભ તત્ત્વોથી મુક્તિની હોય છે.

મહાકાળી સાથે કાલ શબ્દ વણાયેલો છે. કાલ એટલે સમય. મહાકાલ એ સમયના દેવતા છે અને મહાકાળી એ સમયની નિયંત્રતા છે. આ સંસાર એ સ્થળ અને સમયની પૂર્વધારણા સમાન છે. અહીં નથી સ્થળ શાસ્ત્રત્વ કે નથી સમય કાયમી. સમયની અસ્થિરતા તો બધા જ સતત અનુભવતા હોય છે. તેવી જ રીતે સ્થળ પણ જેમ છે તેમ અમુક ક્ષણો માટે જ સ્થિર રહે છે. સંસારના ચક્રમાંથી છૂટવા માટે સ્થળ અને સમય બંનેને યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં સમજી તેની અસરથી મુક્ત થવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. સ્થળની પૂર્વધારણામાંથી છૂટવા માટે ઇષ્ટદેવની આરાધના યોગ્ય ગણાય શકે જ્યારે સમયની પૂર્વધારણામાંથી મુક્ત થવા કાળ અર્થાત સમયની દેવીની આરાધના જરૂરી બને.

મહાકાળીનું સ્વરૂપ રુદ્ર છે. જો તેઓ દર્શન આપે તો ઘણા એ દર્શનને જ પચાવી ન શકે. આથી મહાકાળીની ઉપાસના કરનાર સાધકે ઉચ્ચ કક્ષાની ક્ષમતા પ્રાપ્ત કરવાની હોય છે. આ કાળીની સાથે કાળા રંગને તો જોડી જ દેવાય છે પણ સાથે સાથે લાલ રંગ માતાને પસંદ હોવાથી સાધનામાં તે રંગને પણ મહત્ત્વ અપાય છે. આમ પણ માતા સાથે કંકુ એક તત્ત્વ તરીકે વધુ સંકળાયેલું હોવાથી મહાકાળી સાથે પણ લાલ રંગનું મહત્ત્વ વણાયેલું હોય એ સ્વાભાવિક છે.

જીવનમાંથી આળસ અને પ્રમાદ જેવા નર્કના તત્ત્વોને દૂર કરવા માટેનો આ દિવસ છે. લાંબા ગાળાની માંદગી અને અશુભ તત્ત્વોની અસરથી મુક્ત થવા માટેનો આ દિવસ છે. રોદ્રતાને શુભકારક તરીકે જોવાનો આ દિવસ છે. જો આવી દષ્ટિ કેળવાય તો રોદ્ર અને શુભ વચ્ચેનું અંતર નાશ પામે અને દરેક પ્રકારના દ્વંદ્વના ભાવથી મુક્ત થવાની શરૂઆત થાય. ■

જગતને હવે ઉદ્ધારક કે સુધારકની જરૂર નથી- જરૂર છે કોઈ સ્પીકારકની

શું તમાશો છે આ બધો! શું આ તંદુરસ્ત જગતનો પરિચય છે? જો હોય તો એવું જગત મારો સામેથી હટાવી દેો! અને તમે જ્યારે પ્રસન્ન થઈને આનંદપૂર્વક ધર્મનું નિર્વાહન કરો છો એ દુનિયાને માફક નથી આવતું! તેથી દુનિયા પરેશાન કરશે તમને.

તો એ વખતનો નિયમ હતો કે એવી કોઈ નારી હોય તો એને બધા પથ્થર મારે એટલે ટોળાંએ કહ્યું કે બધા પથ્થર મારો! એમાં જિસસ કાઈસ્ટ ત્યાંથી નીકળ્યા તો બધાએ એમને પકડ્યા કે આપ તો ધર્મનો નિયમ જાણો છો કે આવી સ્ત્રી હોય એને પથ્થરથી મારવામાં આવે. આપ શું કરશો? હવે જિસસ જો એમ કહે કે હું પથ્થર નહીં મારું તો એમણે ધર્મ સિદ્ધાંત તોચ્છો ગણાય અને પથ્થર મારે તો એમની કરુણા ખંડિત થઈ જાય. શું કરવું? છે એ વખતે જિસસે બહુ ચતુરાઈથી નિર્ણય કર્યો... જિસસે કહ્યું કે પથ્થર કોઈ પણ મારી શકે છે; ધર્મનો નિયમ છે. મારો એને; એવી જ સ્ત્રી છે તો મારો, પરંતુ જેમણે જીવનમાં ક્યારેય કશું પાપ ન કર્યું હોય એ હાથમાં પથ્થર ઉઠાવે.

કહેવાય છે કે બધાએ પોતાના હાથમાં પથ્થર રાખ્યા હતા, પણ જિસસની વાત

સાંભળી બધા ભાગી ગયા!. કેમ કે સૌએ કોઈને કોઈ પાપ તો કર્યા જ છે! મનોજભાઈ ખંડેરીયા સમક્ષ જ્યારે એ વાત આવી કે કોઈએ પાપ ન કર્યું હોય ને જે સાચા હોય એ પથ્થર મારે, તો મનોજભાઈએ ગઝલનો શેર કહ્યો કે-

ક્યારેય પાપ જેવું કશું પણ કર્યું નથી, એથી જ થોડો પથ્થર ઉપાડિયે?

કવિએ કહ્યું કે હું ત્યાં હોત તો મારી સારપ કે મારી સચ્ચાઈ સિદ્ધ કરવા માટે પણ હું હાથમાં પથ્થર ન ઉઠાવું. સચ્ચાઈ સાબિત કરવા માટે હું કોઈ પર પથ્થર ન ફેંકું... આ વિચાર નવો છે. મારે રામેશ્વરમની આ કથામાં આપને એક વાત કહેવી છે.

જિસસને જ્યારે શૂળી મળી ત્યારે જિસસનું એક વાક્ય છે કે હે પરમાત્મા, હે મારા પિતા, એને માફ કરી દેજો. કેમ કે એ જાણતા નથી કે એ શું કરી રહ્યા છે! જિસસનું એ આખરી વાક્ય હતું. મારે એમ કહેવું છે કે હે મારા ઠાકોર, એને માફ કરી દેજે કેમકે એ જાણે છે કે એ શું કરી રહ્યા છે! They know what they are doing. મારે એ કહેવું છે. મહાદેવના આશ્રયમાં હવે સૂત્ર બદલવું જોઈએ. એમને માફ કરી દેજો, એવો જાણે છે કે એ શું કરી રહ્યા છે. છોડો એને. કાલથી

અતૌકિક દર્શન

ભાણદેવ

feedback@
bombaysamachar.com

(ગતાંકથી ચાલુ)

બીજી અનેક બાબતોની જેમ આ બાબતમાં પણ આ બધી ક્રિયાઓમાં પ્રાણાયામ શિરમોર સાધન છે, એમ અતિશયોક્તિ વિના કહી શકાય તેમ છે.

પ્રાણના નિમ્નગામી પ્રવાહો વ્યક્તિને ભોગ તરફ ખેંચી જાય છે. એ જ પ્રાણના પ્રવાહો જ્યારે ઊર્ધ્વગામી બને ત્યારે સાધક ભોગમાંથી છૂટીને યોગ તરફ અગ્રેસર જાય છે. પ્રાણના આ પ્રવાહોને ઊલટાવવા માટે પ્રાણાયામ ચાવીરૂપ સાધના બની શકે તેમ છે.

આ ચાવીનો ઉપયોગ કુશળ અને અનુભવી શિક્ષકના માર્ગદર્શન પ્રમાણે જ કરવાનો હોય છે.

(ઇ) શારીરિક ક્ષેત્ર :

(i) એક એવી ભ્રામક માન્યતા પ્રવર્તે છે કે પ્રાણાયામ દરમિયાન શરીરને વધુ ઓક્સિજન મળે છે. ભરિત્રકા પ્રાણાયામના પ્રથમ ભાગ સિવાય કોઈ પ્રાણાયામમાં આમ બનતું નથી. પ્રયોગો દ્વારા સાબિત થયું છે કે પ્રાણાયામ દરમિયાન અભ્યાસી સામાન્ય શ્વાસોચ્છવાસ કરતાં પણ ઓછો ઓક્સિજન લે છે, કારણ કે દર મિનિટે સામાન્ય શ્વાસોચ્છવાસનાં આવર્તનો કરતાં પ્રાણાયામનાં આવર્તનો ઘણાં ઓછા થાય છે.

પ્રાણાયામ દ્વારા શ્વસનતંત્રને અને સમગ્ર શરીરને જે ફાયદો થાય છે, તે બીજી રીતે થાય છે. પ્રાણાયામ અભ્યાસીના શ્વસનતંત્રને એવી રીતે તૈયાર કરે છે કે પ્રાણાયામના અભ્યાસકાળ પછી આખા દિવસ દરમિયાન અભ્યાસી સામાન્ય કરતાં વધુ ઓક્સિજન લઈ શકે છે. શ્વસનતંત્રની કાર્યક્ષમતા કાયમી ધોરણે વધી જાય છે. આ વધુ મહત્ત્વપૂર્ણ ઘટના છે.

પ્રાણાયમ દ્વારા શ્વસનતંત્રની આ કેળવણી કેવી રીતે થાય છે?

- રેચક અને પૂરક દરમિયાન ફેફસાંને સામાન્ય શ્વાસોચ્છવાસ કરતાં વધુ સારો મસાજ મળે છે. તેથી તેમની કાર્યક્ષમતા વધે છે. વળી, શ્વાસોચ્છવાસની ક્રિયામાં મહત્ત્વનો ભાગ ભજવનાર ઉદર પટલ અને છાતીના સ્નાયુઓ પણ લાંબા અને ઊંડા રેચક-પૂરકના અભ્યાસથી વધુ કાર્યક્ષમ બને છે. આમ બનવાથી શ્વસનતંત્રની કાર્યક્ષમતામાં કાયમી ધોરણે વધારો થાય છે.

- પ્રાણાયામના અભ્યાસથી અભ્યાસીને ઊંડા શ્વાસોચ્છવાસની કાયમી ટેવ પડે છે. આ ટેવ અભ્યાસકાળ સિવાય પણ આખા દિવસ દરમિયાન ચાલુ રહે છે.

- ઊંડા પૂરક અને રેચક તથા ડુંભકના અભ્યાસથી ફેફસાંમાં રહેલા બંધ વાયુકોશો ખૂલે છે અને એક વાર ખુલ્લા થયેલા આ વાયુકોશો અભ્યાસના સાતત્યથી કાયમી ધોરણે ખુલ્લા જ રહે છે. પરિણામે ફેફસાંની વાયુધારણ ક્ષમતા શક્તિ વધે છે.

- પ્રાણાયામ દરમિયાન ઊંડા રેચકથી ફેફસાં સામાન્ય શ્વાસોચ્છવાસ કરતાં વધુ ખાલી થાય છે. આમ બનવાથી કાર્બન ડાયોક્સાઇડથી દૂષિત થયેલો વાયુ વધુ પ્રમાણમાં બહાર કાઢી શકાય છે અને ઊંડા પૂરકને પરિણામે વધુ પ્રમાણમાં ઓક્સિજન

પ્રાણાયામના અભ્યાસથી મગજની ને જ્ઞાનતંત્રની કાર્યક્ષમતા વધે છે

અંદર લઈ શકાય છે. પ્રાણાયામના અભ્યાસ પછી પણ શ્વસનતંત્રની આ ટેવ ચાલુ રહે છે. આ રીતે પ્રાણાયામ દ્વારા સમગ્ર શરીરતંત્રનું શોધન થાય છે.

(ii) પ્રાણાયામના અભ્યાસ દરમિયાન હૃદયને સામાન્ય શ્વાસોચ્છવાસ કરતાં વધુ સારી રીતે મસાજ મળે છે. પરિણામે હૃદયની કાર્યક્ષમતા અને સ્વાસ્થ્યમાં સુધારો થાય છે.

ભરિત્રકા જેવા પ્રાણાયામના અભ્યાસથી શરીરના છેક દૂર-દૂરના કોશો સુધી પર્યાપ્ત-પર્યાપ્ત પ્રમાણમાં લોહી પહોંચે છે. વળી ધમનીઓ અને રક્તવાહિનીઓને પર્યાપ્ત શોધન, મસાજ અને વ્યાયામ મળી રહેતાં તેમની કાર્યક્ષમતા વધે છે.

(iii) પ્રાણાયામના અભ્યાસ દરમિયાન શ્વાસોચ્છવાસની ગતિ મંદ પડે છે, પરંતુ તેથી ઊલટું મગજના રુધિરાભિસરણની ગતિ વધે છે, કારણ કે એમ નોંધાયું છે કે કાર્બન ડાયોક્સાઇડના સંચયથી મગજના રુધિરાભિસરણમાં વધારો થાય છે. આમ છતાં પ્રાણાયામના અભ્યાસથી મગજની અને પરિણામે જ્ઞાનતંત્રની કાર્યક્ષમતા વધે છે.

(iv) શ્વસનતંત્ર, રુધિરાભિસરણતંત્ર અને જ્ઞાનતંત્રની કાર્યક્ષમતા વધતાં, તે ત્રણેની અસરથી અંતઃસ્રાવીતંત્રની કાર્યક્ષમતા અને સ્વાસ્થ્યમાં પણ અચૂક સુધારો થાય છે.

(v) પ્રાણાયામના અભ્યાસથી હોજરી, અંતરડાં, કાળજું, પેનક્રિયાસ વગેરેને સારો મસાજ મળે છે અને પેટના સ્નાયુઓને વ્યાયામ મળે છે. પરિણામે ઉત્સર્ગતંત્ર અને પાચનતંત્રની કાર્યક્ષમતા વધે છે.

આમ, પ્રાણાયામના અભ્યાસથી શ્વસનતંત્ર, રુધિરાભિસરણતંત્ર, જ્ઞાનતંત્ર, અંતઃસ્રાવીતંત્ર, પાચનતંત્ર, ઉત્સર્ગતંત્ર અને કોઈક અંશે સ્નાયુતંત્રની કાર્યક્ષમતા અને સ્વાસ્થ્યમાં વધુ ઊંડો અને વધુ સ્થાયી સુધારો થાય છે. આનો અર્થ એમ થયો કે પ્રાણાયામના અભ્યાસથી સમગ્ર શરીરના સ્વાસ્થ્ય અને કાર્યક્ષમતામાં અપ્રતિમ સુધારો થાય છે.

મારા મગજમાં આ ઘૂમી રહ્યું હતું. મારા દિલમાંથી ઉઠે પછી એને હું રોકું નહીં; કમસેકમ બોલી તો નાખું, પછી વાદળ જાણે અને વસુંધરા જાણે! આપણે બીજ તો વાવી દઈએ.

કેટલીક વાતોને સમય લાગે છે. એક યુવક ઝવેરી પાસે ગયો અને એને કહ્યું કે આપ હીરાના- ઝવેરાતના બહુ મોટા જાણકાર છો, તો મને હીરા પરખવાની રીત જણાવો કે હીરાની પરખ કઈ રીતે કરી શકાય? ઝવેરી ચતુર શિરમોળિ હતા. એણે યુવકના હાથમાં એક હીરો આપ્યો. પછી કહ્યું, મુઠ્ઠી બંધ કર. પેલા એ મુઠ્ઠી બંધ કરી દીધી. ઝવેરીએ કહ્યું, એક વર્ષ સુધી મુઠ્ઠી ખોલતો નહીં. સુવા જાઓ, દોડો, જાગો, ચાલો પણ મુઠ્ઠી ખોલતો નહીં. આ ટ્રેનિંગ છે.

હીરાની પરખ કરવી હોય તો એક વર્ષ મુઠ્ઠીમાં હીરાને પકડી રાખો. યુવકને થયું કે આ તો બહુ આકરી શરત છે, પરંતુ તેને મુઠ્ઠીમાં એક વર્ષ સુધી હીરો રાખી મુક્યો. એક વર્ષ પછી ઝવેરી પાસે જઈ હીરો પાછો આપ્યો..બસ હવે મને બતાવો કે હીરાની પરખ કેવી રીતે કરી શકાય? યુવક કંઈ સમજે એ પહેલા ઝવેરીએ બીજો હીરો પકડાવી દીધો !. પેલા એ કહ્યું હદ છે ! હવે હદ થાય છે ! ઝવેરી એ કહ્યું, હીરો પકડતો ખરો ! યુવકે હીરો પકડ્યો અને કહ્યું આ હીરો ક્યાં છે? ઝવેરીએ કહ્યું, તું એક વર્ષમાં જાણવાનું શીખી ગયો. હવે હાથમાં આવતા જ તને ખબર પડી ગઈ કે આ હીરો નથી, પરંતુ કાચ છે!

તો મારો કહેવાનો મતલબ છે કે થોડું તપ જોઈએ, થોડું ધૈર્ય જોઈએ. દૂધનું દૂધ અને પાણીનું પાણી થઈ જાય છે. પરંતુ આપણું સત્ય સિદ્ધ કરવા માટે પણ કોઈને પથ્થર ન મારવા જોઈએ. એ મનોજ ખંડેરિયાનો વિચાર મને બહુ સારો લાગે છે. આ રામેશ્વરની ભૂમિ પર હું કહેવા માગું છું કે હે પરમાત્મા, એને માફ કરી દેજે; એને ખબર છે કે એ શું કરી રહ્યા છે! મારા યુવાન શ્રોતાઓ સમાજમાં સેતુ બનાવે અને સ્વીકારક બને.

-સંકલન: જયદેવ માંકડ

સ્વામી કુવલયાનંદજીએ ઉચિત રીતે જ કહ્યું છે -

No Physical exercise can have even one hundred of efficacy of pranayam.

‘શરીર સ્વાસ્થ્યની બાબતમાં પણ શારીરિક શિક્ષણની કોઈ પણ પદ્ધતિ પ્રાણાયામના સોમા ભાગની પણ ક્ષમતા ધરાવતી નથી.’

આ બધું છતાં આપણે અહીં ફરીથી એ હકીકતનું સ્મરણ કરીએ કે પ્રાણાયામનો ઉદ્દેશ શારીરિક સ્વાસ્થ્ય નહીં, પરંતુ આધ્યાત્મિક વિકાસ છે. શારીરિક સ્વાસ્થ્ય આડપેદાશ છે.

૧૧. પ્રાણાયામ વિષયક વૈજ્ઞાનિક સંશોધન પ્રાણાયામ દ્વારા થતાં આંતરિક ફેરફારોને આધુનિક વૈજ્ઞાનિક સાધનો દ્વારા ચોક્કસવાનું કાર્ય ઘણું મુશ્કેલ છે. વળી, આ વિષય અંગે બહુ વૈજ્ઞાનિક સંશોધન થયું પણ નથી. એટલું જ નહીં, એ પણ સમજી લેવું જોઈએ કે આધ્યાત્મિક ક્ષેત્રની ઘટનાઓ વિશે વૈજ્ઞાનિક સંશોધનનું કાર્ય ખૂબ જ મર્યાદિત કક્ષાનું જ રહેવાનું. આમ છતાં પ્રાણાયામ વિશે જે કાંઈ વૈજ્ઞાનિક સંશોધન થયું છે, તે અહીં પ્રસ્તુત છે

(૧) રેચક-પૂરકમાં શ્વાસોચ્છવાસની ગતિ ધીમી પડે છે અને કુંભકમાં શ્વાસ બંધ રહે છે. પરિણામે દેખીતું જ છે કે પ્રાણાયામના અભ્યાસ દરમિયાન શરીરમાં કાર્બન ડાયોક્સાઈડ જમા થવાનું પ્રમાણ વધે છે. હવે એ એક હકીકત છે કે કાર્બન ડાયોક્સાઈડ મગજના રક્તાભિસરણ માટે ઉત્તમ ઉત્તેજક છે. મગજના રક્તાભિસરણમાં સુધારો થવાથી મગજના સ્વાસ્થ્યમાં ખૂબ સુધારો થાય છે. શરીરની ઐચ્છિક અને અનૈચ્છિક ક્રિયાઓને નિયંત્રિત કરતા મગજના કેન્દ્રની કાર્યક્ષમતામાં પણ સુધારો થાય છે. પરિણામે સમગ્ર શરીરના સ્વાસ્થ્ય પર તેની અનુકૂળ અસર થાય છે.

(૨) કાર્બન ડાયોક્સાઈડનો સંચય મગજ માટે ઉત્તમ પ્રશાંતકનું કાર્ય કરે છે. તેનાથી માનસિક શાંતિ માટેની અનુકૂળ પરિસ્થિતિ તૈયાર થાય છે.

(૩) પ્રાણાયામ દરમિયાન શરીરને મળતાં ઓક્સિજનના પ્રમાણમાં ઘટાડો થાય છે, પરંતુ આ ઘટાડો એટલો ધીમો-ધીમો થાય છે કે શરીર આ નવી પરિસ્થિતિ સાથે અનુકૂળ નાથી લે છે. એટલે જો પ્રાણાયામનો અભ્યાસ લાંબા સમય સુધી કરવામાં આવે તો શરીરમાં ઓછા ઓક્સિજનથી કામ ચલાવવાની અને પ્રાપ્ત ઓક્સિજનનો કાર્યક્ષમ ઉપયોગ કરવાની એક વિશેષ શક્તિ પેદા થાય છે. આ બહુ મહત્ત્વનો, મૂલ્યવાન અને મૂલ્યામી સુધારો છે.

અહીં એ નોંધવું પણ ઉપયોગી થશે કે અંતરંગયોગના અભ્યાસ દરમિયાન શ્વાસોચ્છવાસનું પ્રમાણ ખૂબ ઘટી જાય છે અને કુવચિત્ બંધ પણ પડી જાય છે, જો પ્રાણાયામના અભ્યાસથી શરીર ઉપરોક્ત રીતે તૈયાર ન થયું હોય તો તેના પર વિપરીત અસર થવાનો પૂરો સંભવ છે. અથી ઊલટું પ્રાણાયામના અભ્યાસથી શરીર ઓછા ઓક્સિજનથી ચલાવી લેવા માટે તૈયાર થયું હોય તો તે આ મુશ્કેલીથી બચી જાય છે.

(કમશ:)■

અલખનો ઓટલો

ડૉ. નિરંજન રાજયગુરુ

feedback@
bombaysamachar.com

ધન્ય ઘડી રે આજ દિવસ દિવાળી...

ધન્ય ઘડી રે આજ દિવસ દિવાળી,
નીરખ્યા તે રણછોડરાય રે...
-ધન્ય ઘડી રે આજ દિવસ દિવાળી...૦
દયા કરીને તમે દરશન દીધાં કોટિ સરિયાં કાજ રે,
નેણે નીરખું ને હૈરે રે હરખું, વાલા લાગે હે વ્રજરાજ રે...
ચતુર ભુજ પ્રભુ છેલ છોગાળા,
રંગ ભીના રણછોડ રે,
શંખ ચક્ર ને ગદા પદ્મ બિરાજે,
મૂર્તિ રે છે મન મોડ રે...
-ધન્ય ઘડી રે આજ દિવસ દિવાળી...૦

ભજન કરે રે તેના ભાવક ભાંગે,
પ્રેમ રંગે રિયે રાજ રે,
ભુપતિ કેરાં વા'લો ભોજન તજીને,
જમ્યા વીઠૂર વેર ભાજ રે...
પાંડવ કેરી તમેં રે પ્રતિમા પાળી,
પાંચાળીનાં પૂરિયાં ચીર રે,
સુદામાના વહાલે સંકટ કાપ્યાં,
સમરથ શ્યામ શરીર રે...
-ધન્ય ઘડી રે આજ દિવસ દિવાળી...૦

વ્રજનાં વાસીને તમેં લાડ લડાવ્યાં,
પૂરી અંતર કેરી આશા રે,
ભક્ત વત્સલ ભગુ બિરદ તમારું,
વસો રે પ્રેમીજન પાસા રે...
ભજન જાણે તે તો મહાસુખ માણે,
ધન્ય ધન્ય તેની કમાઈ રે,
વિપ્ર નથુરામ દાસ તમારો,
રીઝવે હરિ ગુણ ગાઈ રે...
-ધન્ય ઘડી રે આજ દિવસ દિવાળી...૦

લોક ભજનિકોમાં નથુરામના નામાચરણ સાથે જે રચનાઓ ગવાય છે તેમાં વિપ્ર નથુરામ, રવિભાણ સંપ્રદાયના ત્રિકમસાહેબના શિષ્ય નથુરામસાહેબ, બિલખાના શ્રીમન્ન નથુરામ શર્મા તથા અર્વાચીન કવિ નથુરામ સુંદરજીની ભજન-પદ રચનાઓ ઉપરાંત અન્ય નથુ અને નથુરામ નામધારી સર્જકોની વાણીમાં ખૂબ જ ભેળસેળ થઈ છે. અહીં વિપ્ર નથુરામની શિવ મહિમાની તથા શ્રી કૃષ્ણ ભક્તિની રચનાઓ આપી છે.

હાટેકેશ્વર શું હેત ઘણેરો,
વા પર જાઉં બલિહારી રે...
પ્રેમ ધરી પ્રભાતે પૂજે,
હર હર શબ્દ ઉચ્ચારી રે,
ધન્ય જન્મ સો વેદ વખાણે,
પામે પદારથ ચારી રે...
જપ તપ જોગ જગન જુગતાઈ,
શિવ બીજું નહીં સુખદાઈ રે,
વા જપે અમર કરે વિવેકી, હય મેધ કરે હજારી રે...
- હાટેકેશ્વર શું હેત ઘણેરો,
વા પર જાઉં બલિહારી રે...૦
સાર્વ ભોમ સંપત તો આપે,
શુભ પુત્ર પરિવારી રે;
કીર્તિવંત શો કહાવે જુગ મેં,
પર દુઃખ ભંજન હારી રે...
સુખ કરતા દુઃખ દરિદ્ર હરતા,
અભય પદ અધિકારી રે...
નથુરામ કહે ભોળાને ભજતાં,
સર્વ કારજ નિરધારી રે...
- હાટેકેશ્વર શું હેત ઘણેરો,
વા પર જાઉં બલિહારી રે...૦
(ઢાળ : ધીરાના કાફી)
એવી છબી પર વારી શ્યામ
હરિ છોગાળા રે, તમે રૂઢિયામાં રહેજો રણછોડ રૂપાળા રે...
દીન દયાળુ પ્રભુ દેવ મોરારી,
રંગ ભીના રે રણછોડ,
રત્ન સિંહાસન રાજીવ લોચન વા'લા લક્ષ્મી નારાયણ જોડ,
એવું પ્યાડું રૂપ પરખું રે,
મોહન વર મરમાળા. - એવી છબી પર વારી રે,
શ્યામ હરિ છોગાળા રે...૦
કુંડળ કાને બાંધે બાજુ બંધ,
મરકલુંડું રે મન મોડ,
આશરે તારે આવે અભાગી વા'લા,
પૂરો પ્રભુ મનડાપના કોડ,
આદિનું બિરદ એવું રે રાંકાનાં છો તમે રખવાળા. - એવી છબી પર વારી શ્યામ હરિ છોગાળા રે...૦
ચતુર ભુજ શંખ ચક્ર બિરાજે,
કોસ્તુભ મુક્તા રે માળ,
ચરણકમળ મારે ચિત્ત ધરંતાં વા'લા,
જૂઠી રે જગ જંજાળ,
હવે ભાવક મારી ભાગો રે,
ધોળુડી ધજાવાળા. - એવી છબી પર વારી શ્યામ હરિ છોગાળા રે...૦
ધન્ય ઘડી રે આજ આનંદ હેલી,
નિરખ્યા દ્વારકા નાથ,
વિપ્ર નથુ રે ધન્ય નટવર નાગર વા'લા,
વિનયુ જોડી ને હાથ,
મન કર્મ વચને જપતો રે,
હરિ કેરી જપ માળા .
- એવી છબી પર વારી શ્યામ હરિ છોગાળા રે... ■

ગીતા મહિમા

સારંગપ્રીત

feedback@
bombaysamachar.com

ગત અંકમાં મૃદુ વાણીને તપની ઉપમા આપીને હવે ભગવાન કૃષ્ણ સ્વાધ્યાયને પણ તપ સમાન ગણાવે છે તેને સમજીએ.

‘તપ’ એ શબ્દ મૂળ સંસ્કૃતમાંથી આવ્યો છે, જેનો અર્થ છે તપસ્યા, સહનશીલતા, સધન યત્ન અથવા આત્મસંયમ દ્વારા ઉચ્ચ ધ્યેય માટેનું અનુશાસિત જીવન. તપ એ માત્ર શરીરને કષ્ટ આપવા સુધી સીમિત નથી, પણ આંતરિક શાંતિ માટે, આત્માવિકાસ માટે અને ઋણાંજલિભાવથી ઊંચા જીવનમૂલ્યને પામવા માટેનું નિયમિત જીવનસાધન છે. ભગવદ્ ગીતા, ઉપનિષદો અને ભારતીય પરંપરા દ્વારા તપસ્વી એવા માનવને કહેવાય છે જે પોતાના ધ્યેય માટે નિયત અને ઉત્તમ માર્ગે સતત પ્રયત્નશીલ રહે છે, પોતાની ઇન્દ્રિયોને અને મનને નિયંત્રિત કરે છે અને જીવનને ઉદાત્ત ધ્યેય માટે સમર્પિત કરે છે.

આ દૃષ્ટિએ અધ્યયન, અભ્યાસ, ભણવું કે સ્વાધ્યાય પણ તપ કહેવાશે. સ્વાધ્યાય એટલે માત્ર લૌકિક અધ્યયન નહીં, પણ શ્રેય અને પ્રેય બંને માર્ગે આગળ વધવાનો માર્ગ છે. એ જ્ઞાનપ્રાપ્તિની યાત્રા છે, જેમાં વ્યક્તિ પોતાના વિચારો, વર્તન અને જીવનદૃષ્ટિને ઊંડાણપૂર્વક માણે છે, જ્યારે શિક્ષાર્થી પોતાના જીવનનાં શ્રેષ્ઠ વર્ષો શિક્ષણ માટે સમર્પિત કરે છે, કલાકો સુધી મન એકાગ્ર રાખી અભ્યાસ કરે છે, ત્યારે એ અભ્યાસ હવે માત્ર વિદ્યા પ્રાપ્ત કરવાનો સાધન નહિ રહે તે તપ બની જાય છે.

સિવિલ સર્વિસ જેવી પ્રતિષ્ઠિત અને અતિસ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ માટે તૈયારી કરનાર વિદ્યાર્થીઓના જીવનમાં સ્વાધ્યાય તો એક ઊંડી તપસ્યા બની જાય છે. આ પરીક્ષાઓ માત્ર જ્ઞાનનો પરિચય જ

.....

વિશેષ

રાજેશ યાજ્ઞિક

feedback@
bombaysamachar.com

કરોતિ કલ્યાણમ, આરોગ્યમ ધન સંપદામ, શત્રુ બુદ્ધિ વિનાશાય, દીપં જ્યોતિ નમોસ્તુતે. આ શ્લોકનો અર્થ પણ બહુ સુંદર છે, સૌભાગ્ય અને સમૃદ્ધિ લાવનાર, સ્વાસ્થ્ય અને સંપત્તિ આપનાર અને શત્રુઓના વિચારોનો નાશ કરનાર દીવાના પ્રકાશને નમસ્કાર. જુઓ, શત્રુનો નાશ કરવાની વાત નથી કરી, તેના શત્રુભાવ વાળા વિચારોનો નાશ કરવાની વાત કરી છે. આવી પ્રાર્થના દ્વારા આપણા પ્રત્યે શત્રુભાવ રાખનારનું પણ કલ્યાણ કરવાની ઉત્તમ ભાવના છે. તેનો બીજો અર્થ પણ થાય છે કે, આપણમાં કોઈના પ્રત્યે શત્રુતાનો ભાવ હોય તો તેનો નાશ થાય. આ દ્રષ્ટિકોણથી આત્મકલ્યાણની પ્રાર્થના છે.

આપણે અગ્નિને ભગવાનનું સ્વરૂપ માનીએ છીએ. અગ્નિ દેવને સાક્ષી રાખીને શુભ કાર્યો કરવાનું વિધાન છે. તેથી કોઈપણ દેવી-દેવતાની પૂજા દરમિયાન દીવો પ્રગટાવવામાં આવે છે. અગ્નિ અથવા દીવો પ્રગટાવવાની પરંપરા ઋગ્વેદ કાળથી જોવા મળે છે. પંડિતોના મતે, ઋગ્વેદમાં જણાવાયું છે કે દીવામાં દેવતાઓનું તેજ હોય છે. તેથી, સકારાત્મક ઊર્જાનું સંચારણ કરવા માટે દીવા પ્રગટાવવામાં આવે છે. ત્રેતા યુગ દરમિયાન જ્યારે ભગવાન રામ અયોધ્યા પાછા ફર્યા ત્યારે અને દ્વાપર યુગ દરમિયાન જ્યારે ભગવાન કૃષ્ણએ નરકાસુરનો વધ કર્યો ત્યારે દીવા પ્રગટાવવામાં આવ્યા હતા. પાછળથી, આ પરંપરાઓ વિવિધ કારણોસર તહેવારો સાથે સંકળાયેલી બની. હવે તો અયોધ્યા પ્રતિવર્ષ દીપ પ્રાગટ્યનાં નવા વર્દર ફેરોડે બનાવે છે!

માટીનો દીવો પાંચ તત્ત્વોનું પ્રતીક છે, તે માટીને પાણીમાં પલાળીને બનાવવામાં આવે છે જે પૃથ્વી તત્ત્વ અને જળ તત્ત્વનું પ્રતીક છે, તેને બનાવ્યા પછી તેને સૂર્યપ્રકાશ અને હવામાં સૂકવવામાં આવે છે જે આકાશ તત્ત્વ અને વાયુ તત્ત્વનું પ્રતીક છે, પછી તેને અગ્નિમાં તપાવીને બનાવવામાં આવે છે.

અગ્નિ પુરાણ, બ્રહ્મવૈવર્ત પુરાણ, દેવી પુરાણ, ઉપનિષદો અને વેદોમાં ફક્ત ગાયના ઘી અને તલના તેલથી જ દીવા પ્રગટાવવાનું

.....

આયમન

અનવર વલિયાણી

feedback@bombay
samachar.com

પોતાના નીતિનિયમ અને ધર્મને છોડે નહીં અને આ બધા કરતાં માનવી એક તણખલા જેટલો રહે, એને જરા અમથુંય અભિમાન નડે નહીં એ છે નિરંકાર. નિરંકારનો સાદો સીધો અર્થ છે નિરાભિમાન. જેનામાં અહંકાર નથી, જે નમ્ર છે, જે સૌને નમે છે એ નિરંકાર.

સદા નમ્રતા મનમેં ધારો યહ સતગુરુ કા કહના હૈ
શીશ ઝુકાકર જગમે યલના યહ સેવક કા ગહના હૈ
નલ કે આગે શીશ ઝુકાઓ તો યહ પ્યાસ બુજાતા હૈ
જ્યોં જ્યોં નીચા હોવે પાની સાગર બીચ સમાતા હૈ
કહે અવતાર નમ્રતાવાલા હી પ્રભુ કો પાતા હૈ
આમ જુઓ તો સંતબાબા અવતારસિંગની આ પંક્તિઓમાં બધા ધર્મોનો સાર આવી જાય છે:
પ્રાચીન સુભાષિત સંગ્રહમાં એક શ્લોકમાં કહ્યું છે કે નમે તે સૌને ગમે, નમે એ વંદોળિયાને ખમે.

એક સુંદર બોધકથા છે:
જમીનમાંથી ઊપડી ગયું. જરા અમથું કુંડું રહી ગયું. વંદોળિયો ચાલ્યો ગયો ત્યારે તાડના ફૂંકાએ આંબાને પૂછ્યું કે વંદોળિયાની રાક્ષસી તકાત છતાં તું શી રીતે ઊગરી ગયો?

ત્યારે આંબાએ કહ્યું કે વંદોળિયો આવે કે ન આવે, હું તો હંમેશાં નમેલો રહું છું. હું નમેલો હતો એટલે મારા માથા પરથી વંદોળિયો ચાલ્યો ગયો. તું વંદોળિયાની સામે અક્કડ ઊભો રહ્યો માટે ફેંકાઈ ગયો. નમે તે સૌને ગમે.

સ્વાધ્યાય તપ છે

માગતી નથી, પણ પ્રબળ આત્મવિશ્વાસ, નિરંતર દઢતા અને સંઘર્ષ સહન કરવાની ક્ષમતા પણ મારો છે. આવા વિદ્યાર્થીઓ રોજના ૧૦-૧૨ કલાક વાંચન, લેખન અને ચિંતનમાં વિતાવે છે. વિષયોની ઊંડાણપૂર્વક સમજ, સમાજશાસ્ત્ર, રાજકારણ, અર્થતંત્ર, નૈતિકતા જેવી દિશાઓમાં વિશ્લેષણાત્મક વિચારશક્તિ વિકસાવવી પડે છે. માતા-પિતા, મિત્રમંડળ અને ભૌતિક સુખવિલાસથી દૂર રહી, લાંબા સમય સુધી આત્મલક્ષિત જિંદગી જીવવી પડે છે અને એ જીવનશૈલી ખરેખર એક તપસ્વી જ અપનાવી શકે.

આવા વિદ્યાર્થીઓએ પોતાના યુગની મર્યાદાઓને ઓળંગવી પડે છે, જ્યારે અન્ય યુવકો મનોરંજનમાં સમય વિતાવે છે, ત્યારે આ પરીક્ષાર્થી રાત્રિના વિરામનો ત્યાગ કરીને પણ પુસ્તકો સાથે સંવાદ કરે છે. એને માટે રંગરાગ કે મોજશોખ નહીં, માત્ર લક્ષ્ય જ જીવન બને છે. દરેક દિવસ એક સાધનાના દિન સમાન હોય છે જ્યાં ઊઠવાનું, ભણવાનું, ફરી પાછું પુનરાવર્તન કરવાનું, લખાણ કરવાનું

.....

દીપં જ્યોતિ નમોસ્તુતે...

વિધાન છે. જોકે હવે આવા દીપ પ્રાગટ્યની પરંપરાઓ ઓછી થતી જાય છે. તેને બદલે ઇલેક્ટ્રિક દીવાઓએ લઇ લીધી છે. ધીને પાંચ અમૃત એટલે કે પંચામૃતમાંથી એક ગણવામાં આવે છે. તેથી ધીનો દીવો પ્રગટાવવાનું ખાસ મહત્ત્વ છે. ધીમાં એક સુગંધ હોય છે જે લાંબા સમય સુધી પ્રગટાવેલી જગ્યાએ રહે છે, જેના કારણે તે જગ્યા શુદ્ધ રહે છે અને તે અનેક પ્રકારના રોગોથી પણ બચાવે છે.

આધ્યાત્મિકતા અનુસાર, આપણા શરીરમાં સાત ઉર્જા ચક્રો હોય છે. તલના તેલથી દીવો પ્રગટાવવાથી મૂલાધાર અને સ્વાધિષ્ઠાન

.....

એક માત્ર ઈશ્વર જ માન-અપમાનથી પર: નમ્રતાવાલા હી પ્રભુ કો પાતા હૈ!

રસ્તે દોડી જતા ટ્રકો, વ્હીકલોની પાછળ કંઈને કંઈ લપેલું હોય છે. પંજાબી માલિકના વાહન પાછળ એક પંક્તિ લખેલી હોય છે: એક તૂ હી નિરંકાર. એટલે કે એકમાત્ર ઈશ્વર (પરમાત્મા) જ માન-અપમાનથી પર છે. અહંકાર વિનાનો છે. બાકી સર્વે અહંથી ભરેલા હોય છે. કેટલાકને તો મને કોઈ વાતનું અભિમાન યોગે જ નહીં એ વાતનું અભિમાન હોય છે. નિરંકારી પંથના ભક્તોને પાયામાં આ સિદ્ધાંત શીખવવામાં આવે છે. અભિમાન છોડો. નમ્ર થાઓ. આ વાત બોલવી કે લખવી બહુ સહેલી છે, અમલમાં મૂકવી બહુ મુશ્કેલ છે.

આમ તો નિરંકારી પંથ પણ ગુરુખાની અને શીખોના ગુરુઓને માને છે. આ બધા પણ ગુરુદ્વારામાં જાય છે, પંચ કક્કામાં માને છે, પરંતુ અન્ય

અને ફરીથી પોતાને સાવચેતીપૂર્વક મૂલવવાનું એ બધું તેની જીવનપદ્ધતિ બની જાય છે. આ ઉગ્ર શિસ્ત અને આત્મસંયમ એ જ સ્વાધ્યાયને તપના સ્તરે પહોંચાડે છે.

વિશેષ વાત એ છે કે આવા વિદ્યાર્થી માટે કોઈ દબાણ, દંડ કે ઉપદેશ નથી તેમને માત્ર પોતાનું ધ્યેય અને પોતાની અંતરાત્માની પ્રેરણા છે. આ આત્મપ્રેરિત અભ્યાસ એ જ ખરેખર તપ છે, જ્યાં ન કોઈ ઉપસ્થિત શિક્ષક હોય, ન કોઈ ડેડલાઈન પણ છતાં વ્યક્તિ પોતાના ઊંડાણમાં જઈને સતત શ્રેષ્ઠતા તરફ આગળ વધે છે. એવી તપશ્ચર્યા વિના જ્ઞાનમાં ઊંડાણ આવતું નથી અને જીવનમાં ઊંચાઈ પણ નહીં મળે.

સ્વાધ્યાયના તપનું વિસ્તાર અન્ય ક્ષેત્રો સુધી પણ ફેલાયેલું છે સંગીતકારો રાગના અનેક વર્ષો સુધી અભ્યાસ કરે છે, શાસ્ત્રજ્ઞો વિદ્વાતામાં ઊંડાણ લાવે છે, કે લેખકો પોતાની લેખનકળા માટે સતત અનુસંધાન કરે છે. બધા ક્ષેત્રોમાં જે સિદ્ધિ પ્રાપ્ત થાય છે તે કાયમી તપના પરિણામરૂપ છે. એ તપમાં સતત પ્રયત્ન, આત્મવિશ્લેષણ અને જીવન ઘડતર કરે તેવા ભણતરનું સંકલન હોય છે.

આથી, સ્પષ્ટ છે કે સ્વાધ્યાય એ તપ છે તે વ્યક્તિના આંતરિક વિકાસ માટે સાધન છે, જે માત્ર ભૌતિક સફળતાનું નહીં, પણ આધ્યાત્મિક ઊંચાઈનું પણ દ્વાર છે, જે વ્યક્તિ આ તપના માર્ગે ગમન કરે છે, તે માત્ર પોતાના સપનાઓને સાકાર કરતો નથી, પણ સમાજ માટે એક નવો આદર્શ સર્જે છે. નવી પેઢી માટે આ ઉદાહરણ સમાન જીવનજીવી જવો એજ તો સાચી અભ્યાસ તપસ્યા છે.

મહંતરવામી મહારાજ કહે છે કે ભણવું તપ છે, એ સાચું! પણ તે જ્યારે ભગવાનને રાજી કરવા માટે થાય ત્યારે ભણવું તે ભક્તિ પણ બની જાય છે, કારણ કે તે લોકને બતાવવા માટે નથી થતું, એટલે એમાં શ્રમ, શાંતિ, શિસ્ત અને આત્માનુશાસન આપ મેળે આવે છે, જે રીતે કોઈ યોગી તપથી ઉત્કર્ષના શિખરે પહોંચે છે, એ જ રીતે એક વિદ્યાર્થી પણ ભણતર દ્વારા લૌકિક અને આધ્યાત્મિક ઉત્કર્ષ સુધી પહોંચી શકે છે. ■

.....

એક માત્ર ઈશ્વર જ માન-અપમાનથી પર: નમ્રતાવાલા હી પ્રભુ કો પાતા હૈ!

ચક્રો અમુક અંશે જાગૃત થઈ શકે છે. જોકે, ધીનો દીવો વાપરવાથી સાતેય ચક્રો પર અસર પડે છે. જેનાથી શરીરમાં નવી ઊર્જાનો સંચાર થાય છે. જો ધીમાં લવિંગ ઉમેરવામાં આવે તો તેમાંથી નીકળતો ધુમાડો ઘર માટે હવા શુદ્ધીકરણનું કામ કરે છે, જે ત્વચાના રોગોથી રાહત મેળવવામાં મદદ કરે છે. આ સાથે, તે શરીરમાં ચંદ્ર, સૂર્ય અને સુષુપ્ત્વા નાદીને પણ શુદ્ધ કરે છે.

ધ્યાનમાં એક પ્રકાર ટ્રાટકનો હોય છે, જેમાં ધીના દીપક પર નજર એકાગ્ર કરવામાં આવે છે. દીવાનો પ્રકાશ સૂર્યના તેજ અને અગ્નિ તત્ત્વને પ્રતિબિંબિત કરે છે. સૂર્યનું તેજ અને પ્રકાશમાં બ્રહ્મનો પ્રકાશ હોય છે. તેથી, દરેક સાધકે બ્રહ્મની ભાવનાથી દીવો જોવો જોઈએ. દીવો સત, તમ અને રજના સંયોજનનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. દીવો સફેદ પ્રકાશ (સત) અને ઘોર અંધકાર (તમ) ના સંયોજનનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે.

વૈદિક કાળમાં, સોમ યજ્ઞ દરમિયાન ‘તમસો મા જ્યોતિર્ગમય’ મંત્રનો પાઠ કરવામાં આવતો હતો, જે બૃહદારણ્યક ઉપનિષદનો મંત્ર છે. આ પ્રાર્થનાનો અર્થ છે, ‘મને અંધકારમાંથી પ્રકાશ તરફ દોરી જાઓ.’ તેથી, દીવાના પ્રકાશને જ્ઞાનનું પ્રતીક માનવામાં આવે છે. પુરાણોમાં, દીવાને સકારાત્મકતા અને દરિદ્રતા દૂર કરનાર પણ કહેવામાં આવ્યો છે.

મોટાભાગે વિષમ સંખ્યામાં દીપ પ્રજ્વલિત કરવાની પરંપરા ચાલી આવે છે. પણ એક ધી લઈને સોળ વાટના દીપક પ્રગટાવવાની પરંપરા જોવા મળે છે. તે પ્રમાણે તેની વિશેષતા પણ બતાવવામાં આવે છે. એક વાટનો દીપક ઇષ્ટદેવની કે નિયમિત પૂજામાં કરવામાં આવે છે. બે વાટનો દીપક મા જગદંબા અને માતા સરસ્વતીની આરાધના માટે કરવામાં આવે છે. ગણાધીશ ગણપતિની આરાધના માટે

ત્રણ વાટનો દીવો પ્રગટાવાય છે. ભૈરવ દેવતાને પ્રસન્ન કરવા માટે ચાર વાટનો દીવો પ્રજ્વલિત થાય છે. કોઈ વિશેષ મનોકામના માટે અને ભગવાન કાર્તિક્યને પ્રસન્ન કરવા પાંચ વાટનો દીપક અર્પણ કરાય છે. માતા લક્ષ્મીની કૃપા માટે સાત વાટનો દીવો પ્રગટાવવામાં આવે છે. મહાદેવને પ્રસન્ન કરવા આઠ કે બાર વાટનો દીવો કરાય છે. દશાવતારની પૂજા માટે દસ વાટનો અને ભગવાન વિષ્ણુને અર્પણ કરવા સોળ વાટનો દીવો પણ કરાય છે. જોકે, આ માત્ર પરંપરાઓ છે. આપણી શ્રદ્ધાનું મહત્ત્વ સંખ્યાથી અનેકગણું વધુ છે. ■

.....

એક માત્ર ઈશ્વર જ માન-અપમાનથી પર: નમ્રતાવાલા હી પ્રભુ કો પાતા હૈ!

નમ્રતાવાલા હી પ્રભુ કો પાતા હૈ!

ધર્મોની જેમ શીખ ધર્મમાં પણ સિદ્ધાંતના આધારે જે ફાંટા પડ્યા તેમાં એક છે નિરંકારી પંથ. તેઓ વાદળી રંગની પાઘડી પહેરે છે. નિરંકારી મિશનના વડા ધર્મગુરુ બાબા હરદેવસિંઘજીની હિંદાયત છે કે નિરાભિમાની માણસમાં હિંસા રહેતી નથી. આપણી આજુબાજુ જે કલેશકંકાસ અને અશાંતિ જોવા મળે છે, હિંસા અને ત્રાસવાદ જોવા મળે છે તેના મૂળમાં અહમ્ રહેલો છે. અહમ્ ઓળગી જાય તો અનાયાસે શાંતિ-અમન સ્થપાઈ જાય. કોઈપણ ઝઘડાનું કારણ સમજવાનો પ્રયત્ન કરો તો ખ્યાલ આવશે કે

- * માણસનો સ્વાર્થ અને અભિમાન ઝઘડા સર્જે છે.
- * દરેક વ્યક્તિ બીજાના ભોગે આગળ જવા મથે છે.
- * સારા નરસા કોઈપણ સાધન દ્વારા માણસ પોતાની પ્રગતિ ઈચ્છે છે.
- * બીજાનું જે થવું હોય તે થાય, ચડતી તો મારી જ થવી જોઈએ.
- * માણસ દરેક સુખ પોતાને માટે ઈચ્છે છે.
- * કોઈને દુઃખ જોઈતું નથી.
- * ઈન્સાની ઈચ્છાઓનો અંત જ નથી.
- નિરંકારી સંત બાબા અવતારસિંહજીના એક પદ્યથી આ વાત પૂરી કરીએ:

બિના કાન કે સબ કી સુનતા બિના કર કારાબાર કરે,
બિન ટોંગો કે ચલતા ફિરતા પિંગલા પર્બત પાર કરે,
બિના કાન કે સૂંચ હે શકતા બિન જિહ્વા રાગ સુનાતા હૈ,
બિન આંખ કે સબ કુછ દેખે બિના ઉદર કે ખાતા હૈ,
યદ્યપ્ત ઇસ કા રૂપ નહીં હૈ પર રૂપ ધારકર આતા હૈ,
કહે અવતાર અલખ કી લખતા સતગુરુ આપ કરાતા હૈ... ■

પ્રકરણ-૩૬

‘ગોહિલ, મેં તને કહ્યું હતુંને... ડાઈરેક્ટ એટક નહીં... યુક્તિપૂર્વકની તપાસ હોવી જોઈએ!’ ડીસીપી સુનીલ જોશીની સમજાવટમાં એક પ્રકારની ચેતવણી હતી.

ઘરેથી નીકળીને ગોહિલ બોલેરોમાં આરે જઈ રહ્યો હતો ત્યારે ડીસીપીનો કોલ આવ્યો. બોલેરો ત્યારે વેસ્ટર્ન એક્સપ્રેસ હાઈવે પર નેસ્કો ગ્રાઉન્ડ સામેથી પસાર થઈ રહી હતી.

‘સર... એટક તો હું કરતો જ નથી, પણ હજુ કોઈની આકરી પૂછપરછ પણ કરાઈ નથી!’ ગોહિલે કહ્યું.

‘ડૉક્ટર ઈમાનદારનો કોલ હતો... ડૉક્ટર ભંડારી અને ડૉક્ટર મંદિરાની પૂછપરછને લઈ ફરિયાદ છે!’ જોશીના કહેવા પહેલાં જ ગોહિલ સમજી ગયો હતો. તે જાણતો હતો કે ડૉક્ટરો ડીસીપી સુધી જશે જ.

‘પણ તેમને માફું લાગે એવા કોઈ પ્રશ્ન કરાયા નથી.’

‘તેમનું કહેવું છે કે પુરાવા વિના પૂછપરછ કરીને ડૉક્ટરોને ત્રાસ આપવામાં આવી રહ્યો છે.’

‘અત્યાર સુધી એવું કરવાની જરૂર પડી નથી, પણ હવે આકરી પૂછપરછનો સમય આવી રહ્યો છે!’ ગોહિલે દાણો ચાંચ્યો.

‘એટલે?’

‘સર... ડૉક્ટર માજીવડેએ માનવ અવયવની તસ્કરીના રૅકૅટની શક્યતા વ્યક્ત કરી છે, જે ડૉક્ટરોના સહયોગ વિના શક્ય નથી!’ ગોહિલે કહ્યું: ‘અને સર, વિધાનસભ્ય જાંભુળકરનું કહેવું છે કે સલ્લુને આર્થિક મદદ અંગેના ભલામણ પર માટે ડૉક્ટર મંદિરા દ્વારા કહેવામાં આવ્યું હતું.’

હવે બોલેરો ગોરેગામની સ્મશાનભૂમિ પાસેથી પસાર થઈને ચેકનાકા પહોંચી. વાત કરતાં કરતાં ગોહિલનું ધ્યાન ડ્રાઈવર સંજય માને તરફ ગયું. તેના ગાલની હિલચાલે તમાકુ ખાધાની ચાડી ખાધી.

‘ઓર્ગન ટ્રાન્સપ્લાન્ટ રૅકૅટની ખાતરી છે?’ જોશીએ પ્રશ્ન કર્યો.

‘ડૉક્ટર માજીવડેનું તો એવું જ કહેવું છે. શબના કોઈ ને કોઈ અવયવ ગુમ છે એટલે અવયવ ચોરીનો મામલો હોઈ શકે!’ ગોહિલ આત્મવિશ્વાસથી કહેતો હતો.

તેણે ઉમેર્યું: ‘સર, ડૉક્ટર મંદિરાની ફરી પૂછપરછ કરવી પડશે... તમે કહેતા હો તો આજે જ પોલીસ સ્ટેશને બોલાવું.’

‘ના. આવી ભૂલ ન કરતો. પોલીસ સ્ટેશને આવવું બદનામી સમજે છે આ લોકો.’

થોડું વિચારીને જોશી બોલ્યા: ‘ડૉક્ટર મંદિરાને અવયવ ચોરીની તપાસ ચાલી રહી છે એની જાણ ન થવી જોઈએ. માત્ર ભલામણ પત્ર અંગે જાણકારીની વાત કરજો અને સંધ્યમપૂર્વકની પૂછપરછ હોવી જોઈએ!’ જોશીએ કોલ કટ કર્યો ત્યારે બોલેરો પોલીસ સ્ટેશન બહાર પહોંચી ચૂકી હતી. ગોહિલ પહેલા માળે ગયો ત્યારે સબ-ઈન્સ્પેક્ટર કપિલ રાજપૂત ટીમ સાથે કેબિન બહાર જ ઊભો હતો. ગોહિલની પાછળ તેની ટીમ પણ કેબિનમાં પ્રવેશી.

‘બોલ... રાજપૂત. કાલે શું કહેતો હતો?’ ખુરશીમાં બેસતાં જ ગોહિલે પૂછ્યું.

‘સર, એ કેમેરા જોનીએ ચર્ચગેટની દુકાનમાંથી ખરીદ્યો હતો અને ત્યાંથી તેનો મોબાઈલ નંબર પણ મળ્યો છે!’ રાજપૂતે કહ્યું.

‘મોબાઈલ નંબર? પણ એ બન્ને ગાંડા તો મોબાઈલ રાખતા નહોતાને?’ એપીઆઈ પ્રણય શિંદેએ પૂછ્યું.

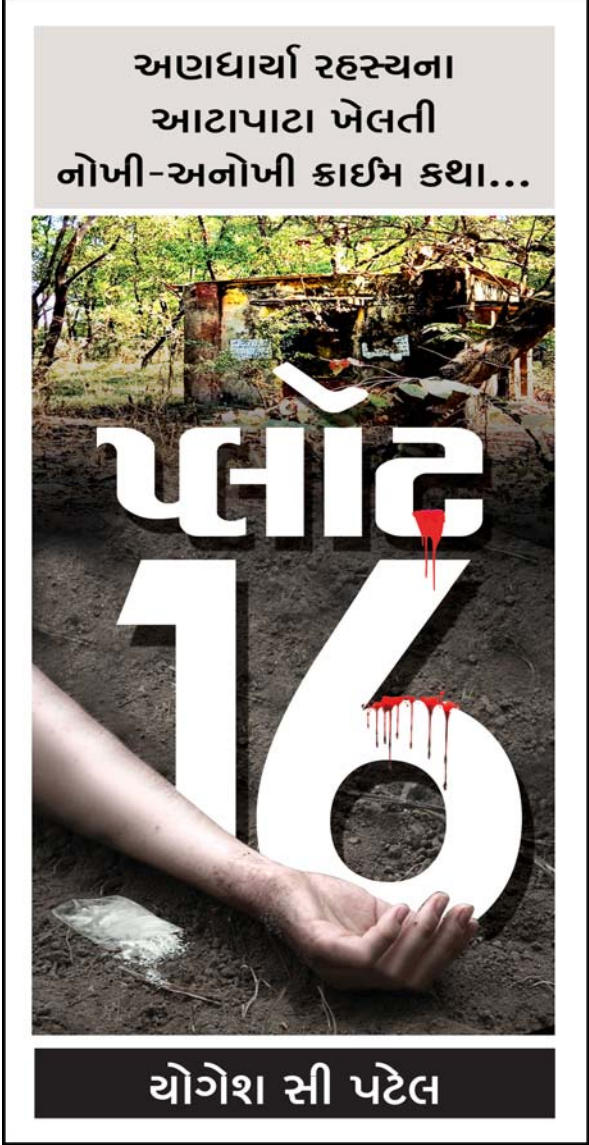
‘અત્યાર સુધીની તપાસમાં બધાએ આપણને આવું જ કહ્યું હતું... પણ ચર્ચગેટની દુકાનમાં કેમેરાના બિલ પર નંબર છે!’ રાજપૂતે જણાવ્યું.

ટેકનિશિયન પાસે કેમેરા ખોલાવ્યો તો અંદરથી મળેલા બાર કોડને સ્કેન કરવામાં આવ્યો હતો. એ કેમેરા ચર્ચગેટની દુકાનમાંથી વેચવામાં આવ્યો હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું.

‘ક્યારે ખરીદ્યો હતો કેમેરા?’ ગોહિલે પૂછ્યું.

‘છ મહિના પહેલાં બે કેમેરા ખરીદવામાં આવ્યા હતા!’ રાજપૂતે માહિતી આપી.

‘બે કેમેરા... એટલે કે બીજો કેમેરા હજુ કોઈ ઝાડ પર જ હોવો

જોઈએ!’

ગોહિલે વિચારીને કહ્યું: ‘એક ટીમે જઈને બીજો કેમેરા શોધી કાઢવો પડશે!’

‘જોનીનો મોબાઈલ ઑન છે?’ ઈન્સ્પેક્ટર રવિ કદમે સવાલ કર્યો.

‘ના. બંધ આવે છે.’

‘એક કામ કરો... આ જોની અને સલ્લુ સાથે બાકીના શકમંદોના મોબાઈલના કોલ ડિટેઈલ રેકૉર્ડ (સીડીઆર) મળાવો... અને ટેલિકોમ સર્વિસ પ્રોવાઈડર કંપનીને ખાસ કહેજો કે તાત્કાલિક જોઈએ છે!’ ગોહિલે કહ્યું.

વાતચીત આગળ વધે તે પહેલાં પોલીસ સ્ટેશન નીચે અચાનક હોબાળો મચ્યો. બૂમાબૂમ અને ગાળાગાળીનો અવાજ સાંભળી ગોહિલે બારીમાંથી ડેકિયું કર્યું. યુનિટ-પચીસના મુખિયા જુગલ મેશ્રામની ટીમ એક માણસની મારપીટ કરતા હતા. ગોહિલ તરત નીચે ઊતરી આવ્યો.

‘મેશ્રામજી... કોણ છે આ અને શા માટે મારો છો એને?’ કોન્સ્ટેબલ નામદેવ દળવીએ પૂછ્યું.

‘આ પેલા ડ્રસવાળા સલ્લુનો સાથી છે, જેને તમે શોધી રહ્યા છો!’ મેશ્રામે જવાબ આપ્યો.

‘ઓહ... શું નામ છે અને ક્યાં મળ્યો આ?’ દળવીએ બીજો સવાલ કર્યો.

‘શોએબ નામ કહે છે પોતાનું અને આપણા જંગલમાં જ સંતાયો હતો...’

શોએબને ફટકારીને અધમૂઓ કરી દેવાયો હતો એટલે ગોહિલે તેને આરે હોસ્પિટલમાં પ્રાથમિક ઉપચાર માટે લઈ જવાની સૂચના દળવીને આપી.

‘સાજો થયા પછી આને જોઈશું!’ ગોહિલ બોલ્યો.

×××

‘મેં ઈમાનદારીથી તમને સાથ આપ્યો અને તમે મને જ ફરિાવો છો, સર!’ મીકાબોલી કૃપા અત્યારે ગુસ્સાને કારણે કડવું બોલી રહી હતી. ‘એવું કંઈ નથી. તને કોઈએ ગેરમાર્ગે દોરીને મારી વિરુદ્ધ ભડકાવી છે!’ ડૉ. વિશ્વાસ ભંડારી સમજાવવાનો પ્રયત્ન કરતા હતા.

સાકીનાકામાં આવેલી ટ્રસ્ટની હોસ્પિટલમાં ડૉ. ભંડારી તેમની કેબિનમાં બેઠા હતા. ખરેખર તો તે આકૃતિ બંગારાને જોવા આવ્યા હતા. આકૃતિ સાથે નિકટતાથી વાતચીત કરી માનસિક તાણ દૂર કરવાનો તેમનો ઇરાદો હતો, પરંતુ આકૃતિ કેબિનમાં આવ્યાની પાંચ જ મિનિટમાં કૃપા આવી હતી. અનિચ્છાએ આકૃતિને કેબિન બહાર મોકલાવી દેવી પડી હતી.

‘જો કૃપા, હું તને શા માટે ફસાવું. તને ફસાવીને મારે પોતાના જ પગ પર કુહાડી થોડી મારવી છે!’ કૃપાને નારાજ કરવી પોસાય એમ નહોતું.

‘એટલે? આ બધું મેં જ કર્યું છે, એવું તમારું કહેવું છે?’

‘બિલકુલ નહીં... તું ફસાય તો પોલીસ મને છોડે?’

‘પેલો ઈન્સ્પેક્ટર કદમ કહેતો હતો કે તપાસમાં તમે જ મારું નામ આગળ ધર્યું.’

‘મેં? કઈ રીતે?’

‘મેડિકલ કેમ્પમાં આવનારી વ્યક્તિઓની બધી જાણકારી મને જ

એમ્બ્યુલન્સ અને લાશ હોય તો કોઈ ચેકિંગ થતું નથી... આસાનીથી હેરફેર થઈ શકે છે એટલે મોટા કન્સાઈન્મેન્ટ માટે આ પદ્ધતિ અપનાવાઈ હતી!

હોય છે, એમ તમે કહ્યું.’

‘વાત એમ છે કે અંજુ વિશે મને પૂછવામાં આવ્યું એટલે મેં કહ્યું, એની વધુ માહિતી કૃપા આપી શકશે.’ ડૉ. ભંડારી શબ્દો ગોઠવીને બોલતા હતા.

‘સર... અંજુ વિશે જેટલી મને જાણ છે તેટલી તમને પણ તો છે... તો પોલીસને મારી પાછળ છોડવાનો શો મતલબ?’ કૃપા હડવાના મૂઝમાં હતી.

‘તું હોશિયાર છે એની મને ખબર છે. ક્યાં કેટલું બોલવાનું એ તું બરાબર જાણે છે!’ ડૉ. ભંડારી મસકો લગાવી રહ્યા હતા.

‘પોલીસ સામે હોશિયારી લાંબી ટકતી નથી... કદમ મને ધમકી આપીને ગયો છે કે પુરાવા સાથે મળીયું અને ત્યારે મારી અકડ હવામાં ઊડી જશે!’ કૃપાની વાત સાંભળી ડૉ. ભંડારી થોડા વિચલિત થયા.

‘પોલીસ તને ભડકાવી રહી છે... ગુસ્સામાં તું ખોટું પગલું ભરે તો તને ફસાવવાનો મોકો મળે!’

ડૉ. ભંડારી સમજાવી રહ્યા હતા: ‘પોલીસની વાતથી ડરીને ઉછેરાટમાં ન આવ. અમે ડૉક્ટર ઈમાનદાર સાથે ચર્ચા કરી છે... તે આ બધું રોકવાનો પ્રયત્ન કરશે!’

‘ઠીક છે, સર... પણ હું ફસાઈ તો કોઈ સુરક્ષિત નહીં રહે!’

* * *

‘સલ્લુ સાથે કેટલાં વર્ષથી ડ્રસના ધંધામાં છે?’ હોસ્પિટલમાં પ્રાથમિક ઉપચાર પછી સલ્લુના સાથી શોએબને પોલીસ સ્ટેશને લાવવામાં આવ્યો. ગોહિલની ટીમ તેની પૂછપરછ કરી રહી હતી.

‘ત્રણ વર્ષથી તેની સાથે છું!’ શોએબે કહ્યું.

‘એટલે કે ત્રણ વર્ષથી લોકોને મારીને જમીનમાં દાટી રહ્યા છો?’ ગોહિલે પૂછ્યું.

‘ના... એ તો... હમણાં...’ શોએબ અટકી અટકીને બોલતો હતો.

‘ફટાફટ બોલ, નહીંતર...’ એપીઆઈ શિંદેએ ધમકાવ્યો.

‘છએક મહિનાથી લાશ જમીનમાં દાટી રહ્યા છીએ!’ ફફડી ઊઠેલા શોએબે કહ્યું.

‘તારું શોએબ નામ સાચું છે કે પછી...’

‘સાચું નામ છે, સાહેબ!’

‘ચિંતા ન કર... તારી છજા ગંભીર નથી. પીટાઈને કારણે તું નબળો પડ્યો છે... પૂરો ઉપચાર કરાશે, પણ તે પહેલાં સવાલના જવાબ આપ.’ ગોહિલે સમજાવ્યો.

‘સલ્લુને કોણે માર્યો અને શા માટે?’ ગોહિલે પૂછ્યું.

‘મને નથી ખબર...’ કહેતાં જ શિંદેએ તેને અડબોથ લગાવી.

પીડાથી તે કણસી ઊઠ્યો અને શિંદેના બાવડાં વધુ કુલાયાં.

‘બરાબર જવાબ આપ, નહીં તો હું જ તારી સારવાર કરીશ અને આનાથી બદતર હાલત કરીશ.’ શિંદેએ દમદાટી આપી.

‘કસમ ખાઈને કહું છું, સાહેબ... અમને તો તેની હત્યાની જાણ જ નહોતી. તેમને બોડી મળી ત્યારે ખબર પડી એટલે ડરના માર્યા અમે લેબોરેટરી સંગેવગે કરી નાસી છુટ્યા!’ શોએબ બોલ્યો.

‘અમે એટલે? તારો સાથી કોણ અને અત્યારે ક્યાં છે?’

‘સાહેબ, આજ રાતની ટ્રેનથી હું અને ઝમીલ બિહાર જવાના હતા, પણ...’

‘ડ્રસ અને જમીનમાંથી મળેલાં શબ વચ્ચે શું કનેક્શન છે?’ ગોહિલે પૂછ્યું, પણ શોએબ ચૂપ રહ્યો.

‘ડ્રસની હેરફેર માટે લાશનો ઉપયોગ થતો હતો?’ ઈન્સ્પેક્ટર રવિ કદમે પૂછેલા પ્રશ્નનો પણ તેણે કોઈ જવાબ ન આપ્યો.

‘લાગે છે... પગ સાથે બહુ પ્રેમ રહ્યો નથી... તંબાડી તોડાવીને જમીન પર ઘૂળ ચાટતાં પડતું છે!’ શિંદેએ શોએબનો કાંકલો પકડ્યો.

‘જો શોએબ... તારી પાસે કોઈ વિકલ્પ નથી. તારે બોલવું તો પડશે જ. ફરક માત્ર એટલો છે કે કોઈ પણ પ્રકારનો ત્રાસ સહન કર્યા વિના જવાબ આપ કાં પછી માર ખાઈને મોં ખોલ!’ ગોહિલે ધમકીભરી ભાષામાં સમજાવ્યો.

એ જ વખતે શિંદેએ અચાનક પેટમાં લાત મારતાં શોએબના મોંમાંથી ચીસ નીકળી ગઈ. તેણે ફરી લાત મારવા પગ ઊંચ્યો કર્યો એટલે શોએબ ભાંગી પડ્યો.

‘હા... બોડીમાં ડ્રસ ભરીને બીજાં રાજ્યોમાં મોકલવામાં આવતું. આ માટે ફ્રીઝરવાળા વાહનને એમ્બ્યુલન્સમાં ફેરવી નખાવું હતું.’ શોએબ ચોંકાવનારી માહિતી આપતો હતો.

‘શબનો ઉપયોગ વધુ દિવસ કરી શકાતો નથી... એટલે એક વારના ઉપયોગ પછી તેને જમીનમાં દાટવામાં આવતું!’

‘અંજુની લાશમાંથી ડ્રસના અંશ મળ્યા હતા... તેની લાશનો ઉપયોગ...’ ગોહિલે વાક્ય અધૂરું છોડ્યું, પણ શોએબ સમજી ગયો.

‘હા... તેની લાશમાં ડ્રસ ભરીને પંજાબ મોકલાવું હતું!’

‘પણ આંતરરાજ્ય ડ્રસની તસ્કરી થતી જ હોય છે... લાશની જરૂર શા માટે પડી?’ કદમે પૂછ્યું.

‘એમ્બ્યુલન્સ અને લાશ હોય તો કોઈ ચેકિંગ થતું નથી...

આસાનીથી હેરફેર થઈ શકે છે એટલે મોટા કન્સાઈન્મેન્ટ માટે આ પદ્ધતિ અપનાવાઈ હતી!’ શોએબ પોપટની જેમ બોલતો હતો. ‘ડ્રસ કાઢીને બોડી ફરી કામચલાઉ સીવી પાછી મુંબઈ મોકલી અપાતી હતી.’ તેણે કહ્યું.

‘સલ્લુના શબમાં પણ ડ્રસના અંશ હતા... તો શું તેનો ઉપયોગ પણ હેરફેર માટે થયો?’ શિંદેએ પૂછ્યું.

‘ના... સાચે જ અમને ખબર નથી કે તેને કોણે માર્યો. એક રાત તે અચાનક ગુમ થઈ ગયો હતો.’

શોએબે ઉમેર્યું: ‘હા... ડ્રસનો કારોબાર કરતાં કરતાં તેને પણ નશીલા પદાર્થના સેવનની આદત પડવા લાગી હતી!’

‘શબમાંથી અવયવ પણ તમે જ કાઢ્યા હતા?’ ગોહિલ મૂળ પ્રશ્ન પર આવ્યો.

‘ના... ના. અમને તો એ આવડતું જ નથી!’

‘તો કોણ કાઢતું હતું?’

‘ખબર નથી, સાહેબ. અમારી પાસે તો અવયવ કાઢેલાં શબ આવતાં હતાં!’

(કમશર)■

‘મુંબઈ સમાચાર’ના ફન વર્લ્ડમાં તમને રસપ્રદ માહિતી મળશે અને સાથે મજા પણ આવશે.

પ્રત્યેક કોષ્ટકાના સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં જ નામ અહીં પ્રગટ કરવામાં આવશે.

વાચકોએ તેમના જવાબ ઈ-મેઇલથી મંગળવારે સાંજે ૬:૦૦ સુધી મોકલવાના રહેશે.

ત્યાર પછી મોકલેલા જવાબ સ્વીકારાશે નહીં. વાચકોએ જવાબ નવા ઈ-મેઇલ

funworld1822@gmail.com પર મોકલવાના રહેશે.

ઓળખાણ પડી ?

યુએઈના દુબઈ શહેરમાં આવેલી વિશ્વની સૌથી ઊંચી (૨૭૨૨ ફૂટ) ઈમારત ‘બુર્જ ખલિફા’ માં કુલ કેટલા માળ આવેલા છે એ જાણો છો?

અ) ૧૨૫ બ) ૧૪૯ ક) ૧૬૩ ડ) ૧૭૫

માતૃભાષાની મહેક

ઘરમના દેશધર્મ, કુલધર્મ, જાતિધર્મ, વયોધર્મ, ગુણધર્મ, શરીરધર્મ, કાળધર્મ, આપદધર્મ ઇત્યાદિ અનેક ભેદ મહાભારતમાં કહ્યા છે. ઘરમ કરતાં ઘાડ પડવી એટલે કોઈનું ભલું કરવા જતાં પોતે સંકટમાં આવી પડતું. ઘરમની ગાય એટલે ગરીબ, બહુ જ ભલું, સાલસ. બક્ષિસ એવો પણ અર્થ છે. ઘરમની ગાયના દાંત ન જોવા એટલે મફત મળતી વસ્તુમાં સારાખોટાપણું જોવું નહીં.

ચતુર આપો જવાબ

અર્થ જણાવો

‘અહીં મળી આવતું દર્બે પવિત્ર માનવામાં આવે છે’ પંક્તિમાં ‘દર્બ’ શબ્દનો અર્થ શું થાય એ કહી શકશો?

અ) દહીં બ) કંકુ ક) ઘાસ ડ) સાકર

ગુજરાત મોરી મોરી રે

રેલવે લાઈનનું વીજળીકરણ પ્રથમવાર ગુજરાતના કયા શહેરમાં થયું હતું એ જણાવો. અહીં નરોગેજ રેલવે ચાલતી હતી.

અ) માલસર બ) જાંબુસર
ક) મોટી કોરલ ડ) ડભોઈ

ઈર્શાદ

એક જણ આવે અને સાતેય રંગો અવતરે. એક જણ જાતાં જ માથે આભ કાં તૂટી પડે? --- *નીતિન વડગામા*

માઈન્ડ ગેમ

હોટેલમાં જન્મા પછી આવેલું ૧૯૭૩ રૂપિયાનું બિલ રોકડામાં ચૂકવવા માટે ઓછામાં ઓછી કેટલી ચલણી નોટ જોઈએ એ કહી શકશો?

અ) ૮ બ) ૯ ક) ૧૧ ડ) ૧૪

ગયા સોમવારના જવાબ

ભાષા વૈભવ	
A	B
ચીડ	રચિ
ચીવટ	લાપરવાહી
ચીટકડું	ઉખડતું
ચિંતાનુર	બેકિકર
ચિંકાર	ખાલી

ગુજરાત મોરી મોરી રે વગોદરા	ચતુર આપો જવાબ અર્થ જણાવો લાંબો પડાવ
----------------------------	-------------------------------------

ઓળખાણ પડી? હુબલી જંકશન

માઈન્ડ ગેમ ૯૭

ચતુર આપો જવાબ અર્થ જણાવો લાંબો પડાવ

ગયા વખતનો ઉકેલ

૧ ક્રા	૨ થા	૫ ખ	૩ લ	૭ ટ	૪ ક	૬ સ	૫ ઘ	૬ ર
૭ ધ્વિ	૮ તા		૫		૮ પ			૯ ત
૧૦ પ્રે		૫ લ	૧૧ લ	૬ ધ	૨ વ	૬ ધ	૨	
	૧૩ ત	૧૪ લ	૫		૧૫ ક્રા	૪	૧૬ ડું	૧૭ ખ
૧૮ થા		૫ી		૧૯ છા	થા	૧	૨૦ ટ	
૨૧ લ	૨૨ બ		હું	૨	૩ ગ	રી	બ	
૨૪ ચ	૨			૨૫ ન	૨૬ સ	૨		૨
૨૭ લ	૨	૨૮ પ	૨		૨૯ શ	૨	૩૦ વ	ડું
૫		૭		૩૧ અ	૩૨ ક	૩૨-અ ક	૨	૩
૩૩ ત	૩૪ મા	લ	૫	૩	૩૪ સ	૬	૭	તા

ચિંતન

હેમુ ભીખુ

feedback@bombay-samachar.com

દિવાળી - પ્રકાશ ને રંગનો સમન્વય

પ્રકાશ એટલે આંખ નામની જ્ઞાનેન્દ્રિય માટે જરૂરી વ્યવસ્થા. આ પ્રકાશને કારણે દૃશ્યમાન જગત ભાસિત થાય છે. આ પ્રકાશને કારણે આજુબાજુની પરિસ્થિતિની સમજ સ્થપાય છે. પ્રકાશ છે એટલે દુનિયા ઉજાગર થાય છે. રંગ એટલે પ્રકાશના વિભાજનથી સ્થાપિત થયેલ ચોક્કસ આવર્તન વાળા પ્રકાશની ઓળખ. રંગ એટલે જે તે પદાર્થની સપાટીનો ચોક્કસ પ્રકારનો ગુણધર્મ. આમ તો રંગ બે પ્રકારના કહેવાય, આપારદર્શક અને પારદર્શક. પરંતુ તેના મૂળમાં તો પ્રકાશનું વિભાજન જ હોય છે.

દ્રષ્ટા, દૃશ્ય અને દર્શનનું અસ્તિત્વ પ્રકાશને કારણે સંભવે છે. દર્શન શક્ય બને છે કારણ કે પ્રકાશ છે. ચોક્કસ માત્રામાં અને શુદ્ધ પ્રકાશની હાજરીમાં દર્શનમાં મલિનતા ન આવે. પ્રકાશમાં છે કોઈપણ પ્રકારની વિકૃતિ ન હોય તો જે તે દૃશ્યની અનુભૂતિમાં વિકાર સંભવી ન શકે. દૃશ્યમાંથી નીકળતાં પ્રકાશનાં કિરણો જે તે માધ્યમમાંથી પસાર થઈ દ્રષ્ટાના ચક્ષુમાં પ્રવેશ કરે, ત્યાં નેત્ર-પટલ પર ચોક્કસ છાપ ઊભરે અને દૃશ્ય અંકિત થાય. આ દૃશ્યનું પછી મન પોતાની રીતે અર્થઘટન કરે. આ સમગ્ર પ્રક્રિયા પ્રકાશને કારણે જ અસ્તિત્વમાં આવે. આ સમગ્ર પ્રક્રિયાને અંતે રંગની પણ ઓળખ સ્થપાય. મન અર્થઘટન કરે કે કઈ પરિસ્થિતિનો રંગ કયો છે. ભૌતિક વિશ્વમાં જેમ દ્રષ્ટિ માટે પ્રકાશની આવશ્યકતા છે તેમ આધ્યાત્મિક વિશ્વમાં પણ યથાર્થ દ્રષ્ટિ માટે આત્માના પ્રકાશની આવશ્યકતા છે. આત્માના પ્રકાશની અનુભૂતિથી જ સૃષ્ટિનાં સમીકરણો જાણી શકાય.

એ તો બધા જાણે છે કે સફેદ રંગમાં સાત રંગો સમાયેલા છે. તેવી જ રીતે શુદ્ધ પ્રકાશમાં પણ સાતે રંગો સમાયેલા હોય છે. શરૂઆત નારંગીથી થાય અને જાંબલી પર અટકે અથવા શરૂઆત જાંબલીથી થાય અને નારંગી પર અટકે. અંતે તો સાત રંગનો સમૂહ અગત્યનો છે. દિવાળીના દિવસોમાં જે પ્રકાશ અને રંગના મહત્ત્વનો સમન્વય કદાચ હોય તેમ લાગે છે. દિવાળીની ઉજવણીમાં દીવાનો પ્રકાશ અને રંગોળીના રંગ એ બંને સ્પષ્ટ, સુદૃઢ, સાત્ત્વિક, ઉત્સવીય તેમજ સમાવેશીય પ્રતિક છે. જો પ્રકાશ સત્ય છે તો રંગ એ સત્યનું એક સ્વરૂપ છે. જો પ્રકાશ જ્ઞાન છે તો રંગ એ જ્ઞાનનું એક પાસું છે. જો પ્રકાશ સાધન છે તો રંગ તે સાધનનું એક અંગ છે. જો પ્રકાશ ભૌતિક ઘટના છે તો રંગ તે ભૌતિકતાનું પ્રમાણ છે. જો પ્રકાશ ધર્મનું પ્રતીક છે તો રંગ તે ધર્મના સ્વરૂપનું એક અંગ છે. જો પ્રકાશ આધ્યાત્મિકતાની પ્રતીતિ છે તો રંગ તેના એક અંશની અનુભૂતિ છે. જો પ્રકાશ જીવન છે તો રંગ તે જીવનની એક ઘટના છે. જો પ્રકાશ આદર્શ છે તો રંગ આદર્શથી ઉદ્ભવતું સમીકરણ છે. જો પ્રકાશ નૈતિકતા છે તો રંગ તે નૈતિકતાનું પરિણામ છે. જો પ્રકાશ ચેતના છે તો રંગ તે ચેતના દ્વારા અનુભવાતી સ્થૂળતા છે. જો પ્રકાશ ઉલ્લાસનું કારણ છે તો રંગ તેનું પરિણામ છે. જો પ્રકાશ શુદ્ધ ભાવના છે તો રંગ એ ભાવના પાછળ છુપાયેલો પ્રેમ છે. પ્રકાશ અને રંગની જુગલબંધી સૃષ્ટિની પ્રત્યેક પવિત્રતા અને શુદ્ધતા સાથે સંકળાયેલી છે.

જો પ્રકાશ કાનજી છે તો રંગ રાધા છે. જો પ્રકાશ ગીતા છે તો રંગ તે ગીતાથી પ્રભાવિત થયેલ અર્જુન છે. જો પ્રકાશ વેદવાણી છે તો રંગ તેના એક અંગ સમાન ઉપનિષદ છે. જો પ્રકાશ ભાગવતના શ્રી વિષ્ણુ છે તો રંગ તે વિષ્ણુનો એક અવતાર છે. જો પ્રકાશ પ્રગટેલ હોળી છે તો રંગ તે હોળીની એક જવાળા છે. જો પ્રકાશ ભક્તિ છે તો રંગ તે ભક્તિને યથાર્થતા બક્ષતી બાબત છે. જો પ્રકાશ યોગનું એક સ્વરૂપ છે તો રંગ તે યોગમાં સંમિલિત થતી સાધના છે. જો પ્રકાશ સાત્ત્વિક કર્મ છે તો રંગ તેમાં છુપાયેલી નિષ્કર્મતા છે. પ્રકાશ અને રંગ વચ્ચેનું સંતુલન સૃષ્ટિની અનેક ઘટના છે.

જ્યારે પ્રકાશ આધાર છે ત્યારે રંગ આધારિત છે. જ્યારે પ્રકાશ સમન્વય છે ત્યારે રંગ વિશેષતા છે. જ્યારે પ્રકાશ સમાવેશીય છે ક્યારે રંગ અનોખું સ્વરૂપ ધારણ કરે છે. જ્યારે પ્રકાશ સમગ્રતાની વાત કરે છે ત્યારે રંગ પોતાની ઓળખ સ્થાપિત કરે છે. જ્યારે પ્રકાશ એકત્વની વાત કરે છે ત્યારે રંગ રસપૂર્ણ વિવિધતા સ્થાપિત કરે છે. જ્યારે પ્રકાશ સમરસતાની દલીલ કરે ત્યારે રંગ સમરસતાના પ્રત્યેક અંગને મહત્વ આપવાનું કામ કરે. પ્રકાશ અને રંગ વચ્ચેનું સમીકરણ સૃષ્ટિની કેટલીક ગુઢ બાબતોને ઉજાગર કરવાનું સામર્થ્ય ધરાવે છે. મનોભાવને પ્રકાશ અને રંગ, બંને સમાન રીતે પણ જુદા જુદા પ્રકારની અસર કરે છે. પ્રકાશ જીવનમાં આશા જન્માવે તો રંગ જીવનને રંગીન બનાવી દે. પ્રકાશ જીવનમાં હકારાત્મક બાબત સ્થાપિત કરે તો રંગ તે હકારાત્મકતાને વધુ નિખારે. પ્રકાશ જીવનમાં ઉત્સાહનું સિંચન કરે તો રંગ તે ઉત્સાહને પ્રોત્સાહનથી ભરી દે. પ્રકાશ થકી જીવનની અમુક બાબતો ઉજાગર થાય તો રંગ એ બાબતોને આકર્ષક બનાવી દે. પ્રકાશ થકી જીવનમાં એક પ્રકારની જીવંતતા પ્રવેશે તો રંગ જીવનને આકર્ષક બનાવી શકે. ચોક્કસ પ્રકારના પ્રકાશ અને રંગનું સહ-અસ્તિત્વ જીવનને જુદા જ પ્રકારનાં માહોલમાં લઈ જઈ શકે.

દિવાળીના દિવસોમાં પ્રકાશ સમજવાનો છે અને રંગ માણવાના છે, પ્રકાશ સ્વીકારવાનો છે અને રંગ પ્રસારવાના છે, પ્રકાશની અનુભૂતિ કરવાની છે અને રંગની અનુભૂતિ કરાવવાની છે, પ્રકાશને આદર્શ તરીકે લેવાનો છે અને રંગને વાસ્તવિકતા તરીકે જોવાના છે, પ્રકાશ ફેલાવવાનો છે અને રંગો સ્થિત કરવાના છે, પ્રકાશનો અર્થ સમજવાનો છે અને રંગોને સાર્થકતા આપવાની છે, પ્રકાશનો વ્યાપ અસ્તિત્વમાં ઉતારવાનો છે અને રંગોને માયાના સ્વરૂપ તરીકે સમજવાના છે. દિવાળી માત્ર દિવાળી નથી, તેની ઉજવણીમાં ઉપયોગમાં લેવાતા દીવાઓ માત્ર દીવાઓ નથી, તે ઉત્સવમાં આલેખાતી રંગોળી માત્ર રંગોળી ગોઠવણી નથી, આ તો એક ભવ્ય પોરાણિક સમાજ દ્વારા, સૌસ્કૃતિક મૂલ્યોને આધારે સ્થાપિત થયેલી પરંપરા છે. અહીં સાત્ત્વિકતા પણ છે અને ધાર્મિકતા પણ. અહીં નૈતિકતા પણ છે અને આધ્યાત્મિકતા પણ. અહીં પવિત્રતા પણ છે અને નિર્લેપતા પણ. અહીં શુદ્ધતા પણ છે અને સાતત્યતા પણ. સનાતનની સંસ્કૃતિના ઉદાત્ત મૂલ્યો તથા વારસાને ચરિતાર્થ કરવાની તક આ સંસ્કૃતિના દરેક તહેવારની ઉજવણીમાં સમાયેલી હોય છે. દિવાળી આમાં અપવાદ નથી. ■

દુહાની દુનિયા

ડૉ. બળવંત જાની

feedback@bombay-samachar.com

દુહામાં અવકાશ નથી. દુહા આવા કારણથી સર્વાધિક લોકપ્રિય પણ બન્યા અને વખણાયા પણ ખૂબ. મેં નારીકેન્દ્રી નારી વિખચક જ થોડાં દુહાઓ એકત્ર કરેલા. મારે અવલોકવું હતું કે નારી બાબતે શું તથ્ય અને સત્ય એમાંથી સાંપડે છે. એમાં પૂર્વગ્રહ છે કે પક્ષપાત એ પણ અવલોકવું હતું. તાટસ્થ્ય જાળવીને દુહામાં નારીકેન્દ્રી ભાવવિશ્વને સ્થાન મળ્યું છે કે નહીં એ અવલોકવું હતું. આવા થોડાં દુહાને આસ્વાદીએ. નારીકેન્દ્રી નિરૂપણ કેવાં તથ્યોનો પરિચય કરાવે છે તે સમજીએ.

નારી ઠમકો દિયે, ચિતનું કંઈ ચાલ્યું નહિ ;
ભોળો ઈ ભીલડીએ, જલધર મોઢો જોગડા.

નારીના ઠમકા-લટકાથી ચિતનું-મનનું કંઈ ચાલતું નથી. ભીલડીના નૃત્ય ઠમકાથી ભોળાનાથ મોહી પડેલા. જલધર પણ વૂંદામાં મોહિત થયેલા, જોગડો નામથી ઘણાં દુહા પરંપરામાં પ્રચલિત છે. પોતે જોવી છે પણ એમના મોટાભાગના દુહામાં નારી સંદર્ભ જ સ્થાન પામેલ જોવા મળે છે.

સ્ત્રીનો પ્રભાવ, એનાથી મોહિત થવાનું વલણ અહીં દષ્ટિગોચર થાય છે બીજો એક આવો દુહો આસ્વાદીએ.

ત્રિયા નમાવે દેવને, ત્રિયા અપાવે રાજ;
ત્રિયા કુશળ સંસારમાં, ત્રિયા જગતની લાજ.

ત્રિયા એટલે સ્ત્રી-નારી. દેવ જેવા દેવને પણ નારી નમાવે.

શિવ રહસ્ય

ભરત પટેલ

feedback@bombay-samachar.com

એક દિવસ કૈલાસ પર વિરાજમાન ભગવાન શિવે માતા પાર્વતીને ‘કાળી’ કહીને સંબોધ્યા. દેવીને થયું કે હવે તો હદ થાય છે. આનો કોઈ ઉપાય શોધી કાઢવો જોઈએ. નારા મોનને સંમતિ માની સ્વામી આ મશ્કરી મૂકતા જ નથી. પોતાના સ્વામીએ ‘કાળી’ તરીકેનું સંબોધન કરતાં કાળજામાં તીરની માફક ખૂંચી ગયું. માતા પાર્વતીએ ગંભીર મુદ્રા ધારણ કરી લીધી. ભગવાન શિવે ઘણીવાર મનાવવાની કોશિશ કરી પણ દેવી માન્યા નહીં. કોપિત માતા પાર્વતી ગૂહત્યાગ કરીને હિમાલયના કોઈ ઉચ્ચ શિખર પર પહોંચી ગયાં. ત્યાં તેઓ કકરે તપ કરવા લાગ્યાં. થોડાંજ સમયમાં માતા પાર્વતી તપમાં તલલીન થઈ ગયા. માતા પાર્વતીએ એક પગે ઊભા રહીને તપશ્ચર્ચા આદરી. એવામાં એક સિંહ આવી ચઢ્યો. સિંહે વિચાર્યું કે, વાહ મારું કામ તો થઈ ગયું. ક્યાં સુધી આ સ્ત્રી એક પગે ઊભા રહીને તપ કરશે? ક્યારેક તો બેશુદ્ધ બનીને ઢબી પડશે ને! ઢબી પડશે એટલે આ શિકારથી મારી ભૂખ ભાંગીશ.એને ક્યાં ખબર હતી કે આ તો જગતજનની માતા પાર્વતીજીનું તપ હતું. દિવસોના દિવસો અને મહિનાઓ પસાર થઈ ગયાં. માતા પાર્વતી તપમાં હજીય તલલીન હતાં. આઘશક્તિના અખંડ તપની પ્રશંસા દેવી-દેવતાઓ કરવા લાગ્યા. દેવર્ષિ નારદ ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુ પાસે પહોંચે છે અને કહે છે કે માતા પાર્વતીનું તપ પૂર્ણ કરાવો. ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુ કહે છે કે દેવી પાર્વતી બ્રહ્માજીનું તપ કરી રહ્યા હોવાથી બ્રહ્માજી જ આ બાબતે મદદ કરી શકે. દેવગણો ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુને લઈ બ્રહ્મલોક પહોંચે છે. બ્રહ્માજી તેમને કહે છે કે યોગ્ય સમયે દેવી પાર્વતીને હું વરદાન આપીશ. તમે તમારા કાર્યમાં વ્યસ્ત રહો. દેવતાઓ પોત પોતાના લોક પરત ફરે છે. થોડાં જ સમયમાં માતા પાર્વતીનો સ્વર બક્ષલોક પહોંચતાં બ્રહ્માજી પ્રસન્ન થાય છે અને માતા પાર્વતી પાસે પહોંચી વરદાન માગવાનું કહે છે. માતા પાર્વતી તેમને કહે છે કે મેં વરદાનની આકાંક્ષાથી તપ કર્યું નથી. મને હવે જીવનો ખપ નથી, બિચારો સિંહ વર્ષોથી મને ટાંપીને ભૂખ્યો બેઠો છે, મારી રક્ષા કરી છે. માટે તેને વરદાન આપો. બ્રહ્માજીએ વિચાર કર્યા પછી વરદાન આપ્યું કે, ‘હે વનરાજ, તું ભગવાન શિવ અને માતા પાર્વતીનો અનન્ય ભક્ત થા. સંસારમાં કોઈ પ્રાણી તમારાથી બળવાન નહીં થાય.’ બ્રહ્માજી ફરી વરદાન માંગવાનું કહેતા માતા પાર્વતી કહે છે કે, ‘મને એવું વરદાન આપો કે મારું શરીર સુવર્ણ જેવું થઈ જાય અને હું પરમ સુંદરી બનું, જેથી સ્વામી મને કાળી કહી ચીડી ન શકે.’ બ્રહ્માજી વરદાન આપતાં કહ્યું ‘તથાસ્તુ.’ તથાસ્તુ કહેતાં જ માતા પાર્વતી પરમ સુંદરી બની ગયા. પ્રસન્ન માતા પાર્વતીને લઈ બ્રહ્માજી કૈલાસ પહોંચે છે. માતા પાર્વતી સાથે બ્રહ્માજીને જોતાં ભગવાન શિવ પ્રસન્નતા અનુભવે છે અને શિવગણો માતા પાર્વતી અને બ્રહ્માજીનું સ્વાગત કરે છે.

માતા પાર્વતીને ફરી કૈલાસ આવેલા જોઈ શિવગણો ઉત્સવ મનાવે છે. એક દિવસ માતા પાર્વતી ભગવાન શિવને કહે છે.

ફોકસ

કવિતા યાજ્ઞિક

feedback@bombaysamachar.com

સાંગાનેરનું નામ યાદ આવે એટલે શું યાદ આવે? સાંગાનેરી ભાતનું કપડું. સાંગાનેરી કાગળ પણ દેશ-વિદેશમાં પ્રખ્યાત છે, પરંતુ સાંગાનેરી આ એકમાત્ર ઓળખ નથી. સાંગાનેરમાં એક અદ્ભુત અને અનન્ય જૈન મંદિર આવેલું છે. આ મંદિર સાથે જોડાયેલી ઘણી રસપ્રદ વાતો છે જે ફક્ત આશ્ચર્યજનક જ નથી પણ વિજ્ઞાનનું જ્ઞાન પણ તેમની સામે ફિક્કું લાગે તેવી છે. તે છે સાંગાનેરમાં આવેલું સંઘીજી જૈન મંદિર. જયપુરથી લગભગ ૧૩ કિમી દૂર સાંગાનેરમાં આવેલું સંઘીજી મંદિર અદ્ભુત મંદિર છે. એક સમયે સંગ્રામપુર તરીકે ઓળખાતા સાંગાનેરનું આ મંદિર સાત માળનું છે, જેમાં પાંચ માળ ભૂમિગત છે.

સંઘીજી મંદિર રાજસ્થાનના સ્થાનિક ગુલાબી પથ્થરોથી બનેલું છે. જયપુરની ગુલાબી શહેરની ઓળખ સાથે તેનો સારો સુમેળ થાય છે. તેની રચના માઉન્ટ આબુના દેલવાડામાં મંદિરોની રચનાને મળતી આવે તેવી છે. ઇતિહાસકારોના મતે આ મંદિર લગભગ ૧૦મી સદીમાં બનાવવામાં આવ્યું હતું. એવું માનવામાં આવે છે કે સંઘીજી મંદિરમાં એક સમયે એક મોટી વાદ હતી. એક દિવસ, બે હાથીઓ દ્વારા ખેંચાયેલો એક રથ, જેમાં કોઈ મહાત્મ નહોતો, અચાનક આવી પહોંચ્યો. તે આ મોટી વાવ પાસે રોકાયો. લોકોએ જોયું કે તેમાં એક દિગંબર જૈન પરંપરાના ભગવાનની મૂર્તિ રાખવામાં આવી હતી. આ મૂર્તિ પ્રથમ તીર્થંકર ભગવાન આદિનાથની હતી. લોકોએ પ્રતિમાને રથમાંથી ઉતારીને વાવ પાસે રાખી. પ્રતિમા ઉતારતા જ રથ અદ્રશ્ય થઇ ગયો હોવાનું કહેવાય છે. આ ઘટના સમયે જ ત્યાંના રાજાને એ જ ઘટના સ્વપ્ન રૂપે દેખાઈ હોવાનું પણ કહેવાય છે. આ સુંદર

પરાજિત કરે. સ્ત્રી રાજસુખ અને રાજય પણ અપાવે. આ સંસારમાં સ્ત્રી જ કુશળ છે. સ્ત્રી જ નારી જ જગતની લાજ છે. જગતનું આભુષણ છે. નારીનો પ્રભાવ અને એનો મહિમા અહીં આલેખાયો છે. એ દાતા છે, એ લાજ-આભુષણ પણ છે. એની મહત્તાને

કોઈપણ માનવ શ્રદ્ધાથી ગંગાસ્નાન કરે તો તેનાં પાપ શું ખરેખર ધોવાઈ જતા હશે?

માતા પાર્વતી: હે સ્વામિ, લોકમાતા ગંગા નદી પતિતપાવની કહેવાય છે, શું કોઈપણ માનવ શ્રદ્ધાથી ગંગાસ્નાન કરે તો તેનાં પાપો શું ખરેખર ધોવાઈ જતા હશે?

ભગવાન શિવ: દેવી ચાલો હું તમને પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ બતાવું.

ભગવાન શિવ એક વૃદ્ધ બ્રાહ્મણનું સ્વરૂપ ધારણ કરે છે અને મુખ્ય રસ્તા પર તેઓ એક કાદવકીચડવાળા ખાડામાં ફસાઈ પડ્યા અને માતા પાર્વતીને કહ્યું કે તમારે એમ કહેવું કે, ‘આ મારા વૃદ્ધ પતિને કાદવકીચડમાંથી બહાર કાઢનારનું ભોળાનાથ ભલું કરશે, પરંતુ તેમને બહાર કાઢનાર જો તદ્દન નિષ્પાપ નહિ હોય તો મારા પતિનો સ્પર્શ થતાની સાથે જ તે બળીને ભસ્મ થઈ જશે.’

અષાઢ સુદ પૂનમ એટલે કે ગુરુ પૂર્ણિમાના દિવસે ગંગાતટે મહોત્સવ હતો. હજારો લોકો ગંગાસ્નાન કરી પોતાના પાપોનું વિસર્જન કરવા અહીં આવ્યા હતા. ગંગાસ્નાન કરી ઘેર જતી યુવાન સ્ત્રીનું રુદન કરવાનું કારણ પૂછતાં માતા પાર્વતી કહેતાં કે, મારા વૃદ્ધ પતિને કાદવકીચડમાંથી બહાર કાઢનારનું ભોળાનાથ ભલું કરશે, પરંતુ તેમને બહાર કાઢનાર જો તદ્દન નિષ્પાપ નહિ હોય તો મારા પતિનો સ્પર્શ થતાની સાથે જ તે બળીને ભસ્મ થઈ જશે. આવી શરત સાંભળી સૌકોઈ વિચારમાં ગરકાવ થઈ જતું કે ગંગાસ્નાન તો શ્રદ્ધાથી જ કર્યું છે પણ સર્વ પાપો નષ્ટ થઇ ગયાં કે કેમ તેની ખબર કેવી રીતે પડે? થોડાંક પાપ જો રહી ગયાં હોય તો તો ધરમ કરતાં ધાડ પડે. આ વૃદ્ધ બ્રાહ્મણને ખાડામાંથી બહાર કાઢવા જતાં રખેને

સાચી રીતે અહીં દુહામાં અભિવ્યક્તિ સાંપડી છે. નારીના બીજા એક અનોખા રૂપને પણ દુહામાં સ્થાન મળ્યું છે એનો પરિચય મેળવીએ.

સાજન તુમ મ જાણિયો, વિહણ્યાં પ્રીત ઘટાય ;
વ્યાપારી કે વ્યાજ જયૂં, વધત વધત વધ જાય.

નારી-સ્ત્રી કહે છે કે હે સાજન-પ્રિયતમ તને ખબર નથી કે વિરહ-દૂરતા પ્રિતને-પ્રેમને ઘટાડનારું પરિભળ છે. વેપારી પાસેથી લીધેલ મૂડીનું વ્યાજ જેમ વધતું વધતું જ રહે છે. મૂલ લક્ષ્મીથી દૂર નીકળી જાય એમ લાંબા સમયનું અલગપણું દૂરતા વધારે અને સ્નેહ ઘટાડે. નારી ચિત્તના ભાવને આલેખતો એક વિશેષ દુહો અવલોકીએ.

સામેરી સજણ વળાવિયા, તાતી વેળું માંય;
જો સરજી હોત વાઢળી, (પિયુરે) પલપલ ઢાળત છાંય
સામેરી નામની નાચિકા કહે છે કે મેં મારા સાજણ-પ્રિયજનને વિદાય આપી પણ એમનો પંથ તો રેતાળ રણમાં છે. આવી ઉની-ગરમ વેળુ-રેતીમાં પ્રવાસ કરીને પંથ કાપી રહેલા પ્રિયજનના રસ્તામાં વાઢળી રૂપે હું હોત તો ઘડીએ ઘડી-પળેપળ એમની ઉપરા છાંયડાથી એમને ઠંડક આપત અને ગરમીમાં રાહત આપી શકી હોત.

નારીનો-સ્ત્રીનો સમર્પણભાવ, પ્રિયતમની ચિંતા કરવાનું વલણ એ નારીની પ્રકૃતિ છે. એનો પરિચય આ દુહામાંથી મળી રહે છે. નારીકેન્દ્રી દુહા-નારીના સ્વભાવનો અને નારીના પ્રભાવનો એમ સર્વાંગીપણે પરિચય કરાવે છે. નારીનું વ્યક્તિત્વ કેવી ઊંચાઈ, કેટલી ઊંડાઈ અને કેવા પ્રકારની વ્યાપકતા ધરાવે છે એના તથ્યને નિર્દેશતા આ દુહાઓ ભારતીય નારી પ્રતિભાના-માતૃશક્તિના ઘોતક છે. ■

બળીને ભસ્મ થઈ જવાય તો? આવું વિચારી સૌ કોઈ પોતપોતાને રસ્તે રવાના થઈ જતાં. આ વૃદ્ધ બ્રાહ્મણને કાઢવા કોઈ તૈયાર ન થયું.

કોઈક કામી પુરુષો તો યુવાન સ્ત્રીને રસ્તા પર જોઈ તેના તરફ આકર્ષણ અનુભવતા અને કહેતા, ‘કાદવકીચડમાં પડેલા આ બુદ્ધાને છોડ અને ચાલ મારી સાથે.’

સાંજનો સમય થવા આવ્યો હતો, ગુરુપૂર્ણિમાનો દિવસ હોવાથી નજીકના ગુરુજીના આશ્રમમાં ભેટ ધરીને ગંગાજીનાં સ્નાન કરી તે પાછો ફરી રહ્યો હતો. પેલી સ્ત્રીની વાત સાંભળીને તેણે કહ્યું, ‘અરે! એમાં શું બહેન, તમારા પતિને હું બહાર કાઢીશ. હું ગંગાસ્નાન કરીને જ આવ્યો છું, હું નિષ્પાપ છું, ગંગાસ્નાન કર્યા બાદ મારાથી અન્ય કોઈપણ પાપ થયું નથી, બહેન તમે રડો નહીં, તમારા પતિને હું અવશ્ય બહાર કાઢીશ. આ તો પરોપકારનું કામ છે.’

ભગવાન શિવને તેણે તુરંત ખાડામાંથી બહાર કાઢ્યા, ભગવાન શિવ અને માતા પાર્વતીએ તેમને દર્શન આપતાં તે કૃતાચ્ચ થઈ ગયો અને ભવોભવાના ખાડામાંથી બહાર નીકળી પડ્યો.

ભગવાન શિવ: ‘દેવી! શ્રદ્ધા પરમ દુર્લભ છે. શ્રદ્ધાવાન લભતે જ્ઞાનમ. ખરેખર શ્રદ્ધામય સમતા પર જ પરમ જીવનની પ્રતિષ્ઠા છે. સમભાવ સાચી શ્રદ્ધા વિના આવે નહીં. શ્રદ્ધાળુ પાસે નિષ્ફળતા આવી શકતી નથી, હંમેશાં સફળતા જ મળે છે. શ્રદ્ધાને દુર્લભ એટલા માટે કહી છે કે, શ્રદ્ધા મોક્ષનો પાથો છે. શ્રદ્ધા વગર જીવનનો સામાન્ય વ્યવહાર પણ ચાલતો નથી. શ્રદ્ધા એટલે પરમ પવિત્ર પુરુષના ચરણમાં પરમ સમર્પણભાવ. શ્રદ્ધા, ટેક અને વિશ્વાસનો ત્રિવેણીસંગમ પ્રભુને મેળવવાનો માર્ગ છે. સત્ય પર શ્રદ્ધા ન હોય, ત્યારે જ બધાં દર્દ અને દુઃખો ઊભરાય છે, જીવને કોઈપણ સ્થળે શાંતિ અનુભવી શકતો નથી.

કહેવાનું તાત્પર્ય એ છે કે, ગંગાસ્નાન શ્રદ્ધાથી કરો, શ્રદ્ધા અને દૃઢતા એવી પાંખો છે, જેને સહારે તમારા લક્ષ પ્રતિ તત્કાળ ઉડયન આદરી શકો છો. શ્રદ્ધા એ જીવનનું મોટામાં મોટું બળ છે. શ્રદ્ધા જ નિર્ધનનું ધન છે. શ્રદ્ધા જ દુઃખમાં આશ્વાસન આપવાની શક્તિ ધરાવે છે. શ્રદ્ધા જ સાર્થક જીવન છે. શ્રદ્ધા વગર સિદ્ધિ પ્રાપ્ત થતી નથી. શ્રદ્ધા દૃઢચની વસ્તુ છે, બુદ્ધિ કે તર્ક સાથે ટકરાવાથી એના ચૂરેચૂરા થઈ જાય છે. શ્રદ્ધા પોતાના સ્વભાવને જ અનુસરે છે. ઓછવતે અંશે દરેકમાં શ્રદ્ધા છે. જેની શ્રદ્ધા બળવાન તેને ફળ પણ મોટું મળે. શ્રદ્ધા મેરુ પર્વત જેવી ઉતુંગ અને અવિચળ હોવી જોઈએ.

શ્રદ્ધાળુ જ્ઞાનને પામે, તલલીન ને જિતેન્દ્રિય, જ્ઞાન પામી, પરશાંતિ, શીઘ્ર તે મેળવી વળી દરેક મનુષ્યે આત્મશ્રદ્ધા - અંદરની શ્રદ્ધા કેળવવી જોઈએ. શણે શણે વિકલ્પો અને કુતંકો ચિત્તને સતાવ્યા કરે છે. મનમાં આસુરી અને દૈવી પ્રકૃતિનું યુદ્ધ ચાલતું જ હોય છે. એટલે માનવે પૂર્ણ શ્રદ્ધા ધરી કામ કરવા જોઈએ. (કમરા): ■

એવું મંદિર જ્યાં યક્ષો કરે છે અમૂલ્ય મૂર્તિઓની રક્ષા!

પ્રતિમાનું ત્યાં મંદિર બનાવવામાં આવ્યું.

એવું માનવામાં આવે છે કે ચંપાવતી, ચાકસુ, તથકગઢ અને આમ્રગઢના રાજ્યો એક સમયે આસપાસનાં રાજ્યો પર શાસન કરતા હતા, જે બધા સાંગાનેરની પ્રગતિની ઈર્ષ્યા કરતા હતા. દંતકથા છે કે આ રાજ્યોના રાજાઓએ એક સમયે સાંગાનેર પર હુમલો કર્યો હતો અને નોંધપાત્ર નુકસાન પહોંચાડ્યું હતું. પરંતુ તેમની સેના આ ચમત્કારિક મંદિરને સ્પર્શી પણ નહોતી શકી. બાદમાં મહારાણા સાંગાએ આ પ્રદેશનો પુનર્વિકાસ કર્યો તેથી તેને સાંગાનેર નામ મળ્યું.

સંઘીજી મંદિરમાં મૂળનાયક (મંદિરની પ્રતિમા) ભગવાન આદિનાથની છે. તેમાં કુલ સાત માળ છે, જેમાંથી પાંચ ભૂગર્ભમાં છે. પાંચમા માળે પ્રાચીન જૈન ચૈત્યાલય છે, જ્યાં ફક્ત નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી સાધુઓ જ તેમની સાધના અને તપસ્યાના બળે પ્રવેશ કરી શકે છે. સામાન્ય લોકોને આ ભૂગર્ભ તળમાં રહેલા મંદિરમાં પ્રવેશ વર્જિત છે. સમય સમય પર, દિગંબર જૈન સાધુઓ દ્વારા

મંદિરમાં સ્થિત મૂર્તિઓને જાહેર દર્શન માટે પહેલેથી નિશ્ચિત ચોક્કસ સમયગાળા માટે દેવતાઓ પાસેથી પરવાનગી લીધા પછી બહાર લાવે છે. આ મૂર્તિઓને ફરીથી તેમના મૂળ સ્થાને શુભ ચિન્હો સહિત ફરીથી મુકવી પણ આવશ્યક છે. કહેવાય છે કે આ ભૂગર્ભ મંદિરની રક્ષા સ્વયં યક્ષો કરે છે. આ મંદિરમાં અમૂલ્ય અને કિંમતી રત્નોથી નેનેલી તીર્થંકરોની પ્રતિમા છે.

આચાર્યવિદ્યાસાગરજીના શિષ્ય મુનિ સુધાસાગરજીએ ભૂગર્ભ તળની મુલાકાત લીધી ત્યારે મંદિર વિશેષ પ્રકાશમાં આવ્યું. તેઓ પાંચ લાખથી વધુ જૈન શિષ્યોની હાજરીમાં ભૂગર્ભ માળમાંથી, પહેલાં ક્યારેય ન જોયેલી, અમૂલ્ય રત્નાના પથ્થરોથી નેનેલી જૈન મૂર્તિ લાવ્યા. તેમણે દાવો કર્યો હતો કે તેમને સર્પના રૂપમાં ઘણા યક્ષ મળ્યા હતા જેઓ આ અમૂલ્ય મૂર્તિઓનું રક્ષણ કરવા માટે ત્યાં હાજર હતા અને સામાન્ય લોકો રક્ષક દેવતાઓની પરવાનગી લીધા વિના ભૂગર્ભમાં પ્રવેશ કરી શકતા નથી. મૂર્તિ લાવવા અને તેને પાછી રાખવાની પ્રક્રિયા વિવિધ રીતી ચેનલો પર લાઇવ પ્રસારિત કરવામાં આવી હતી અને મીડિયા દ્વારા તેનો વ્યાપકપણે પ્રચાર કરવામાં આવ્યો હતો. સ્વયં આચાર્ય સુધા સાગરજી દ્વારા કહેવાયું છે તેમ પૂજ્ય શાંતિ સાગર મહારાજને સ્વપ્નમાં ભૂતલમાં રહેલી અમૂલ્ય મૂર્તિઓની સૌપ્રથમ જાણ થઇ હતી.

</

વિરાટને બે ચાદગાર ટેસ્ટ સેન્યુરી બાદ પર્થ ન ફળ્યું

પર્થઃ ભારતના બે બેટિંગ-લેજન્ડ વિરાટ કોહલી (૦) અને રોહિત શર્મા (આઠ રન) સાત મહિને પાછા આંતરરાષ્ટ્રીય મેચ રમવા મેદાન પર ઊતર્યા, પરંના ઑપ્ટસ સ્ટેડિયમમાં કુલ ૪૨,૪૨૩ પ્રેક્ષકો આ મેચ જોવા આવ્યા

હતા જેમાંના અસંખ્ય લોકોને રો-કો (રોહિત-કોહલી)ની ધમકેદાર બેટિંગ જોવી હતી, પરંતુ તેમની આશા પર પાણી ફરી વળ્યું અને છેવટે માર્ચની ચેમ્પિયન્સ ટ્રોફીના વિજેતા તથા વર્લ્ડ નંબર-વન ભારતે પરાજય પાડી જોવો પડ્યો. પર્થ

શહેરમાં દાયકાઓથી વન-રેડે મેચો રમાય છે, પરંતુ આ વિશ્વ વિખ્યાત શહેરમાં વરસાદને કારણે વન-રેડે ટૂંકાવી નાખવી પડી હોય એવું ૧૯૮૩ બાદ (૪૨ વર્ષ) પહેલી વાર બન્યું. વિરાટને પ્રેક્ષકોનું સ્ટેન્ડિંગ એવેશન મળ્યું હતું. ૨૦૧૮માં

પર્થના ઑપ્ટસ સ્ટેડિયમમાં તેણે ફટકારેલી સેન્યુરી (૧૨૩) તેની ચાદગાર સદીઓમાં ગણાય છે અને ગયા વર્ષે તેણે અંતિમ ટેસ્ટ સેન્યુરી (૧૦૦ અણનમ) પણ આ જ મેદાન પર ફટકારી હતી, પણ રવિવારે તેને આ સ્ટેડિયમ ન ફળ્યું. ■

કેપ્ટન તરીકે ગિલ ત્રણેય ફોર્મેટની પ્રથમ મેચમાં પરાજિતઃ જાણો, કોની હરોળમાં આવી ગયો

પર્થઃ શુભમન ગિલને ટેસ્ટ બાદ હવે વન-રેના ફોર્મેટમાં પણ ભારતીય ટીમનો કેપ્ટન બનાવવામાં આવ્યો છે અને કહેવાય છે કે ધીમે-ધીમે તેને ટી-૨૦ ટીમનું પણ નેતૃત્વ સોંપાશે એટલે તે ભારતનો ત્રણેય ફોર્મેટનો કેપ્ટન બની જશે, પરંતુ એ થવાનું હશે ત્યારે હાલમાં સ્થિતિ એવી છે કે તેણે રવિવારે એક નકારાત્મક વિક્રમ પોતાના નામે કર્યો હતો. કેપ્ટન તરીકે ત્રણેય ફોર્મેટની પ્રથમ મેચમાં તેણે પરાજય જોયો છે. તે આ બેડ-લિસ્ટમાં સામેલ થનારો નવમો અનલકી કેપ્ટન છે.

તમને થતું હશે કે ટી-૨૦માં તેણે ક્યારે ભારતનું સુકાન સંભાળ્યું હતું? વાત એવી છે કે જુલાઈ. ૨૦૨૪માં હરારેમાં ઝિમ્બાબ્વે સામેની ટી-૨૦ કેપ્ટન તરીકે ગિલની પહેલી જ ટી-૨૦ મેચ હતી અને એમાં ભારતનો ૧૩ રનથી પરાજય થયો હતો.

જૂન, ૨૦૨૫માં લીડ્સમાં ઇંગ્લેન્ડ સામેની ટેસ્ટ સુકાની તરીકે ગિલની પહેલી ટેસ્ટ હતી જેમાં ખુદ ગિલે પહેલા દાવમાં ૧૪૭ રન કર્યા છતાં ભારતનો

પાંચ વિકેટે પરાજય થયો હતો. રવિવારે વન-રેના કેપ્ટન તરીકે ગિલની પહેલી મેચ હતી, જેમાં ભારતનો ઑસ્ટ્રેલિયા સામે સાત વિકેટે પરાજય થયો.

કેપ્ટન તરીકે ત્રણેય ફોર્મેટમાં પ્રથમ મેચમાં પરાજય જોનાર ગિલની અગાઉના આઠ ખેલાડીમાં સ્ટીફન ફલેમિંગ, શાન પોલોક, તિલકરત્ને દિલશાન, બ્રેન્ડન મેક્લમ, હંમિદતન માસાકાદ્ગા, વિરાટ કોહલી, મોહમ્મદ રિઝવાન તથા જે સન હોલ્ડરનો સમાવેશ છે. ■

૧૬ વર્ષની તન્વીએ બેડ્મિન્ટનમાં ભારતને ૧૭ વર્ષ પછીનો પ્રથમ વર્લ્ડ મેડલ અપાવ્યો

ગુવાહાટીઃ ૧૬ વર્ષની બેડ્મિન્ટન ખેલાડી તન્વી શર્મા વર્લ્ડ જુનિયરમાં ગોલ્ડ તો ચૂકી ગઈ, પરંતુ તેણે સિલ્વર જીતીને ભારતને મોટી સિદ્ધિ અપાવી હતી.

ભારત ૧૭ વર્ષે બેડ્મિન્ટનની આ યાદગીરની અન્યાત સામે ૭-૧૫, જુનિયર વિશ્વ સ્પર્ધામાં ચંદ્રક જાત્યું છે.

તન્વી શર્મા આ ટૂર્નામિન્ટની ફાઇનલમાં પહોંચનાર સાઠના અને અપૂર્ણ પોપટ પછીની ત્રીજી ભારતીય મહિલા ખેલાડી બની હતી. ફાઇનલમાં તન્વીનો

યાદગીરની અન્યાત સામે ૭-૧૫, ૧૨-૧૫થી પરાભવ થયો હતો. ■

ઑસ્ટ્રેલિયાના પ્રવાસની શરૂઆતમાં ભારતનો ફ્લોપ-શોઃ આ રહ્યા પરાજયના ૧૧ કારણ

પર્થઃ વિરાટ કોહલી તથા રોહિત શર્મા તેમના કમબેંકને ચાદગાર નથી બનાવી શક્યા અને તેમના સહિત ભારતની આખી બેટિંગ લાઇન-અપ ફ્લોપ ગઈ અને ઑસ્ટ્રેલિયાએ સિરીઝની પ્રથમ વન-રેમાં આસાનીથી વિજય મેળવીને ૧-૦થી સરસાઈ મેળવી લીધી.

ભારતને પ્રથમ બેટિંગ કરવાનું આમંત્રણ મળ્યું અને વરસાદનાં વિન્નો વચ્ચે ટીમની એકાગ્રતા ભંગ થઈ અને નિર્ધારિત ૨૬ ઓવરમાં ભારતીય

ટીમ નવ વિકેટે ૧૩૬ રન બનાવી શકી હતી. મિયલ માર્શના સુકાનમાં ઑસ્ટ્રેલિયાની ટીમે ૨૬ ઓવરમાં ૧૩૧ રન કરવાનો નવો જે લક્ષ્યાંક મળ્યો એ ૨૧.૧ ઓવરમાં ત્રણ વિકેટના ભોગે મેળવી લીધો હતો. હવે વન-રે શ્રેણીની બીજી મેચ ગુરુવાર, ૨૩મી ઑક્ટોબરે (સવારે ૯.૦૦ વાગ્યાથી) એડિલેઇડમાં રમાશે. ઑસ્ટ્રેલિયાના કેપ્ટન મિયલ માર્શ (૪૬ અણનમ, બાવન બોલ, ત્રણ સિક્સર, બે ફોર)ને મેન ઑફ ધ મેચનો પુરસ્કાર અપાયો હતો.

ભારતની પ્લેઇંગ-ઇલેવનની હારના ૧૧ કારણઃ

(૧) ભારતનો ટોપ-ઑર્ડર ઘરાશાયી થઈ ગયો હતો. ભારતે પહેલી ચાર વિકેટ ૫૦ રનમાં ગુમાવી દીધી હતી.

(૨) ભૂતપૂર્વ કેપ્ટન રોહિત શર્મા ફક્ત ૧૩ બોલનો સામનો કરી શક્યો અને ૧૪મા બોલ પર આઠ રનના પોતાના સ્કોરે વિકેટ ગુમાવી બેકો હતો.

(૩) બીજો ભૂતપૂર્વ સુકાની વિરાટ કોહલી માત્ર સાત બોલનો સામનો કરી શક્યો અને આઠમા બોલ પર ઝીરોમાં જ આઉટ થઈ ગયો હતો.

(૪) કેપ્ટન તરીકે શુભમન ગિલની આ પહેલી જ વન-રે હતી અને એમાં તેણે પરાજય તો જોયો, પણ એ પહેલાં તે બેટિંગમાં પણ નિષ્ફળ ગયો. તેણે માત્ર ૧૦ રન કરીને વિકેટ ગુમાવી દીધી હતી.

(૫) શ્રેયસ એયર પર ભરોસો હતો, પણ તે માત્ર ૧૧

રન બનાવીને આઉટ થઈ ગયો હતો.

(૬) ટોચના બેટ્સમેનો આઉટ થઈ ગયા એટલે બધો બોજ મિડલ-ઑર્ડર પર આવી ગયો હતો. કે. એલ. રાહુલ (૩૮ રન) અને અક્ષર પટેલ (૩૧ રન) વચ્ચે પાંચમી વિકેટ માટે ૩૯ રનની ભાગીદારી થઈ હતી, પણ ૮૪મા રને અક્ષરની વિકેટ પડવાની સાથે ધબકડો શરૂ થયો હતો અને ૩૩ બોલમાં ભારતે પાંચ વિકેટ ગુમાવી દીધી હતી.

(૭) બેટ્સમેનો સારું ન રમ્યા એટલે બોલર્સ પર પ્રેશર આવી ગયું અને તેઓ સાધારણ લક્ષ્યાંકને ડિફેન્ડ નહોતા કરી શક્યા.

(૮) ભારતીય બેટ્સમેનો પર્થના ઑપ્ટસ સ્ટેડિયમની બાઉન્સી પિચ પર પરેશાન થઈ ગયા હતા. મિયલ સ્ક્રાફ, નંધન એલિસ અને જોશ હંઝલકુની પેસ-ત્રિપુટીએ પર્થની પિચનો ફાયદો ઉઠાવ્યો હતો. તેમની શોર્ટ-પિચ બોલિંગે ભારતીય બેટ્સમેનોને મુશ્કેલીમાં મૂકી દીધા હતા.

(૯) વરસાદ વારંવાર પડતાં ભારતીય ટીમનો પ્લાન ખોરવાઈ જતો હતો. જો ૫૦-૫૦ ઓવરની મેચ હોત તો એ પ્રમાણે શુભમન ગિલની ટીમે યોજના બનાવી હોત. ઓવર ઓછી થતાં ભારતે રણનીતિમાં ફેરફાર કરવો પડ્યો હતો.

(૧૦) ટોસ પણ મહત્ત્વનો બની ગયો હતો. ગિલ કુલ સાતમાંથી છ ટેસ્ટ મેચમાં ટોસ હાર્યો અને હવે વન-રેમાં પણ ટોસ ન જીતી શક્યો. વરસાદના માહોલમાં પ્રથમ ફીલ્ડિંગ કરનારી ટીમને ફાયદો થતો હોય છે અને આ કિસ્સામાં ઑસ્ટ્રેલિયાને એનો ફાયદો થયો હતો.

(૧૧) ભારતની બોલિંગ પણ જોઈએ એવી અસરદાર નહોતી. ટ્રેવિસ હેડ (આઠ રન)ની વિકેટ વહેલી મળી, પણ સાથી-ઓપનર મિયલ માર્શ (૪૬ અણનમ)ની વિકેટ ભારતીય બોલરો નહોતા હઈ શક્યા. જોશ ફિલિપ (૩૭ રન)ની માર્શ સાથેની પંચાવન રનની ભાગીદારી મેંચ-વિનિંગ નીવડી હતી. ■

મહિલા વર્લ્ડ કપઃ જોરદાર લડત છતાં ભારત હાર્યું

ઇન્દોરઃ હરમન્મીત કૌર (૭૦ રન, ૭૦ બોલ, ૧૦ ફોર)ના સુકાનમાં વિમેન ઇન બ્લુએ અહીં વન-રે વર્લ્ડ કપમાં ઇંગ્લેન્ડને જોરદાર લડત આપી હતી, પણ છેવટે દિલધડક મુકાબલામાં ભારતનો માત્ર ચાર રનના તફાવતથી પરાજય થયો હતો. ઇંગ્લેન્ડ સેમિ ફાઇનલમાં પહોંચી ગયું છે. ભારતીય ટીમ ૨૮૯ રનના તોર્નિંગ લક્ષ્યાંક સામે ૫૦ ઓવરમાં છ વિકેટે ૨૮૪ રન કરી શકી હતી. વાઇસ-કેપ્ટન સ્મૃતિ મંધાના (૮૮ રન, ૯૪ બોલ, આઠ ફોર) અને દીપ્તિ શર્મા (૫૦ રન, ૫૭ બોલ, પાંચ ફોર)ની

ફટકાબાજ સહિતની બંધી મહેનત પાણીમાં ગઈ હતી.

એ પહેલાં, ઇંગ્લેન્ડની ટીમે ટોસ જીતીને બેટિંગ લીધા બાદ ૫૦ ઓવરમાં આઠ વિકેટે ૨૮૮ રન કર્યા હતા. મિડલ-ઑર્ડરની બેટર હીધર નાઇટે ૧૦૯ રન અને વિકેટકીપર એમી જોન્સે ૫૬ રન કર્યા હતા. બ્રિટિશ ટીમની આઠમાંથી ચાર વિકેટ સ્પિનર દીપ્તિ શર્માએ જીતે વિકેટ બીજી સ્પિનર શ્રી ચરનીએ લીધી હતી. સેમિ ફાઇનલમાં પહોંચ્યા ભારત સામે પડકારો વધી ગયા છે. ભારતે હવે ન્યૂ ઝીલેન્ડ અને બાંગ્લાદેશ સામે જીતવું જ પડશે. ■

સિટી ન્યૂઝ

જૈન ટ્રસ્ટની મિલકત વેચાણ કેસમાં કેન્દ્રીય પ્રધાને તેમના પરના આરોપોને ફગાવ્યા

પુણેઃ કેન્દ્રીય પ્રધાન મુરલીધર મોહોલે રવિવારે તેમની સામે પુણેમાં જૈન ટ્રસ્ટની મિલકતના વેચાણ અંગેના આક્ષેપોને ફગાવી દીધા હતા અને કહ્યું હતું કે “જ્યારે આ સોદો નક્કી થયો હતો ત્યારે તેઓ બિલ્ડર સાથે સંકળાયેલા નહોતા.”

બેડુત નેતા અને ભૂતપૂર્વ સાંસદ રાજુ શેટ્ટીએ આરોપ લગાવ્યો છે કે પુણેના ભાજપના સાંસદ મોહોલ, સેઠ હીરાચંદ નેમચંદ જૈન દિગંબર બોર્ડિંગની માલિકીની એક ગ્રાઇમ પ્રોપર્ટીના ખાનગી બિલ્ડરને પ્રસ્તાવિત વેચાણના મામલામાં સંડોવાયેલા હતા.

મોહોલ કોલોનીમાં આવેલી આ ભવ્ય મિલકત, જે લગભગ ૧૨,૦૦૦ ચોરસ મીટર (૩.૫ એકર)માં ફેલાયેલી છે, તેમાં ઘણા દાયકાઓ જૂની જૈન બોર્ડિંગ સુવિધા અને શ્રી ભગવાન મહાવીર દિગંબર જૈન દેરાસર છે, બંને ૧૯૫૮માં સ્થાપિત ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ, શેઠ હીરાચંદ નેમચંદ સ્મારક ટ્રસ્ટનો ભાગ છે અને પુણે સ્થિત ગોખલે કન્સ્ટ્રક્શન્સે તેને સેઠ હીરાચંદ નેમચંદ મેમોરિયલ ટ્રસ્ટ પાસેથી ૩૧૧ કરોડ રૂપિયામાં હસ્તગત કરી હતી.

શુક્રવારે હજારો જૈન સમુદાયના સભ્યોએ વિરોધ પ્રદર્શન કર્યું હતું, અને આરોપ લગાવ્યો હતો કે કેટલાક ટ્રસ્ટીઓએ ડેવલપર સાથે કરાર કર્યો છે અને ટ્રસ્ટના

બંધારણનું ઉલ્લંઘન કરીને મિલકત વેચી દીધી છે.

રવિવારે મોહોલે જણાવ્યું હતું કે “રાજુ શેટ્ટીએ આટલો ગંભીર આરોપ લગાવતી વખતે મારી સાથે એકવાર વાત કરવી જોઈતી હતી. મેં સાચી પરિસ્થિતિ તેમની સમક્ષ મૂકી હોત.” મોહોલે વધુમાં કહ્યું કે મિલકતની ખરીદી દરમિયાન, બધા વ્યવહારો ગોખલે બિલ્ડર્સ દ્વારા કરવામાં આવ્યા હતા, છતાં તેમના પર આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો, જેનો તેમણે ઇનકાર કર્યો હતો.

મોહોલે કહ્યું કે ૩૨ વર્ષ સુધી કામ કર્યા પછી, તેમના પર પાયાવિહોણા આરોપ લગાવવામાં આવ્યા તે નિરાશાજનક હતું. “મેં બિલ્ડર સાથેની ભાગીદારી પાછી ખેંચવાનો સંપૂર્ણ રિપોર્ટ બધા સાથે શેર કર્યો છે અને ખોટા આરોપો ન લગાવવા વિનંતી કરી છે, જે દિવસે મને લાગશે કે મેં કંઈક ખોટું કર્યું છે, ત્યારે હું મારી જાતને બાજુ પર મૂકી દઈશ.” તેમણે કહ્યું.

“મેં મારા લોકસભા ચૂંટણીના સોંગંદનામામાં સ્પષ્ટપણે જાહેર કર્યું હતું કે હું ખેતી અને ખાંધકામના કામમાં રોકાયેલો છું. મેં પુણેમાં વિવિધ સ્થળોએ ઘણી કંપનીઓમાં કામ કર્યું હતું. મેં મારો વ્યવસાય પારદર્શક રીતે ચલાવ્યો છે અને બધા દસ્તાવેજો રજૂ કર્યા છે,” કેન્દ્રીય નાગરિક ઉડ્ડન રાજ્ય પ્રધાને જણાવ્યું હતું. ■

વેરિક્કેશનમાં વિલંબને કારણે નોકરી ગુમાવી હોવાના ભૂતપૂર્વ વિધાર્થીના આરોપ બાદ કૉલેજે જાતિ ભેદભાવના દાવાને નકાર્યો

પુણેઃ પુણેની એક કૉલેજે ભૂતપૂર્વ દલિત વિદ્યાર્થીના જાતિ ભેદભાવના આરોપો અને તેની નોકરીની ચકાસણી અટકાવવાના દાવાને ફગાવી દેતા સ્પષ્ટતા કરી હતી કે તેણે દસ્તાવેજ યુકે સ્થિત એમ્પ્લોયરને મોકલ્યો હતો અને તેણે તેની નોકરી ગુમાવી નથી. મોર્ડન કૉલેજ ઓફ આર્ટ્સ, સાયન્સ એન્ડ કોમર્સના બીબીએના ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી પ્રેમ બિરહડોએ સોશલ મીડિયા પોસ્ટમાં દાવો કર્યો હતો કે કૉલેજ તેમના લંડનસ્થિત એમ્પ્લોયરને રેકર્ડ્સ વેરિક્કેશન મોકલવામાં નિષ્ફળ ગઈ, જ્યાં તેની તાજેતરમાં ભરતી કરવામાં આવી હતી.

એનસીપી નેતા રોહિત પવારે આ ઘટનાની ટીકા કરતાં, કૉલેજ પર “મનુવાદો” વિચારધારા હેરાન કરવાનો અને ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીને દર્શાવ કરવાનો આરોપ લગાવ્યો હતો. બિરહડોએ

એક વીડિયો ક્લિપમાં જાતિ ભેદભાવનો આરોપ લગાવ્યો હતો અને દાવો કર્યો હતો કે જ્યારે તેમણે કૉલેજ અધિકારીઓને જરૂરી વેરિક્કેશન મોકલવા કહ્યું, ત્યારે તેઓએ તેમની જાતિ વિશે પૂછપરછ કરી હતી. “મને લંડનમાં એક ફર્મમાં નોકરી મળી હતી. ફર્મે મારી કૉલેજ પાસેથી રેકર્ડ્સ વેરિક્કેશન માગ્યું હતું.

જોકે, કૉલેજે રેકર્ડ્સ વેરિક્કેશન પૂર્વ પાખ્યું નહીં, અને મેં મારી નોકરી ગુમાવી. મેં મારી નોકરી ગુમાવી કારણ કે હું અનુસૂચિત જાતિનો છું, અને બૌદ્ધ છું,” તેમણે કહ્યું હતું.

તેમણે વધુમાં દાવો કર્યો કે જ્યારે તેમણે વિભાગના ચીફનો સંપર્ક કર્યો ત્યારે તેમણે તેને તેની જાતિ વિશે પૂછ્યું હતું.

જોકે, કૉલેજના વાઇસ પ્રિન્સિપાલ શ્યામકાંત દેશમુખે બિરહડોના જાતિ

૯. લગ્ન સંબંધી

■ મુંબઈનાં / NRI નાં બાયોમેટ્રાઓ મેળવવા રજીસ્ટ્રેશન રાજેશ ઠક્કર રાજકોટ ૦૮૪૨૮૨ ૫૦૦૦૨. (દહેજ નહીં). (બી-૧૬૬૩૦)

૧૦. મહિલાઓ માટે

કાનનાં મોટા કાણાં દવાથી એક જ સીટીંગમાં પુરાવો તરત ખુટી પહેરો. નાક કાન વિંધાવો. બોરીવલીઃ 9969388693 / 7506569229. (બી-૧૬૬૦૭)

૧૨. માતા સહેલગાઉ

કુદરતના ખોળે કુંગરની ડોચે પધારો શ્રી મલ્લીનાથ જૈન તીર્થ કોસનાઽ (દહાણુ). કુદરતના સાનિધ્યમાં મૂળનાથશ્રી મલ્લીનાથ દાદાની સેવા-પૂજા કરવા માટે પધારો. ઉત્તમ ભોજનાાજના, ધર્મશાળા વગેરેની વ્યવસ્થા છે. બુકિંગ માટે સંપર્કઃ પુનમબેન 9226297975, 8308676398. (એસડીબી-૨૯૦૯)

૧૭. જગ્યા આપવી છે

અંધેરી ઈસ્ટ ભોચેરી (60) ટુ બેડ ફુલ્લી ફર્નિશ હાઉસ નજીક (લોકેટ/પાર્કિંગ) ગંગર - 8080524858. (બી-૧૬૬૫૨)

દાદર

ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ગલ્લા, ઓફિસ, ગોપાઉન, શોરૂમ, ફ્લેટ, બોટોથે-લેવા-વેંચવા. કેતન ગાલા- 9892077714. (બી-૧૬૫૫૮)

જુહુ-૩ બેડ

1000' - 1100' - 1240' - 1400' નવા બિલ્ડિંગમાં એમેનિટીસ સાથે વેચાણથી. (6.25 - 7.50 Cr.) અનિલભાઈ 9004900290. (૩૯૭/એ)

પાર્લા-૩ બેડ

1000' - 1150' - 1240' નવા બિલ્ડિંગમાં જીમ, સ્વિમિંગ પુલ સાથે વેચાણથી. (4.25 - 6 Cr.) અનિલભાઈ 9004900290. (૩૯૭/બી)

અંધેરી ઈસ્ટ

ભોચેરી (60) ટુ બેડ ફુલ્લી ફર્નિશ હાઉસ નજીક (લોકેટ/પાર્કિંગ) ગંગર - 8080524858. (બી-૧૬૬૫૨)

દાદર

ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ગલ્લા, ઓફિસ, ગોપાઉન, શોરૂમ, ફ્લેટ, બોટોથે-લેવા-વેંચવા. કેતન ગાલા- 9892077714. (બી-૧૬૫૫૮)

દાદર

ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ગલ્લા, ઓફિસ, ગોપાઉન, શોરૂમ, ફ્લેટ, બોટોથે-લેવા-વેંચવા. કેતન ગાલા- 9892077714. (બી-૧૬૫૫૮)

જુહુ-૩ બેડ

1000' - 1100' - 1240' - 1400' નવા બિલ્ડિંગમાં એમેનિટીસ સાથે વેચાણથી. (6.25 - 7.50 Cr.) અનિલભાઈ 9004900290. (૩૯૭/એ)

પાર્લા-૩ બેડ

1000' - 1150' - 1240' નવા બિલ્ડિંગમાં જીમ, સ્વિમિંગ પુલ સાથે વેચાણથી. (4.25 - 6 Cr.) અનિલભાઈ 9004900290. (૩૯૭/બી)

અંધેરી ઈસ્ટ

ભોચેરી (60) ટુ બેડ ફુલ્લી ફર્નિશ હાઉસ નજીક (લોકેટ/પાર્કિંગ) ગંગર - 8080524858. (બી-૧૬૬૫૨)

દાદર

ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ગલ્લા, ઓફિસ, ગોપાઉન, શોરૂમ, ફ્લેટ, બોટોથે-લેવા-વેંચવા. કેતન ગાલા- 9892077714. (બી-૧૬૫૫૮)

અંધેરી ઈસ્ટ

ભોચેરી (60) ટુ બેડ ફુલ્લી ફર્નિશ હાઉસ નજીક (લોકેટ/પાર્કિંગ) ગંગર - 8080524858. (બી-૧૬૬૫૨)

દાદર

ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ગલ્લા, ઓફિસ, ગોપાઉન, શોરૂમ, ફ્લેટ, બોટોથે-લેવા-વેંચવા. કેતન ગાલા- 9892077714. (બી-૧૬૫૫૮)

અંધેરી ઈસ્ટ

ભોચેરી (60) ટુ બેડ ફુલ્લી ફર્નિશ હાઉસ નજીક (લોકેટ/પાર્કિંગ) ગંગર - 8080524858. (બી-૧૬૬૫૨)

દાદર

ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ગલ્લા, ઓફિસ, ગોપાઉન, શોરૂમ, ફ્લેટ, બોટોથે-લેવા-વેંચવા. કેતન ગાલા- 9892077714. (બી-૧૬૫૫૮)

અંધેરી ઈસ્ટ

ભોચેરી (60) ટુ બેડ ફુલ્લી ફર્નિશ હાઉસ નજીક (લોકેટ/પાર્કિંગ) ગંગર - 8080524858. (બી-૧૬૬૫૨)

દાદર

ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ગલ્લા, ઓફિસ, ગોપાઉન, શોરૂમ, ફ્લેટ, બોટોથે-લેવા-વેંચવા. કેતન ગાલા- 9892077714. (બી-૧૬૫૫૮)

અંધેરી ઈસ્ટ

ભોચેરી (60) ટુ બેડ ફુલ્લી ફર્નિશ હાઉસ નજીક (લોકેટ/પાર્કિંગ) ગંગર - 8080524858. (બી-૧૬૬૫૨)

દાદર

ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ગલ્લા, ઓફિસ, ગોપાઉન, શોરૂમ, ફ્લેટ, બોટોથે-લેવા-વેંચવા. કેતન ગાલા- 9892077714. (બી-૧૬૫૫૮)

વસઈ

ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ગાળા લેવા-વેચવા-ભાડેથી વિશ્વસનીય નામ રાજેશ દહિયા 9326495003. (એસડીબી-૨૨૭૨)

ચીનથી થતી આયાત સામે વધુ ૧૦૦ ટકા ટેરિફના મુદ્દે ટ્રમ્પના ચુ ટર્નથી ડૉલર મજબૂત થતાં સોનાચાંદીની તેજીને પંકચર

ભાવઘટાડા સાથે ધનતેરસના સપરમા દહાડે રોકાણલક્ષી માગમાં ચમકારો, ચાંદીમાં માગ ૪૦ ટકા વધી

અમેરિકી પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે અગાઉ ચીનથી થતી આયાત સામે વધુ ૧૦૦ ટકા ટેરિફ લાદવાની ચીમકી આપવાની સાથે વૈશ્વિક સ્તરે ટ્રેડ વૉર ધકરે તેવી બીંતિ સપાટી પર આવતા ગત સમગ્ર સપ્તાહ દરમિયાન સોના અને ચાંદીમાં સલામતી માટેની માગ વ્યાપક રહેતાં ભાવમાં વન વે તેજીનો માહોલ જોવા મળ્યો હતો અને તેમાં પણ ગત શુક્રવારે ખાસ કરીને સોનામાં એક તબક્કે વૈશ્વિક ભાવમાં સાપ્તાહિક ધોરણે લેહમેન બ્રધર્સની કટોકટીના સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૮ પછીનો સૌથી મોટો ઉછાળો નોંધાઈ ગયો હતો અને ભાવ વધીને ઔસદદીઠ ૪૭૭૮.૬૯ ડૉલર આસપાસ પહોંચ્યા હતા. તેમ જ ચાંદીનાં ભાવ પણ વધીને ઔસદદીઠ ૫૪.૪૭ ડૉલરની ઊંચી સપાટીએ પહોંચ્યા હતા. જોકે, ત્યાર બાદ સપ્તાહના અંતે અમેરિકી પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે ચીનથી થતી આયાત સામે ૧૦૦ ટકા ટેરિફ લાદવાના મુદ્દે યુ ટર્ન લેતાં વિશ્વ બજારમાં ડૉલર ઈન્ડેક્સ મજબૂત થવાની સાથે ઈકિવટી માર્કેટમાં સુધારાતરફી વલણ જોવા મળ્યું હતું અને સોના-ચાંદીની તેજીમાં પંકચર પડ્યું હતું. ન્યૂ યૉર્ક મર્કન્ટાઈલ એક્સચેન્જના કોંકેક્સ વિભાગ પર સોનાના ભાવમાં ૨.૬ ટકાનું ગાબડું પડ્યું હતું અને ચાંદીના ભાવમાં ૫.૬ ટકાનો કડાકો બોલાઈ ગયો હતો.

નોંધનીય બાબત એ છે કે ગત શનિવારે ધનતેરસનાં સપરમા દહાડે સ્થાનિક ઈન્ડિયા બુલિયન એન્ડ જ્વેલર્સ એસોસિયેશન બંધ હોવાથી સત્તાવાર ધોરણે ભાવની જાહેરાત નહોતી થઈ, પરંતુ વિશ્વ બજાર પાછળ ભાવમાં ક્લેશન જોવા મળ્યું હતું. પ્રાપ્ત અહેવાલ અનુસાર મુંબઈ ખાતે ૨૪ ક્લેરે સોનાના ૧૦ ગ્રામદીઠ ભાવ આગલા રૂ. ૧,૩૦,૦૦૦ના બંધ સામે ઘટીને રૂ.

૧,૨૮,૦૦૦ અને ચાંદીના ભાવ આગલા કિલોદીઠ રૂ. ૧,૭૭,૦૦૦ના બંધ સામે ઘટીને રૂ. ૧,૭૦,૦૦૦ આસપાસના મથાળે રહ્યા હતા. તે જ પ્રમાણે નવી દિલ્હી ખાતે સોનાના ૧૦ ગ્રામદીઠ ભાવ આગલા રૂ. ૧,૩૪,૮૦૦ના બંધ સામે ઘટીને રૂ. ૧,૩૨,૦૦૦ અને ચાંદીના કિલોદીઠ ભાવ આગલા રૂ. ૧,૭૭,૦૦૦ના બંધ સામે ઘટીને રૂ. ૧,૭૦,૦૦૦ના મથાળે રહ્યા હતા. આમ એકંદરે ધનતેરસના દિવસે સોનાના ભાવમાં ૧૦ ગ્રામદીઠ સરેરાશ રૂ. ૨૦૦૦નો ઘટાડો થવાથી રોકાણલક્ષી તેમ જ આગામી લગ્નસરનાી મોસમને અનુલક્ષીને એક ગ્રામથી માંડીને ૫૦ ગ્રામ સુધીનાં કોઈનમાં અને હલકા વજનની જ્વેલરીમાં માગ ખુલી હતી. ઓલ ઈન્ડિયા જેમ એન્ડ જ્વેલરી ડોમેસ્ટિક કાઉન્સિલના ચેરમેન રાજેશ રોકેડેએ જણાવ્યું હતું કે એકંદરે આ વર્ષે ઊંચી ભાવસપાટીને કારણે ધનતેરસના દિવસે પ્રમાણની દૃષ્ટિએ માગમાં ૧૦થી ૧૫ ટકાનો ઘટાડો થયો છે, પરંતુ ભાવવધારાને ધ્યાનમાં લેતા મૂલ્યની તુલનામાં વેચાણ વધીને રૂ. ૫૦,૦૦૦ કરોડની ઉપર પહોંચે તેવી અમારી ધારણા છે. વધુમાં તેમણે કહ્યું હતું કે આ વર્ષે ચાંદીમાં ઊંચા ભાવ હોવા છતાં વ્યૂહાત્મક ધોરણે અને પૂજા માટેની ચાંદીની ચીજો અને ચાંદીના સિક્કાઓમાં માગમાં વર્ધનુવર્ધ ધોરણે ૪૦ ટકાનો ઉછાળો જોવા મળ્યો છે.

વધુમાં કાઉન્સિલના ઉપાધ્યક્ષ અવિનાશ ગુપ્તાએ જણાવ્યું હતું કે સરેરાશ સોદાકીય ખર્ચમાં ૨૦થી ૨૫ ટકાનો વધારો થયો છે અને કામકાજના વૉલ્યુમમાં ઘટાડો થયો હોવા છતાં મુખ્યત્વે ટાયર-૧ અને ટાયર-૨ શહેરોમાં જ્યાં ખરીદદારો ખાસ કરીને પોતાના બજેટ અનુસાર રોકાણ અને પ્રસંગે માટે ખરીદી કરતાં હોય છે ત્યાં ચાંદીના

સિક્કાના વેચાણમાં ૩૫થી ૪૦ ટકાનો ઉછાળો જોવા મળ્યો છે, જે ગ્રાહકોની પરિપક્વતા દર્શાવે છે. તે જ પ્રમાણે સેન્કો ગોલ્ડ એન્ડ ડ્રાઇમંડુસનાં મેનેજિંગ ડિરેક્ટર અને ચીફ એક્ઝિક્યુટીવ ઓફિસર સુવંકર સેને જણાવ્યું હતું કે સોનાના ઊંચા ભાવને કારણે આ વર્ષે હલકા વજનના આભુષણોમાં માગ વધુ રહી હતી, પરંતુ

કો મોડિટી રમેશ ગોહિલ

સોનાની લગડી અને સિક્કાઓમાં માગ ગત સાલની સરખામણીમાં અંદાજે ૧૫ ટકા વધુ રહી હતી. એકંદરે આ વર્ષમાં સોનાના ભાવમાં ગત સાલની સરખામણીમાં ૪૦ ટકા જેટલો વધારો થયો હોવાથી સોનામાં પ્રમાણની દૃષ્ટિએ વેચાણમાં ૧૨ ટકાનો ઘટાડો થયો છે, પરંતુ મૂલ્યની દૃષ્ટિએ વેચાણમાં ૨૦થી ૨૫ ટકા વૃદ્ધિ થઈ છે. તેમ જ ચાંદીમાં વેચાણ ગત સાલની સમક્ષ થયું છે, પરંતુ ભાવવધારાને કારણે મૂલ્યની દૃષ્ટિએ વેપાર ભમણો થવાની શક્યતા નકારી ન શકાય.

વધુમાં વર્લ્ડ ગોલ્ડ કાઉન્સિલના ભારત ખાતેના ચીફ એક્ઝિક્યુટીવ ઓફિસર સચીન જેને જણાવ્યું હતું કે આ વર્ષે સોનામાં જ્વેલરી, સિક્કા, લગાડી, એક્સચેન્જ ટ્રેડેડ ફંડ અને ડિજિટલ ગોલ્ડ સહિત તમામ ક્ષેત્રે મજબૂત માગ જોવા મળી છે. ઊંચા ભાવ રહેતાં ગ્રાહકો શુકન પૂરતી પણ નોંધપાત્ર ખરીદી કરી છે તે જોતા તહેવારોથી માંડીને લગ્નસરનાી મોસમ સુધી માગ જળવાઈ રહે તેવો આશાવાદ સેવાઈ રહ્યો છે. જોકે, સોનાની સાથે સાથે ચાંદીમાં પણ માગ

મજબૂત રહી હોવાનું તેમણે ઉમેર્યું હતું. ગત સપ્તાહે વૈશ્વિક પ્રોત્સાહક અહેવાલે સ્થાનિક ગ્વેરી બજારમાં પણ સોના અને ચાંદીમાં તેજીનું વલણ રહેતાં ૯૯૯ ટય સ્ટાન્ડર્ડ સોનાના ભાવમાં સાપ્તાહિક ધોરણે ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ. ૮૦૫૯નો અથવા તો ૬.૬૩ ટકાનો અને ચાંદીના ભાવમાં કિલોદીઠ રૂ. ૪૭૩૦ અથવા તો ૨.૮૭ ટકાનો ઉછાળો આવ્યો હતો. ઈન્ડિયા બુલિયન એન્ડ જ્વેલર્સ એસોસિયેશનની આંકડાકીય માહિતી અનુસાર ગત સપ્તાહના આરંભે હાજરમાં ૯૯૯ ટય સ્ટાન્ડર્ડ સોનાના ભાવ આગલા સપ્તાહના અંતે અથવા તો ગત ૧૦મી ઑક્ટોબરના ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ. ૧,૨૧,૫૨૫ના બંધ સામે સુધારાના અડરટોને રૂ. ૧,૨૩,૭૬૯ના મથાળે ખૂલ્યા બાદ સપ્તાહ દરમિયાન નીચામાં રૂ. ૧,૨૩,૭૬૯ અને ઉપરમાં રૂ. ૧,૩૦,૮૭૪ની રેન્જમાં રહ્યા બાદ અંતે સાપ્તાહિક ધોરણે ૬.૬૩ ટકા અથવા તો રૂ. ૮૦૫૯નો ઉછાળો નોંધાયો હતો. તે જ પ્રમાણે ચાંદીના ભાવ આગલા સપ્તાહના અંતના કિલોદીઠ રૂ. ૧,૬૪,૫૦૦ના બંધ સામે ઝડપી ઉછાળા સાથે રૂ. ૧,૭૩,૧૨૫ના મથાળે ખૂલ્યા બાદ સપ્તાહ દરમિયાન ઉપરમાં રૂ. ૧,૭૮,૧૦૦ અને નીચામાં રૂ. ૧,૬૮,૦૮૩ની રેન્જમાં રહીને અંતે સાપ્તાહિક ધોરણે કિલોદીઠ રૂ. ૪૭૩૦ અથવા તો ૨.૮૭ ટકાની તેજ સાથે રૂ. ૧,૬૯,૨૩૦ના મથાળે રહ્યા હતા. વધુમાં સોનામાં એકતરફી તેજીને પગલે ગત શુક્રવાર સુધી સ્થાનિકમાં ડીલરો આગામી ધનતેરસ અને દિવાળીના તહેવારોની અપેક્ષિત માગને ધ્યાનમાં લેતા સોનાના ભાવ વૈશ્વિક ભાવની સરખામણીમાં

ઔસદદીઠ ૨૫ ડૉલરના ૧૦ વર્ષનાં ઊંચા પ્રીમિયમથી ક્વોટ કરી રહ્યા હતા. હવે આવતીકાલે (સોમવારે) વિશ્વ બજાર પાછળ સ્થાનિકમાં સોના અને ચાંદીના ભાવમાં સત્તાવાર ધોરણે કેટલો ઘટાડો જોવા મળે છે તેના પર બજાર વર્તુળોની નજર છે. ગત સપ્તાહના અંતે અમેરિકી પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે ચીનથી થતી આયાત સામે વધુ ૧૦૦ ટકા ટેરિફ અંગેના અગાઉના નિવેદનને ફેરવી તોળતા જણાવ્યું હતું કે ચીન પર ૧૦૦ ટકા વધારાની ટેરિફ લાંબો સમય ચાલી શકે તેમ નથી અને તેઓ ટૂંક સમયમાં ચીનના પ્રમુખ શિ જિનપિંગને પણ મળશે એનું જણાવ્યું હોવાથી વેપાર તણાવ હળવો થવાની શક્યતા પ્રબળ બનતાં ડૉલર ઈન્ડેક્સ મજબૂત થયો હતો તેમ જ ન્યૂ યૉર્ક મર્કન્ટાઈલ એક્સચેન્જ ખાતે હાજરમાં સોનાના ભાવ આગલા બંધ સામે ૨.૬ ટકાના કડાકા સાથે ઔસદદીઠ ૪૨૧૧.૪૮ ડૉલર આસપાસ અને ડિસેમ્બર ડિલિવરી શરતે ભાવ આગલા બંધ સામે ૨.૧ ટકા તૂટીને ૪૨૧૩.૩૦ ડૉલર આસપાસ આવત રહી રહ્યા હતા, જ્યારે હાજરમાં ચાંદીના ભાવ ૫.૬ ટકાના ગાબડાં સાથે ઔસદદીઠ ૫૧.૨૦ ડૉલર આસપાસ ક્વોટ થઈ રહ્યા હતા.

એકંદરે સોનામાં સલામતી માટેની માગ ઘટતાં ભાવ દબાણ હેઠળ આવ્યા હોવા છતાં અનિશ્ચિતતાનો માહોલ, ફેડરલ રિઝર્વ વ્યાજદરમાં કાપ મૂકે તેવો આશાવાદ, એક્સચેન્જ ટ્રેડેડ ફંડો તથા કેન્દ્રવાર્તી બેંકોની સોનામાં લેવાલી જળવાઈ રહેતાં આગામી વર્ષ ૨૦૨૬માં સોનાના વૈશ્વિક સરેરાશ ભાવ ઔસદદીઠ ૪૪૮૮ ડૉલર આસપાસ રહે તેવી શક્યતા સ્ટાન્ડર્ડ ચાર્ટર્ડ બેંકનાં કોમોડિટી રિસર્ચ વિભાગના ગ્લોબલ હેડ સુકી કૂપરે જણાવ્યું હતું.

સપ્ટેમ્બરમાં તેલખોળની નિકાસ ૪૦ ટકા વધી

મુંબઈ: સ્થાનિક ખાદ્યતેલ ઉદ્યોગનાં અગ્રણી સંગઠન સોલ્વન્ટ એક્સ્ટ્રેક્ટર્સ એસોસિયેશન દ્વારા તાજેતરમાં સંકલિત કરવામાં આવેલી આંકડાકીય માહિતી અનુસાર ગત સપ્ટેમ્બર મહિનામાં વિવિધ તેલખોળની નિકાસ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૪નાં ૨,૧૩,૭૪૪ ટન સામે ૪૦ ટકા વધીને ૨,૯૯,૨૫૨ ટનની સપાટીએ રહી છે, જ્યારે વર્તમાન નાણાકીય વર્ષમાં ગત એપ્રિલથી સપ્ટેમ્બર સુધીનાં છ માસિકગાળાની નિકાસ ગત સાલના સમાનગાળાના ૨૦,૮૨,૫૩૩ ટન સામે સાધારણ ૦.૫૦ ટકાના યુધારા સાથે ૨૦,૯૩,૦૬૭ ટનની સપાટીએ રહી હોવાનું જણાવ્યું છે. એસોસિયેશનની આંકડાકીય માહિતી અનુસાર ગત સપ્ટેમ્બર મહિનામાં થયેલી કુલ ૨,૯૯,૨૫૨ ટન તેલખોળની નિકાસ પૈકી ૮૧,૮૫૧ ટન સોયાબીનખોળની, ૧,૯૨,૨૬૨ ટન રાયડાખોળની, ૭૮૧ ટન સિંગખોળની અને ૨૪,૧૩૩ ટન એરંડાખોળની નિકાસનો સમાવેશ થાય છે.

વધુમાં ગત એપ્રિલથી સપ્ટેમ્બર દરમિયાન થયેલી કુલ ૨૦,૯૩,૦૬૭ ટન તેલખોળની નિકાસમાં સોયાબીનખોળની નિકાસ ઘટીને ૮,૩૯,૦૭૫ ટન (૯,૦૮,૮૦૦ ટન), રાયડાખોળની નિકાસ વધીને ૧૧,૦૭,૪૩૬ ટન (૧૦,૧૫,૯૦૩ ટન), સિંગખોળની નિકાસ વધીને ૧૫,૯૬૭ ટન (૧૦૯૦ ટન) અને એરંડાખોળની નિકાસ ઘટીને ૧,૩૦,૫૮૯ ટન (૧,૩૮,૫૬૦ ટન)ની સપાટીએ રહી હોવાનું ચાંદીમાં ઉમેર્યું હતું. સરકારે ગત ટૂંક ઑક્ટોબરથી રાઈસબ્રાનખોળની નિકાસ પરનો પ્રતિબંધ દૂર કરતાં નિકાસની તકો ખૂલવાથી રાઈસ મિલિંગ અને સોલ્વન્ટ એક્સ્ટ્રેક્શન ઉદ્યોગને લાભ થવાની સાથે ખેડૂતો અને પ્રોસેસરોને રાઈસબ્રાન તેલની આડ પેદાશોનું સારું રળતર થશે, એમ યાદીમાં જણાવ્યું હતું.

વધુમાં ગત એપ્રિલથી સપ્ટેમ્બર દરમિયાન થયેલી નિકાસમાં મુખ્યત્વે એકમાત્ર જર્મની ખાતેની નિકાસ ગત સાલના સમાનગાળાના ૪૭,૫૩૧ ટન સામે ૨૦૦.૯૪ ટકા વધીને ૧,૪૩,૦૩૯ ટનની સપાટીએ રહી હતી, જ્યારે ચીન ખાતેની નિકાસ ગત સાલના સમાનગાળાના ૧૭,૮૦૬ ટન સામે વધીને ૪,૯૫,૦૯૫ ટનની સપાટીએ રહી હતી. આ સિવાય અન્ય મુખ્ય દેશો ખાતેની નિકાસમાં ઘટાડો જોવા મળ્યો હતો, જેમાં બાંગ્લાદેશ ખાતેની નિકાસ ૪૬.૫૨ ટકા ઘટીને ૨,૧૨,૮૬૫ ટન (૩,૯૮,૦૬૮ ટન), દક્ષિણ કોરિયા ખાતેની નિકાસ ૩૫.૩૩ ટકા ઘટીને ૨,૩૨,૨૭૪ ટન (૩,૫૯,૨૦૪ ટન), ફ્રાન્સ ખાતેની નિકાસ ૩૦.૭૪ ટકા ઘટીને ૫૬,૯૫૯ ટન (૮૫,૦૬૮ ટન), વિયેટનામ ખાતેની નિકાસ ૨૩.૬૦ ટકા ઘટીને ૧,૦૦,૫૫૨ ટન (૧,૩૧,૬૦૬ ટન) અને થાઈલેન્ડ ખાતેની નિકાસ ૧૮.૮૨ ટકાના ઘટાડા સાથે ૧,૭૧,૮૨૧ ટન (૨,૧૧,૬૫૫ ટન)ની સપાટીએ રહી હોવાનું યાદીમાં ઉમેર્યું હતું.

વિદેશી હૂંડિયામણાની અનામત ઘટીને ૬૯૮ અબજ ડૉલર

સોનાની અનામતે ૧૦૦ અબજ ડૉલરનો આંક વટાવ્યો

મુંબઈ: ગત ૧૦મી ઑક્ટોબરના રોજ પૂરા થયેલા સપ્તાહે દેશની વિદેશી હૂંડિયામણાની અનામત ૨.૧૭૬ અબજ ડૉલરના ઘટાડા સાથે ૬૯૮.૭૮૪ અબજ ડૉલરની સપાટીએ રહી હોવાનું રિઝર્વ બેન્ક ઑફ ઈન્ડિયાએ સાપ્તાહિક આંકડાકીય માહિતીમાં જણાવ્યું છે. નોંધનીય બાબત એ છે કે આ પૂર્વના સપ્તાહે અનામત ૨૭.૬ કરોડ ડૉલરના ઘટાડા સાથે ૬૯૯.૯૬ અબજ ડૉલરના સ્તરે રહી હતી. દેશની કુલ વિદેશી હૂંડિયામણાની અનામતમાં બહોળો હિસ્સો ધરાવતી વિદેશી ચલણી અસ્કયામતો ૫.૬૦૫ અબજ ડૉલરના ઘટાડા સાથે ૫૭૨.૧૦૩ અબજ ડૉલરના સ્તરે રહી હતી. નોંધનીય બાબત એ છે કે વિદેશી ચલણી અસ્કયામતોમાં સપ્તાહ દરમિયાન

ડૉલર સિવાયના પુરો, પાઉન્ડ અને યેન જેવાં મુખ્ય ચલણો સામે રૂપિયામાં થયેલી વધઘટને પણ ધ્યાનમાં લેવામાં આવતી હોય છે.

રિઝર્વ બેન્કની યાદી અનુસાર સમીક્ષા હેઠળના સપ્તાહમાં એકમાત્ર સોનાની અનામત ૩.૫૯૫ અબજ ડૉલર વધીને સૌપ્રથમ વખત ૧૦૦ અબજ ડૉલરનો આંક વટાવીને ૧૦૨.૩૬૫ અબજ ડૉલરની સપાટીએ રહી હતી.

આ સિવાય ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફંડ સાથેના સ્પૅશિયલ ડ્રોઈંગ રાઈટ્સ ૧૩ કરોડ ડૉલર ઘટીને ૧૮.૬૮૪ અબજ ડૉલર અને ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફંડ સાથેની અનામત પણ ૩.૬ કરોડ ડૉલર ઘટીને ૪.૬૩૨ અબજ ડૉલરની સપાટીએ રહી હોવાનું યાદીમાં ઉમેર્યું હતું.

બીજા ત્રિમાસિકગાળામાં ઑટોમોબાઈલ નિકાસ ૨૬ ટકા વધી

નવી દિલ્હી: ગત સપ્ટેમ્બરના અંતે પૂરા થયેલા વર્તમાન નાણાકીય વર્ષમાં બીજા ત્રિમાસિકગાળામાં ખાસ કરીને પેસેન્જર વાહનો, ટ્રચકી અને ત્રિચકી વાહનોનું સૌથી વધુ શિપમેન્ટ થતાં ઑટોમોબાઈલની નિકાસમાં ૨૬ ટકાનો ઉછાળો જોવા મળ્યો હોવાનું સોસાયટી ઓફ ઈન્ડિયન ઑટોમોબાઈલ મેન્યુફેક્ચરર્સ (સિઆમ)એ એક યાદીમાં જણાવ્યું છે.

સમીક્ષા હેઠળના સમયગાળામાં પેસેન્જર વાહનોની નિકાસ ગત સાલના સમાનગાળાના ૧,૯૬,૧૯૬ યુનિટ સામે ૨૩ ટકા વધીને ૨,૪૧,૫૫૪ યુનિટની

સપાટીએ રહી છે. જેમાં પેસેન્જર કારની નિકાસ વર્ધનુવર્ધ ધોરણે ૨૦.૫ ટકા વધીને ૧,૨૫,૫૧૩ યુનિટ (૧,૦૪,૧૯૬ યુનિટ)નાં સ્તરે રહી છે. તે જ પ્રમાણે યુટિલિટી વાહનોનું શિપમેન્ટ ૨૬ ટકા વધીને ૧,૧૩,૩૭૪ યુનિટ અને વાનની નિકાસ ૩૯ ટકા વધીને ૨૬૬૭ યુનિટની સપાટીએ રહી હતી. પેસેન્જર વાહનોની નિકાસમાં મારુતિ સુઝુકી ઈન્ડિયા અગ્રેસર રહેતાં ૨,૦૫,૭૬૩ યુનિટનું શિપમેન્ટ કર્યું હતું, ત્યાર બાદ ૯૯,૫૪૦ યુનિટની નિકાસ સાથે બીજા ક્રમિકે હુન્ડાઈ મોટર ઈન્ડિયા રહી હતી. વધુમાં ગત જુલાઈથી સપ્ટેમ્બર

દરમિયાન દ્વિચકી વાહનોની નિકાસ વર્ધનુવર્ધ ધોરણે ૨૫ ટકા વધીને ૧૨,૯૫,૪૬૮ યુનિટ (૧૦,૩૫,૯૯૭ યુનિટ) ની સપાટીએ રહી હોવાનું સિઆમે યાદીમાં જણાવતાં ઉમેર્યું હતું કે સમય દરમિયાન સ્ટ્રુટરનું શિપમેન્ટ ૨૧ ટકા વધીને ૧,૭૭,૯૫૭ યુનિટ, મોટરસાર્કલનું શિપમેન્ટ ૨૭ ટકા વધીને ૧૧,૦૮,૧૦૯ યુનિટ અને મોપેડનું શિપમેન્ટ ગત સાલના સમાનગાળાના ૨૦૨૮ યુનિટ સામે વધીને ૯૪૦૨ યુનિટની સપાટીએ રહ્યું હતું.

વધુમાં આ સમયગાળામાં કુલ વેપારી

વાહનોની નિકાસ ૨૨ ટકા વધીને ૨૪,૦૧૧ યુનિટના સ્તરે અને ત્રિચકી વાહનોની નિકાસ ૫૧ ટકાના ઉછાળા સાથે ૧,૨૩,૪૮૦ યુનિટની સપાટીએ રહી હતી. આમ કુલ ઑટોમોબાઈલ નિકાસ ગત સાલના સમાનગાળાના ૧૩,૩૫,૩૪૩ યુનિટ સામે ૨૬ ટકા વધીને ૧૬,૮૫,૭૬૧ યુનિટની સપાટીએ રહી હતી. સિઆમના પ્રમુખ શૈલેષ ચંદ્રએ નોંધ્યું હતું કે બીજા ત્રિમાસિકગાળામાં જોવા મળેલો મજબૂત નિકાસ વૃદ્ધિદર વૈશ્વિક સ્તરે વાહનોમાં મેડ ઈન ઈન્ડિયા બ્રાન્ડને મળી રહેલી સ્વીકૃતિનો નિદેશ આપે છે.

એફપીઆઈના ત્રણ મહિનાના બાહ્ય પ્રવાહને બ્રેક, ઑક્ટોબરમાં ₹ ૬૪૮૦ કરોડનો આંતરપ્રવાહ

નવી દિલ્હી: ફોરેન પોર્ટફોલિયો ઈન્વેસ્ટરોની સ્થાનિક ઈકિવટી માર્કેટમાં સતત ત્રણ મહિના સુધી વેચવાલી રહ્યા બાદ વર્તમાન ઑક્ટોબર મહિનામાં બ્રહ્દ આર્થિક પરિબળોને ધ્યાનમાં લેતા અત્યાર સુધીમાં રૂ. ૬૪૮૦ કરોડનો આંતરપ્રવાહ જોવા મળ્યો છે.

ડિપોઝિટરી તરફથી પ્રાપ્ત થયેલી આંકડાકીય માહિતી અનુસાર ગત સપ્ટેમ્બર મહિનામાં ફોરેન પોર્ટફોલિયો ઈન્વેસ્ટરોનો રૂ. ૨૩,૮૮૫ કરોડનો, ઑગસ્ટ મહિનાનો રૂ. ૩૪,૯૯૦ કરોડનો અને જુલાઈ મહિનામાં રૂ. ૧૭,૭૦૦ કરોડનો બાહ્યપ્રવાહ રહ્યો હતો. એકંદરે ઊભરતી બજારો પૈકી ભારતનાં સ્થાનિક આર્થિક પરિબળો મજબૂત હોવા ઉપરાંત સ્થિર વૃદ્ધિ, કુણાવાની વધઘટ મેનેજ થઈ શકે તેવી સ્થિતિ અને

સ્થાનિક મજબૂત માગ દેશના અર્થતંત્રને મદદરૂપ થઈ રહી હોવાનું મોર્નિંગસ્ટાર ઈન્વેસ્ટમેન્ટ રિસર્ચ ઈન્ડિયાના મુખ્ય રિસર્ચ મેનેજર હિમાંશુ શ્રીવાસ્તવાએ જણાવતાં ઉમેર્યું હતું કે વૈશ્વિક સ્તરે પ્રવાહિતાની સ્થિતિમાં ધીમે ધીમે સુધારો આવી રહ્યો છે. તેમ જ ફેડરલ રિઝર્વ વ્યાજદરમાં કાપ મૂકે તેવી શક્યતા પ્રબળ બની હોવાથી રોકાણકારો વધુ વળતર માટે ઊભરતી બજારો તરફ નજર દોડાવી રહ્યા છે. વધુમાં હાલના તબક્કે ભારતીય બજારમાં વૅલ્યુએશન્સ દબાણ હતા તે હવે આકર્ષક રહેતાં નીચા મથાળેથી લેવાલી જણાય છે.

વધુમાં તે જ પ્રમાણે જિઓજીટ ઈન્વેસ્ટમેન્ટના ચીફ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ સ્ટ્રેટેજિસ્ટ વી કે વિજયકુમારે જણાવ્યું હતું કે એફપીઆઈનો આ વ્યૂહ ભારતીય અને અન્ય

બજારો વચ્ચેનાં વૅલ્યુએશન્સના તફાવતમાં ઘટાડો કરવાનો છે. છેલ્લાં એક વર્ષથી ભારતીય બજારની કામગીરી પ્રમાણમાં નબળી હોવાથી હવે સારી કામગીરી માટેનો આશાવાદ સપાટી પર આવ્યો હોવાનું તેમણે ઉમેર્યું હતું. વધુમાં ડિપોઝિટરીઝની આંકડાકીય માહિતી અનુસાર વર્તમાન વર્ષ ૨૦૨૫માં અત્યાર સુધીમાં એફપીઆઈની ૧.૫ લાખ કરોડની ચોખ્ખી વેચવાલી રહી છે. જોકે, તેની સામે ૭૯૪ માર્કેટમાં સામાન્ય મર્યાદા હેઠળ રૂ. ૫૩૩૨ કરોડનું રોકાણ કર્યું છે અને રૂ. ૨૧૪ કરોડનું રોકાણ વોલન્ટરી રિડેન્શન રૂટ મારફતે કર્યું છે. જે ભારતીય ૭૯૪ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટમાં વિદેશી રોકાણકારો રોકાણ કરવા માટે ઉત્સુક હોવાનો નિદેશ આપે છે.

પબ્લિક નોટિસ

જાહેર જનતાને આથી બખર આપવામાં આવે છે કે અમારા અસીલ, અહીં નીચે લખેલ પરિશિષ્ટમાં વધુ વિગતવાર વર્ણવેલ અને ઝ, ન્યુ મરીન લાઈન્સ, ચર્ચફિટ, મુંબઈ-૨૦ ખાતે આવેલ જોલી ભવન નં.-૨ તરીકે જાણીતા બીલીંગ્ગના પમા માળે સંલગ્ન ખુલ્લી અગાશી સાથે યુનિટ નં. ૫૦૧માં તમામ તેમના હક્ક, ટાઈટલ અને હિત શ્રીમતી જોગીન્દર સોહની અને શ્રી જસપાલ સોહની (“માલિકો”) પાસેથી ખરીદવા કબૂલ થયેલ છે. (“સદર પ્રીમાઈસીસ”) તમામ શખ્સો જેમાં વ્યક્તિ, હિન્દુ અવિભક્ત પરિવાર, કંપની, બેન્કો, નાણાંકીય સંસ્થા/ઓ, નોનબેન્ડીંગ નાણાંકીય સંસ્થા/ઓ, પેઢી, વ્યક્તિઓનું સંગઠન કે વ્યક્તિઓની સંસ્થા સ્થપાયેલ હોય કે ના હોય, લેન્ડર્સ અને/કે લેણદારોનો સમાવેશ છે જે સદર પ્રીમાઈસીસ અને/કે તેના કોઈપણ ભાગ કે હિસ્સાની બાબતમાં ફાળગણી, વેચાણ, અદલાબદલી, એસાઇનમેન્ટ, ભેટ, બીકવેસ્ટ, લીઝ, સબ-લીઝ, ટેનાન્સી, સબ-ટેનાન્સી, લીલ & લાયસન્સ, લાયસન્સ, કોવેનન્ટ, ગીરો, બોજા, લીયન, ચાર્જ, ટ્રસ્ટ, વારસો, સક્સેસન, કરાર, કો-પ્રાક્ટ, સમજૂતિના કરાર, ઈઝમેન્ટ, રાઈટ ઓફ વે, ભોગવટો, કબજો, પારિવારિક વ્યવસ્થા, પતાવટ, નિભાવ, કાયદાની કોઈપણ કોર્ટના ઠીકી કે હુકમ, લીસેન્ડન્સ, આરક્ષણ, જપ્તી કે કોઈપણ જવાબદારી કે કમીટમેન્ટ કે કોઈપણ પ્રકારની માગણી કે બીજી કોઈ રીતે કોઈપણ દાવો, હક્ક, ટાઈટલ, હિસ્સો અને/કે હિત ધરાવતા હોય તો આથી વિનંતી કે સદરની જાણ લેખિતમાં સમર્થનમાં અસલ દસ્તાવેજો સાથે નીચે સહી કરનારને તેમની ઓફિસ મેસર્સ કંબા એન્ડ કંપની, એડવોકેટ્સ એન્ડ સોલીસીટર્સ, રેડીમની મેનશન, ૪૩ વીર નરીમન રો

સત્યમેવ જયતે
ગુજરાત સરકાર

દિવાળી અને નૂતન વર્ષની શુભકામનાઓ

તહેવારોમાં સ્વદેશી અપનાવી,
વિકસિત ભારતનો દીપ પ્રગટાવીએ,
આત્મનિર્ભર ભારત બનાવીએ

શ્રી નરેન્દ્ર મોદી,
માનનીય વડાપ્રધાન

શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ,
માનનીય મુખ્યમંત્રી, ગુજરાત

સ્વદેશીને આપણું સ્વાભિમાન બનાવી ભારતને વિકાસથી દીપાવીએ
- શ્રી હર્ષ સંઘવી, માનનીય નાયબ મુખ્યમંત્રી